

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ د افغانستان بانک
(۲۱ جولای الی ۲۱ سپتمبر ۲۰۱۷)

د افغانستان بانک

بولتن اقتصادی و احصائیوی

بولتن اقتصادی و احصائیوی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ د افغانستان بانک
(۲۰۱۷ سپتمبر ۲۱ تا جولای ۲۰۱۷)

ابن سینا وات
کابل - افغانستان
شماره تماس: +۹۳-۲۰ ۲۱۰۴۱۴۶
ویب سایت:- www.dab.gov.af
ایمیل آدرس:- info@dab.gov.af
حق چاپ محفوظ است
حقوق و اجازه نامه ها

حق چاپ مطالب منتشره این بولتن محفوظ بوده، اما نقل قول و چاپ مجدد آن صورت گرفته می‌تواند.
برای چاپ مجدد تصدیق نامه و کاپی بولتن یک امر ضروری پنداشته می‌شود.

داداشت:

سال مالی افغانستان از سال ۱۳۹۱ (۲۰۱۲) بدینسو تغییر یافته است. سال مالی جدید در هر سال از ۲۱ دسمبر که برابر می‌شود با اول ماه جدی، آغاز می‌گردد. این بولتن تجزیه و تحلیل تغییرات اقتصادی و احصائیوی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ (۲۱) جولای ۲۱ سپتember سال ۲۰۱۷ را احتوا می‌کند.

فهرست مطالب

١	..... خلص موضع
٥	..... • وضعیت اقتصادی جهان
٥	..... ۱. اقتصاد کشورهای انکشاف یافته
٥	..... ۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا
٦	..... ۱.۲ اقتصاد بریتانیا
٧	..... ۱.۳ اقتصاد آلمان
٩	..... ۱.۴ اقتصاد چاپان
١٠	..... ۲. کشورهای رو به توسعه و در حال انکشاف
١٠	..... ۲.۱ اقتصاد چین
١١	..... ۲.۲ اقتصاد هندوستان
١٢	..... ۲.۳ اقتصاد تُرکیه
١٧	..... • چگونگی تغییرات بازار پول و سرمایه
١٧	..... ۱. برنامه پولی
١٨	..... ۲. حجم نقدینگی
٢١	..... ۳. ذخایر خالص بین المللی
٢١	..... ۴. بازار مبادله ارز
٢١	..... ۴.۱. نرخ مبادله ارز
۲۲	..... ۵. عملیات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی
۲۲	..... ۱.۵ لیلام ارز
۲۲	..... ۲.۵ لیلام اوراق سرمایی
۲۴	..... ۳.۵ ذخایر اجباری و اضافی
۲۹	..... • روند و دورنمای تورم
۳۰	..... ۱. قیم مصرفی در افغانستان
۳۰	..... ۱.۱ تغییرات در شاخص قیم مصرفی عمومی
۳۲	..... ۱.۲ تغییرات ربuar شاخص قیم مصرفی ملی
۳۲	..... ۱.۳ تغییرات شاخص قیم مصرفی کابل

٣٩	• چگونگی تغییرات در سکتور خارجی
٣٩	٤. ییلانس تادیات
٣٩	١. ییلانس حساب جاری
٤٠	٢. حساب سرمایه
٤٠	٣. حساب مالی
٤١	٤. مال التجاره
٤١	٤. طرف تجاری
٤١	١. طرف صادرات
٤٢	٢. طرف واردات
٤٤	٣. ترکیب تجارت
٤٤	١. ترکیب واردات
٤٥	٢. ترکیب صادرات
٤٦	٤. بدھی های خارجی
٤٦	٥. ذخایر خالص بین المللی
٥٥	• چگونگی تغییرات سکتور مالیاتی
٥٥	١. نرخ اجرای بودجه
٥٥	٢. کسر بودجه
٥٥	٣. جمع آوری عواید
٥٦	٤. عواید مالیاتی
٥٦	٥. عواید غیر مالیاتی
٥٧	٤. کمک های مالی کشورهای کمک رسان
٥٨	٥. مصارف
٦١	• چگونگی عملکرد نظام بانکی
٦٢	١. دارایی های نظام بانکی
٦٣	١.١. قروض ناخالص
٦٤	٢.١. ذخایر جبران خسارة قروض
٦٤	٣.١. توزیع قروض

٦٦	٢.٦. صنف بندی قروض .....
٦٦	١.٢.٦ قروض صعب الحصول .....
٦٧	٢.٢.٦ قروض معکوساً صنف بندی شده .....
٦٧	٣.٢.٦ قروض در کتگوری تحت نظر .....
٦٧	٤.٢.٦ قروض در کتگوری خساره .....
٦٧	٥.٢.٦ طلبات بین البنکی .....
٦٨	٦.٢.٦ سرمایه گذاری .....
٦٨	٧.٢.٦ پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک .....
٦٨	٣.٦. بدھی‌ها .....
٦٩	١.٣.٦ امانات .....
٧٠	٢.٣.٦ روند قرضه گیری .....
٧٠	٤.٦. سیالیت .....
٧١	١.٤.٦ نسبت نقدینگی .....
٧١	٥.٦. سرمایه .....
٧١	٦.٦. فایده نظام بانکی .....
٧٣	٧.٦. خطر مبادله اسعار .....
٧٣	٨.٦. خطر نرخ تکتانه .....

گراف‌ها

- ۵ ..... گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان ۲۰۱۷
- ۵ ..... گراف ۱.۲: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی حقیقی ایالات متحده امریکا، طی ربع سوم ۲۰۱۵ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۶ ..... گراف ۳.۱: نرخ بیکاری ایالات متحده امریکا، از جنوری سال ۲۰۱۶ الی اکتوبر سال ۲۰۱۷
- ۶ ..... گراف ۴.۱: شاخص قیم مصرفی ایالات متحده امریکا برای تمام مصرف کنندگان شهری (شامل تمام اقلام) ۲۰۱۷
- ۶ ..... گراف ۵.۱: رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا، از ربع اول ۲۰۰۷ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۷ ..... گراف ۶.۱: نرخ بیکاری بریتانیا، از ربع اول ۲۰۰۷ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۷ ..... گراف ۷.۱: شاخص قیم مصرفی عمومی بریتانیا، از ربع اول ۲۰۰۷ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۸ ..... گراف ۸.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان، از ربع اول ۲۰۱۲ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۸ ..... گراف ۹.۱: شاخص قیم مصرفی آلمان، از ربع اول ۲۰۱۵ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۸ ..... گراف ۱۰.۱: نرخ بیکاری آلمان، ربع اول سال ۲۰۱۴ الی دسامبر سال ۲۰۱۷
- ۹ ..... گراف ۱۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ژاپن، از ربع اول ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۱۰ ..... گراف ۱۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین، از ربع اول ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۱۲ ..... گراف ۱۳.۱: نرخ رشد سالانه تولیدات ناخالص داخلی هندوستان، از ربع اول ۲۰۱۵ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۱۲ ..... گراف ۱۴.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی تُرکیه، از ربع اول ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۱۸ ..... گراف ۱.۲: هدف تعیین شده و مبلغ حقیقی پایه پولی افغانستان، از ربع سوم سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۱۸ ..... گراف ۲.۲: هدف تعیین شده و مبلغ حقیقی پول در دوران افغانستان، از ربع سوم سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۱۹ ..... گراف ۳.۲: دارایی‌های خالص خارجی، دارایی‌های خالص داخلی و پول به مفهوم وسیع در افغانستان
- ۱۹ ..... گراف ۴.۲: پول در دوران، امانات جاری و شبے پول منحیث سهم پول به مفهوم وسیع در افغانستان
- ۲۱ ..... گراف ۵.۲: هدف تعیین شده و مبلغ حقیقی ذخایر خالص بین المللی، طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۲۱ ..... گراف ۶.۲: اوسط نرخ مبادله روزمزه افغانی در برابر دالر امریکایی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۲۱ ..... گراف ۷.۲: اوسط نرخ مبادله روزمزه افغانی در برابر پوند انگلیسی و یورو طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۲۲ ..... گراف ۸.۲: اوسط نرخ مبادله روزمزه افغانی در برابر روپیه هندی و روپیه پاکستانی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۲۲ ..... گراف ۹.۲: اوسط نرخ مبادله روزمزه افغانی در برابر تومان ایرانی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۲۲ ..... گراف ۱۰.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده دالر امریکایی طی سه ربع اول سال ۲۰۱۷
- ۲۳ ..... گراف ۱۱.۲: مبلغ تصفیه ناشده اوراق سرمایوی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
- ۲۳ ..... گراف ۱۲.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی ۷ روزه
- ۲۴ ..... گراف ۱۳.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه
- ۲۴ ..... گراف ۱۴.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی ۹۱ روزه
- ۲۴ ..... گراف ۱۵.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه

۲۴	گراف ۱۶.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه
۳۱	گراف ۱۳: نرخ تورم عمومی ملی (سال به سال) طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۳۲	گراف ۲.۳: اوسط نرخ ربعوار تورم عمومی ملی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۳۴	گراف ۳.۳: اوسط نرخ تورم در کابل، ربع سوم ۲۰۰۸ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۳۴	گراف ۴.۳: روند اوسط یابی تورم
۳۴	گراف ۳.۵: تورم عمومی کابل از سپتامبر ۲۰۱۶ الی سپتامبر سال ۲۰۱۷
۳۹	گراف ۱.۴: بیلانس حساب جاری (به میلیون دالر امریکایی)
۴۰	گراف ۲.۴: جریانات ورودی سرمایه گذاری مستقیم خارجی در افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)
۴۰	گراف ۳.۴: حساب سرمایه و حساب مالی (به میلیون دالر امریکایی)
۴۱	گراف ۴.۴: ذخایر دارایی‌ها، ربع اول ۱۳۹۵ الی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶
۴۲	گراف ۵.۴: طرف صادرات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۴۲	گراف ۶.۴: طرف صادرات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۶
۴۳	گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۴۳	گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۶
۴۴	گراف ۹.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۶
۴۵	گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۴۵	گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۶
۴۶	گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۴۶	گراف ۱۳.۴: مقایسه بدھی خارجی، ربع سوم سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۴۷	گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین المللی، ربع سوم سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۵	گراف ۱.۵: بودجه عملیاتی سال مالی ۱۳۹۶
۵۵	گراف ۲.۵: بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۶
۵۵	گراف ۳.۵: مجموع بودجه سال مالی ۱۳۹۶
۵۶	گراف ۴.۵: ترکیب مجموع عواید طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۶	گراف ۵.۵: مقایسه مجموع عواید طی ربع سوم سال ۲۰۱۶ و ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۶	گراف ۶.۵: مقایسه عواید مالیاتی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۶	گراف ۷.۵: ترکیب عواید مالیاتی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۷	گراف ۸.۵: ترکیب سایر عواید طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۷	گراف ۹.۵: منابع تمویل بودجه ملی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۵۷	گراف ۱۰.۵: مقایسه کمک مالی کشورهای تمویل کننده

۵۸	گراف ۱۱.۵: ترکیب مجموع مصارف دولت طی ربع سوم سال ۲۰۱۷
۶۲	گراف ۱۶: مجموع دارایی‌های نظام بانکی
۶۳	گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان بانک‌ها
۶۷	گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه
۶۸	گراف ۴.۶: سهم طلبات بین البانکی میان بانک‌ها
۶۸	گراف ۵.۶: افزایش ۸.۷۲ میلیارد افغانی یا ۳.۴۳ درصدی بدھی‌ها
۶۹	گراف ۶.۶: ترکیب اسعاری امانات
۶۹	گراف ۷.۶: امانات به افغانی
۷۰	گراف ۸.۶: کاهش ۴.۲۳ درصدی یا ۱۰.۰۳ میلیارد افغانی امانات
۷۰	گراف ۹.۶: دسته بندي امانات
۷۲	گراف ۱۰.۶: نافعیت سکتور بانکی
۷۲	گراف ۱۱.۶: برگشت بر دارایی و برگشت بر سرمایه نظام بانکی
۷۳	گراف ۱۲.۶: تکتانه خالص نهایی

جداول

۲۰	جدول ۱.۲: بیلانس شیبت تحلیلی و حجم نقدینگی نهادهای سپرده گذار در اخیر ربع سوم سال ۲۰۱۷
۳۱	جدول ۱.۳: تفکیک تورم عمومی ملی در نیمة اول سال مالی ۱۳۹۶
۳۵	جدول ۲.۳: تفکیک تورم عمومی کابل طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶
۴۸	جدول ۲.۴: بیلانس تادیات افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)
۴۹	جدول ۲.۴: تجارت اموال (به میلیون دالر امریکایی)
۴۹	جدول ۳.۴: طرف تجارت خارجی طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ (به میلیون دالر امریکایی)
۵۰	جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دالر امریکایی)
۵۰	جدول ۵.۴: بدھی خارجی طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶
۵۱	جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶
۶۳	جدول ۱.۶: ترکیب دارایی‌ها و بدھی‌های نظام بانکی
۶۵	جدول ۲.۶: توزیع قروض با تفکیک سکتورهای مختلف
۷۱	جدول ۳.۶: مهمترین شاخصه‌های سالم مالی نظام بانکی
۷۲	جدول ۴.۶: جدول نفع / ضرر

پیام رئیس کل

پالیسی‌ها/تلاش‌های د افغانستان بانک با تمرکز روی حفظ ثبات قیم داخلی که هدف اصلی د افغانستان بانک را تشکیل می‌دهد، و با توجه به آسیب پذیرترین قشر جامعه، با راه اندازی سیاست پولی سالم و مؤثر عیار گردیده‌اند.

خلاصه موضوع

گزارش بانک جهانی نشان می‌دهد که رشد اقتصادی جهان بدليل بهبود فعالیت‌های صنعتی و تجارت جهانی، افزایش می‌یابد. رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان از ۲۰۱۶ درصد سال ۲۰۱۷ به ۳ درصد افزایش تخمین شده است که این رقم نظر به ۲۰۱۸ درصد پیش‌بینی شده‌ماه جون افزایش را نشان می‌دهد. دلیل افزایش رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان اساساً رشد اقتصادی بیشتر از نصف کشورهای جهان گفته شده است. بطور خاص می‌توان گفت که رشد سرمایه گذاری در جهان طی سه ربع از ۲۰۱۷-۲۰۱۶ که عامل رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان بحساب می‌رود، بالاتر هزینه‌های بهتر مالی، افزایش منفعت‌ها و گسترش تمایلات تجاری در کشورهای انکشاف یافته، بازارهای رو به رشد و اقتصادهای در حال انکشاف (EMDEs) بمبان آمده است. اقتصاد افغانستان در اثر افزایش قیم اجنبی در بازارهای جهانی و تغیرات در سکتورهای زراعت، صنعت و خدمات در کشور، متأثر می‌گردد.

شاخص قیم مصرفی عمومی در افغانستان کاهش قابل ملاحظه را در ربع سوم سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد. براساس ارقام دست داشته، تورم عمومی که براساس سال به سال سنجش گردیده، طور اوسط از ۷.۲ درصد زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۴.۵ درصد کاهش یافته است.

پیش‌بینی می‌شود که نرخ تورم افغانستان در کوتاه مدت قسماً بدون تغییر باقی بماند که در این زمینه د افغانستان بانک نرخ تورم عمومی را برای ربع چهارم سال ۲۰۱۷ بین ۳ تا ۴ درصد پیش‌بینی نموده است.

سکتور بانکی کشور در مقایسه با ۹۸ میلیون افغانی فایده ربع مشابه سال گذشته در ربع تحت بررسی ۷۴۳ میلیون افغانی منفعت داشته است که دلیل اساسی آن کاهش قرضه تدارکاتی بانک‌ها گفته شده که در این راستا قرضه‌های

تدارکاتی مجدداً جمع آوری شده سکتور بانکی ۶۳ میلیون افغانی (مربوط به بازپرداخت قروض) گفته شده است. قابل یاد آوریست که بانک‌های دولتی (SOB)، بانک‌های خصوصی (PB) و فروع بانک‌های خارجی (BFB) در ربع تحت بررسی از نافعیت برخوردار بوده‌اند.

شایان ذکر است که ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک از آغاز سال ۲۰۱۷ الی ۲۲ ماه سپتامبر طور مجموعی به اندازه ۵.۶۲ درصد (۳۸۵ میلیون دالر امریکایی) افزایش یافته است. ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک (NIR) که شامل ذخایر طلا، موقف ذخیره‌وی، دارایی‌ها نزد صندوق بین المللی پول، حقوق برداشت خاص (SDR) و ذخایر اسعاری معتبر مانند دالر امریکایی، یورو، پوند و سایر اسعار می‌شود، از آغاز سال ۲۰۱۷ الی ۲۲ ماه سپتامبر طور مجموعی افزایش ۵.۶۲ درصدی (۳۸۵ میلیون دالر امریکایی) را تجربه کرده است.

وضعیت اقتصادی جهان

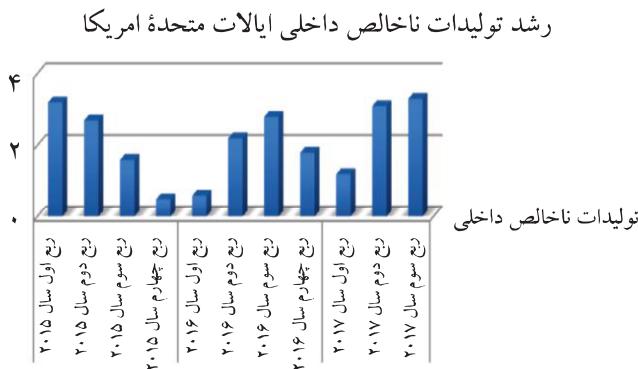
وضعیت اقتصادی جهان

۱.۱. اقتصاد کشورهای انکشاف یافته

۱.۱.۱ اقتصاد ایالات متحده آمریکا

براساس برآورد که از سوی اداره اقتصادی ایالات متحده آمریکا به نشر رسیده، رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۳٪ درصد افزایش یافته است. افزایش تولیدات ناخالص داخلی حقیقی ایالات متحده آمریکا بدلیل سهم مثبت سرمایه گذاری های خصوصی، مصارف شخصی، سرمایه گذاری ثابت افراد غیر ساکن و مصارف دولت فدرال بیان آمده است. این در حالیست که رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور طی ربع سوم سال ۲۰۱۶ به اندازه ۲٪ درصد افزایش داشت. دلیل اساسی این رشد طی این زمان سهم مثبت مصارف شخصی، صادرات، سرمایه گذاری های شخصی و مصارف دولت فدرال عنوان شده، در حالیکه سرمایه گذاری ثابت افراد ساکن و مصارف دولت مرکزی و محلی در رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور سهم منفی داشته است.

گراف ۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی حقیقی ایالات متحده آمریکا طی ربع اول ۲۰۱۵ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

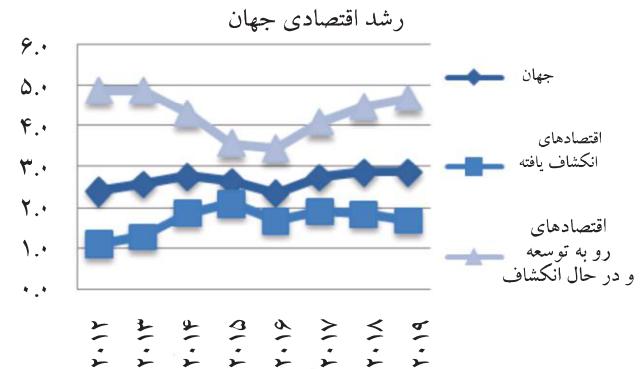

منبع: اداره تحلیل اقتصادی وزارت تجارت ایالات متحده آمریکا

نرخ بیکاری ایالات متحده آمریکا در ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷ به ۴٪ درصد کاهش یافته است. از ربع سوم سال ۲۰۱۶ الی ربع

گزارش بانک جهانی نشان می دهد که رشد اقتصادی جهان بدلیل بهبود فعالیت های صنعتی و افزایش سطح تجارت جهانی پس از روند بطي دو ساله، افزایش یافته است. این بهبود در پی رشد اقتصادی کشورهای انکشاف یافته، رو به رشد و در حال انکشاف (EMDEs) (بیان آمده است. پیش بینی شده که این فعالیت ها در کشورهای انکشاف یافته طی سال ۲۰۱۷ افزایش بیشتر یابد که دلیل آن رشد اقتصادی ایالات متحده آمریکا گفته شده است. رشد اقتصادی جاپان و منطقه یورو نیز بدلیل رشد صادرات و تقاضای داخلی به افزایش پیش بینی شده است. روند سرمایه گذاری در کشورهای انکشاف یافته بطي بوده، در حالیکه رشد مصارف شخصی معتدل گزارش شده است. رشد اقتصادی کشورهای انکشاف یافته از ۱.۷ درصد آغاز سال در زمان تحت بررسی به ۱.۹ درصد افزایش تخمین گردیده است. مانع رشد اقتصادی کشورهای رو به توسعه و اقتصادهای در حال انکشاف (EMDEs) (کناره گیری کشورهای صادر کننده کالاهای این بازارها بوده، در حالیکه عملکرد وارد کننده گان کالاهای این کشورها بهتر گزارش شده است. این در حالیست که بانک جهانی رشد اقتصادی کشورهای رو به انکشاف و در حال انکشاف را طی سال ۲۰۱۷ به ۴٪ درصد پیش بینی کرده که این رقم نسبت به نرخ رشد ۳.۵ درصدی سال ۲۰۱۶ افزایش را نشان می دهد.

گراف ۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی جهان

منبع: بانک جهانی

رسیده که این رقم در ماه آگوست به اندازه ۰.۷ میلیارد دالر امریکایی افزایش یافته است. قابل ذکر است که کسر تجارت بین المللی این کشور از زمان مشابه سال ۲۰۱۶ طی زمان تحت بررسی به ۹.۳ درصد (۳۴.۵ میلیارد دالر امریکایی) افزایش یافته است. صادرات این کشور به اندازه ۹۳.۰ میلیارد دالر امریکایی یا ۵.۶ درصد افزایش یافته و در عین حال واردات آن نیز به اندازه ۱۲۷.۵ میلیارد دالر امریکایی یا ۶.۳ درصد افزایش را می نمایاند.

۲.۱.۱ اقتصاد بریتانیا

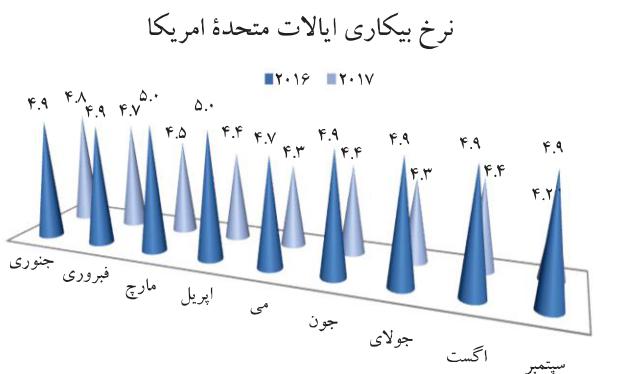
رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا بین ربع دوم و سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۰.۴ درصد افزایش تخمین شده بود. نرخ رشد مصارف خانوارها و مصارف شخصی در خلال ربع دوم و سوم سال ۲۰۱۷ به ۰.۶ درصد افزایش یافته است. در عین حال، سکتورهای زراعت، تولیدات، ساختمان و خدمات جاری بزرگترین سهم را در رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور داشته که در این میان سکتور زراعت به اندازه ۰.۲ درصد، تولیدات به اندازه ۰.۱ درصد و خدمات به اندازه ۰.۴ درصد افزایش یافته اند، این در حالیست که بخش ساختمان طی این زمان به اندازه ۰.۵ درصد کاهش را نشان می دهد.

گراف ۵.۱: رشد تولیدات ناخالص داخلی بریتانیا از ربع اول ۲۰۰۷ تا ربع سوم سال ۲۰۱۷

سوم سال ۲۰۱۷ مؤلдیت کار در این کشور به اندازه ۱.۵ درصد افزایش یافته است.

گراف ۳.۱: نرخ بیکاری در ایالات متحده امریکا از ماه جنوری ۲۰۱۶ تا ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷

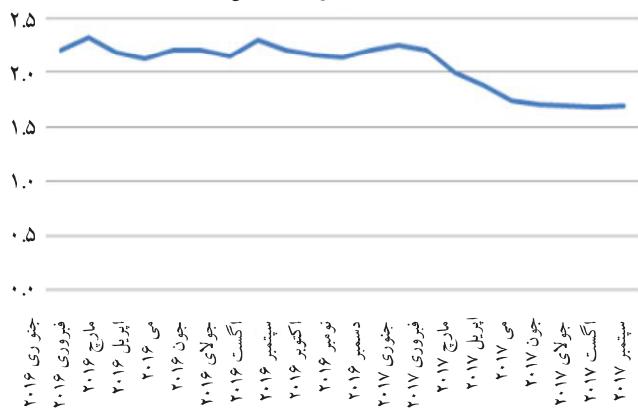

منبع: اداره احصائی کارگران وزارت کار ایالات متحده امریکا

شاخص قیم مصرفی (تمام اقلام) امریکا که در برگیرنده تمام مصرف کنندگان شهری می شود، در مقایسه با ۲.۲ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۶ طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۱.۷ درصد افزایش یافته که این رقم کاهش نرخ تورم را نشان می دهد.

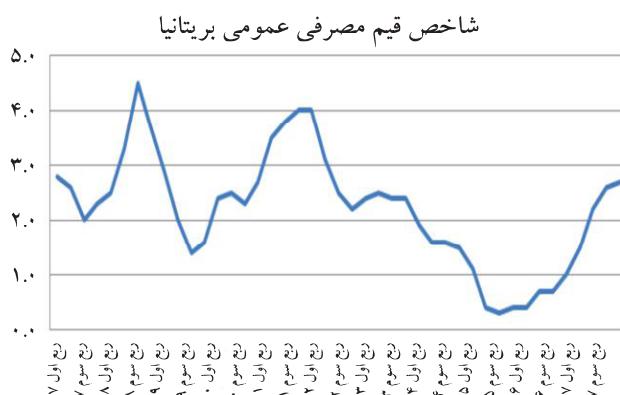
گراف ۴.۱: شاخص قیم مصرفی (شامل تمام اقلام) ایالات متحده امریکا برای تمام مصرف کنندگان شهری

شاخص قیم مصرفی برای تمام مصرف کنندگان شهری که به استثنای مواد غذایی و انرژی شامل تمام اجنباس می شود. تغییرات درصدی از یک سال گذشته عیار شده براساس ماه و فصل

منبع: اداره احصائی کارگران وزارت کار ایالات متحده امریکا
کسر تجارت بین المللی ایالات متحده امریکا (شامل اجنباس و خدمات) در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۴۳.۵ میلیارد دالر امریکایی

گراف ۷.۱ شاخص قیم مصرفی عمومی بریتانیا از ربع اول سال ۲۰۰۷ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

منبع: دفتر احصائیه ملی بریتانیا

کسر تجارت خارجی (اجناس و خدمات) بریتانیا در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۳.۰ میلیارد پوند به ۹.۵ میلیارد پوند افزایش یافته است. دلیل اساسی این افزایش، واردات اجناس چون ماشین آلات، مواد نفتی، اجناس نامشخص (شامل طلای غیر پولی) گفته شده و این افزایش تا حدی با کاهش واردات هواپیماها جبران شده است. با وجود اینکه واردات اجناس از کشورهای اروپایی و غیر اروپایی در سه ماه اخیر الی ماه سپتember سال ۲۰۱۷ به اندازه ۰.۹ میلیارد پوند افزایش یافته با آنهم مجموع کسر تجارت بریتانیا در نتیجه افزایش واردات در مقایسه با صادرات که در ربع سوم سال ۲۰۱۷ تقریباً دو برابر شده و بالغ به ۴۸ میلیارد پوند می شود، افزایش را نشان می دهد.

به همین ترتیب، مجموع کسر تجارت این کشور به استثنای کالاهای قابل تغییر، به اندازه ۱.۰ میلیارد پوند کاهش یافته که ارزش آن بین ماه های اگست تا سپتember به ۳۸ میلیارد پوند می رسد.

۳.۱ اقتصاد آلمان

تولیدات ناخالص داخلی آلمان در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۰.۸ درصد افزایش یافته که در مقایسه با ربع مشابه سال ۲۰۱۶ افزایش ۰.۵ درصدی را نشان می دهد. طی این زمان تقاضای داخلی بگونه مثبت روی تولیدات ناخالص داخلی این

نرخ بیکاری بریتانیا از ۴.۸ درصد سال گذشته در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۴.۳ درصد کاهش یافته است. تعداد افراد مشغول به کار ۳۲۰۶ میلیون گفته شده که این رقم نسبت به ماه اپریل الی جون به تعداد ۱۴۰۰۰ فرد کاهش را نشان داده، ولی نسبت به آغاز سال به تعداد ۲۷۹۰۰۰ فرد افزایش داشته است، این در حالیست که تعداد افراد بیکار در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته به تعداد ۱۸۲۰۰ شخص کاهش یافته است. شایان ذکر است که نرخ بیکاری طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ از ۷۴.۴ درصد زمان مشابه سال ۲۰۱۶ به ۷۵ درصد افزایش یافته است.

گراف ۶.۱ نرخ بیکاری بریتانیا از ربع اول سال ۲۰۰۷ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

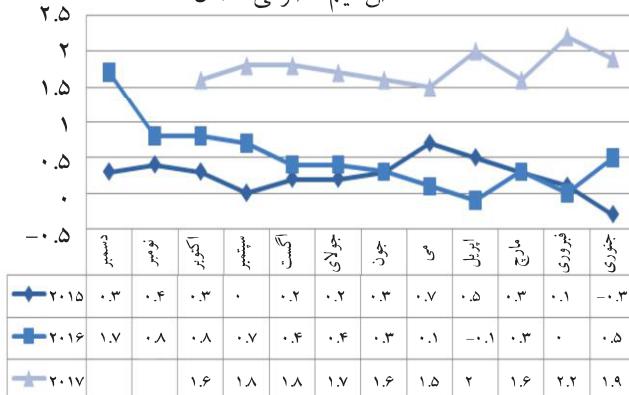
نرخ بیکاری

منبع: دفتر احصائیه ملی بریتانیا
نرخ سالانه تورم در بریتانیا طی زمان تحت بررسی از ۱۰۰ درصد زمان مشابه سال ۲۰۱۶ به ۲۸ درصد افزایش یافته است. عوامل اساسی افزایش نرخ تورم در این کشور، تورم مشروبات غیر ککولی و مواد غذایی گفته شده که بگونه دوامدار به ۴۱ درصد افزایش یافته که این رقم از ماه سپتember سال ۲۰۱۳ بدینسو بلندترین نرخ را نشان می دهد. روند افزایشی نرخ تورم بوسیله کاهش قیم مواد نفتی عراده جات، فرنیچر و هزینه مالکین منازل خانواده ها که در مقایسه با یک سال گذشته در ماه سپتember سال ۲۰۱۷ افزایش یافته بود، جبران شده است.

گراف ۹.۱: شاخص قیم مصرفی آلمان طی ربع اول ۲۰۱۵ الی

ربع سوم سال ۲۰۱۷

شاخص قیم مصرفی آلمان

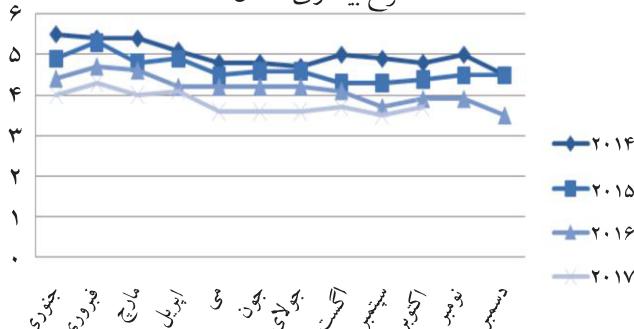

منبع: دفتر احصائیه فدرال (Destatis) آلمان

نرخ بیکاری آلمان در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ به ۳.۵ درصد گزارش شده است. براساس گزارش که از سوی دفتر احصائیه فدرال (Destatis) نشر گردیده، طی ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷ حدود ۴۴.۶ میلیون افراد ساکن آلمان، مشغول به کار اند. این در حالیست که تعداد افراد مشغول به کار در ماه اکتوبر سال ۲۰۱۶ به اندازه ۱.۵ درصد (۶۵,۰۰۰) تن افزایش یافته است. طی ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷ تقریباً ۱.۶ میلیون تن وظیفه بدست آورده‌ند که این رقم نسبت به یک سال قبل به تعداد ۹۲,۰۰۰ تن کاهش را نشان می‌دهد. براساس نتایج موقتی حسابات استخدام، تعداد اشخاص شامل وظیفه بدليل روند صعودی فصل خزان از آغاز ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷ الی ماه گذشته به اندازه ۱۰۵,۰۰۰ تن (۰.۲ درصد) افزایش یافته است.

گراف ۱۰.۱: نرخ بیکاری آلمان طی ماه جنوری سال ۲۰۱۴ الی دسامبر ۲۰۱۷

نرخ بیکاری آلمان

منبع: دفتر احصائیه فدرال (Destatis) آلمان

کشور تأثیر وارد کرده است.

طی زمان تحت بررسی، تجارت خارجی این کشور نقش کلیدی را در تولیدات ناخالص آن ایفا نموده، بگونه که صادرات اجناس و خدمات به اندازه ۱.۷ درصد و واردات در مقایسه با صادرات طی ربع قبلی طور اندک به اندازه ۰.۹ درصد افزایش داشته است. براساس سنجش های حسابی، بیلانس واردات و صادرات تأثیر بزرگ را روی رشد تولیدات ناخالص داخلی این کشور بجا گذاشته است.

گراف ۱۰.۲: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان طی ربع اول ۲۰۱۲ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

نرخ ربعوار رشد تولیدات ناخالص داخلی آلمان

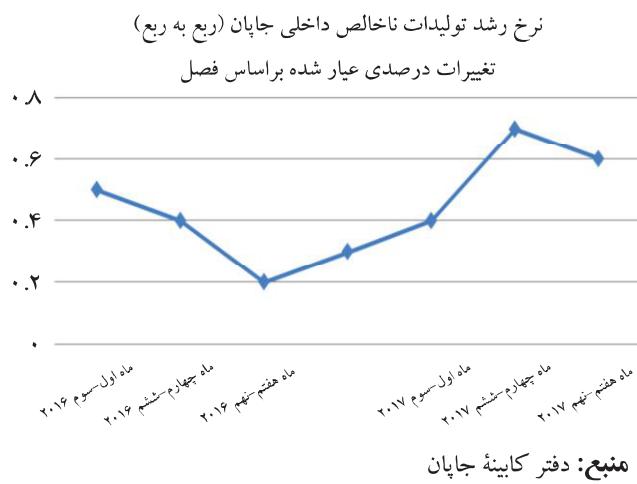

منبع: دفتر احصائیه فدرال (Destatis) آلمان

شاخص قیم مصرفی آلمان در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ به اندازه ۱.۸ درصد افزایش یافته، در حالیکه این شاخص طی ربع سوم سال گذشته به ۰.۶ درصد گزارش شده بود. از مقایسه نرخ تورم عمومی آلمان بر می‌آید که قیمت عمومی اجناس طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ از نرخ یک سال اخیر که اکثر بدلیل افزایش قیمت مواد غذایی (+۳.۶ درصد) و قیمت انرژی (+۲.۷ درصد) بیان آمده بود، طور اوسط به اندازه ۲.۲ درصد افزایش یافته است. باید گفت که قیمت‌های سایر کالاهای نظر به سنجش سال به سال بخصوص تولیدات (+۴.۳ درصد)، روزنامه‌ها و گاهنامه‌ها (+۵.۲ درصد) و تنبایک نیز افزایش را تجربه نموده است.

۰.۵۰ درصد گزارش شده که بلندترین رقم آن ۳.۲۰ درصد در ربع دوم سال ۱۹۹۰ و پائین ترین آن ۴.۹۰ درصد در ربع اول سال ۲۰۰۹ به ثبت رسیده است.

گراف ۱۱.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی جاپان از ربع اول سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

نرخ بیکاری جاپان طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۲.۸ درصد ثبت شده که این رقم با نرخ ربع قبلی همسان می‌باشد. طی زمان تحت بررسی نرخ بیکاری این کشور در طول ۲۳ سال به پائین ترین نرخ آن رسیده است. در عین حال، نسبت وظایف به درخواست کننده‌گان ۱.۵۲ بوده که این رقم با زمان گذشته مشابه می‌باشد، در حالیکه نسبت حد متوقعه بازار ۱.۵۳ گفته شده است. گفتنی است که از ماه فبروری سال ۱۹۷۴ بدینسو این نسبت به پائین ترین نرخ خویش رسیده است.

برخلاف ماه گذشته، به تعداد ۱.۸۸ میلیون شخص بیکار بوده که این رقم نسبت به گزارش ماه اگست به تعداد ۲,۰۰۰ شخص افراد بیکار افزایش را نشان می‌دهد. سطح استخدام پس از افزایش ۲۰,۰۰۰ در یک ماه گذشته به اندازه ۱۵,۰۰۰ به ۶۵.۵۰ میلیون کاهش یافته است. این در حالیست که نرخ بیکاری در یک سال گذشته بلند گزارش شده که رقم آن به ۳.۰ درصد می‌رسد.

شاخص قیم مصرفی جاپان در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ به اندازه ۰.۷ درصد افزایش یافته که این رقم با ماه گذشته همسان بوده

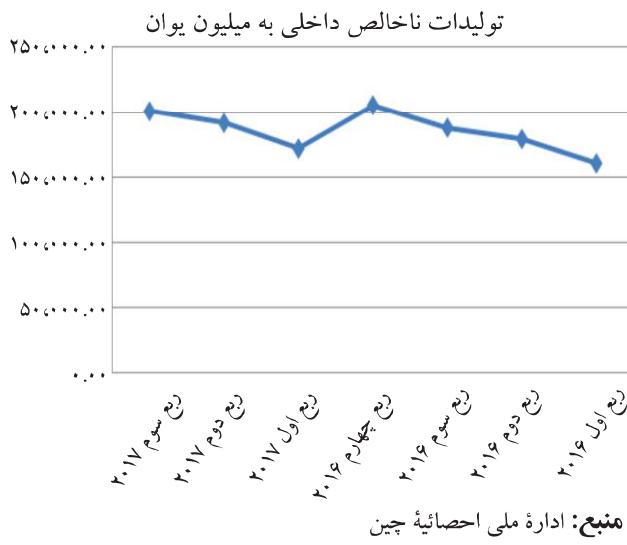
ارزش صادرات کالاهای آلمان در ماه اکتوبر سال ۲۰۱۷ به ۱۱۰.۳۹۴ میلیارد یورو و ارزش واردات آن به ۸۶.۲۹۲ میلیارد یورو گزارش شده است. براساس ارقام مشروطه، اداره احصائیوی فدرال نیز گزارش می‌دهد که صادرات و واردات آلمان در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ به ترتیب به اندازه ۴.۶ درصد و ۵.۵ درصد افزایش یافته است. بیلانس تجارت خارجی آلمان در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ نشان دهنده مازاد ۲۴.۱ میلیارد یورو می‌باشد، این در حالیست که رقم آن در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۶ به ۲۳.۷ میلیارد یورو گزارش شده بود. طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ ارزش کالاهای صادر شده آلمان به کشورهای عضو اتحادیه اروپا (EU) به ۶۵.۰ میلیارد یورو ثبت شده، حالانکه ارزش کالاهای وارد شده از کشورهای عضو اتحادیه اروپا به آلمان بالغ به ۵۷.۶ میلیارد یورو می‌شود. باید یاد آور شد که صادرات این کشور به کشورهای عضو اتحادیه اروپا در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۶ به اندازه ۳.۳ درصد و واردات آن به اندازه ۴.۷ درصد افزایش یافته است. طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ارزش ۴۰.۸ میلیارد یورو کالا از آلمان به کشورهای عضو اتحادیه اروپا صادر گردیده، در حالیکه به ارزش ۳۸.۱ میلیارد یورو کالا از کشورهای عضو اتحادیه اروپا به آلمان وارد گردیده است.

۱.۱۴ اقتصاد جاپان

تولیدات ناخالص داخلی جاپان (عيار شده براساس فصل) در ربع سوم سال ۲۰۱۷ بدليل صادرات بهتر، به اندازه ۰.۶ درصد (ربع به ربع) افزایش یافته، این در حالیست که مصارف تجاری برخلاف توقع افزایش چشمگیری داشته است. براساس برآوردهای سالانه، رشد اقتصادی جاپان به اندازه ۲.۵ درصد بوده که این رقم بالاتر از ۱.۴ درصد تخمین شده بوده و در عین زمان نسبت به حد متوقعه ۱.۵ درصدی بازار افزایش را نشان می‌دهد. اوسط رشد تولیدات ناخالص داخلی جاپان از سال ۱۹۸۰ الی ۲۰۱۷ ۰.۷ میلادی

می دهد. باید گفت که فروشات پرچون طور قابل ملاحظه به روند صعودی خویش ادامه داده تا جاییکه رشد سال به سال آن در حدود ۱۰ درصد گفته شده است.

گراف ۱۲.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی چین طی ربع اول سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

شاخص قیم مصرفی چین در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۱.۶ درصد سال به سال افزایش یافته است. قیمت‌ها در روستاهای اندازه ۱.۴ درصد و در مناطق شهری به اندازه ۱.۷ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این در حالیست که قیمت مواد غذایی به اندازه ۱.۴ درصد کاهش داشته، ولی قیمت مواد غیر غذایی به اندازه ۲.۴ درصد افزایش را می‌نمایاند. به همین ترتیب، قیمت خدمات به اندازه ۳.۳ درصد و قیمت کالاهای مصرفی به اندازه ۰.۷ درصد افزایش یافته است. از اوسط قیمت‌های ماه‌های جنوری الی سپتامبر چنین بر می‌آید که شاخص قیم مصرفی این کشور نسبت به زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به اندازه ۱.۵ درصد افزایش یافته است.

شاخص قیم مصرفی چین در ماه سپتامبر به اندازه ۰.۵ درصد (ماه به ماه) افزایش یافته که در این میان قیمت‌ها در روستاهای اندازه ۰.۶ درصد و در مناطق شهری به اندازه ۰.۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد. این در حالیست که قیمت مواد غذایی و غیر غذایی هر دو به اندازه ۰.۵ درصد افزایش یافته است. در

و بر وفق خواسته‌های بازار می‌باشد.

در زمان تحت بررسی قیمت مواد غذایی از نرخ یک سال گذشته (افزایش ۰.۹ درصدی ماه اگست) مخصوصاً مواد غذایی تازه (از ۰.۸ درصد به ۱.۲ درصد)، ماهی و غذاهای بحری (از ۴.۲ درصد به ۵.۶ درصد) و میوه تازه (از ۳.۴ درصد به ۳.۶ درصد) به اندازه ۱ درصد افزایش یافته است. در عین زمان، قیمت محصولات لبنی و تخم مرغ به پائین ترین نرخ آن (از ۰.۶ درصد به ۰.۴ درصد) کاهش یافته است.

به همین ترتیب، قیمت مواد نفتی و آب و برق نسبت به یک ماه گذشته از ۵.۲ درصد ماه اگست به ۶ درصد افزایش یافته که دلیل اساسی آن هزینه بلند مصارف برق (از ۷.۰ درصد به ۷.۹ درصد) گفته شده است. باید گفت که شاخص قیم مصرفی چین در ربع سوم سال ۲۰۱۶ به ۰.۱۰ درصد ثبت گردیده بود.

۲.۱. کشورهای روسیه و در حال اکتشاف

۱۲.۱ اقتصاد چین

تولیدات ناخالص داخلی چین از یک سال گذشته طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۶.۸ درصد افزایش یافته که نسبت به ۶.۹ درصد نیمة اول سال کاهش یافته و در مقایسه با ۶.۷ درصد سال گذشته افزایش را می‌نمایاند.

با وجود اینکه فروشات پرچون ماهوار و تولیدات صنعتی افزایش یافته، سرمایه گذاری دارایی‌های ثابت در چین طی ربع سوم سال کاهش را نشان می‌دهد.

رشد اسمی سرمایه گذاری دارایی‌های ثابت کاهش یافته، ولی هنوز هم انتظار می‌رود که این بخش در نیمة اول سال ۲۰۱۷ رشد ۸.۶ درصدی سال به سال را تجربه کند. صادرات این کشور پس از عملکرد ضعیف ربع اول سال بدلیل افزایش سطح تقاضای جهانی، بهبود یافته است.

با توجه به خدمات و روند مصارف، سکتور خدمات به اندازه ۷.۷ درصد سال به سال افزایش یافته و در عین زمان سکتور ساختمنی و صنعت نیز به اندازه ۶.۴ درصد افزایش را نشان

اندازه ۶.۳ درصد افزایش یافته که این رقم در مقایسه با ۵.۷ درصد رشد ربع دوم سال ۲۰۱۷ و ۷.۵ درصد سال گذشته با تخمین های آزاد توأم می باشد. این در حالیست که فعالیت های تولیدی بدلیل تولیدات مجدد ذخایر توسط شرکت ها پس از توقف کوتاه مدت که بوسیله بی باوری ها روی اجرای مالیات کالاها و خدمات بوجود آمده بود، افزایش یافته است. باید تذکر کرد که رشد سکتور زراعت در ربع سوم سال ۲۰۱۷ از ۲.۳ درصد ربع دوم به ۱.۷ درصد کاهش یافته که دلیل آن محصولات نا مطلوب گفته شده است. در عین زمان، سکتور تولیدی در مقایسه با ۱.۲ درصد زمان مشابه سال گذشته به اندازه ۷ درصد، تولید برق و محصولات معدنی نیز در مقایسه با ربع اول سال به ترتیب به اندازه ۵.۵ درصد و ۷.۶ درصد افزایش یافته است. شایان ذکر است که در سکتور خدمات اکثریت فعالیت ها بشمول مصارف عامه که در مقایسه با ۹.۵ درصد ربع اول در زمان تحت بررسی به اندازه ۶ درصد رشد داشته، کاهش یافته است.

شاخص قیم مصرفی هندوستان در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۳.۲۸ درصد ثبت گردیده، این در حالیست که ارقام نشر شده نشان می دهد که شاخص قیم مصرفی در ماه سپتامبر ۱.۲۵ درصد گزارش شده و نسبت به ۱.۵۲ درصد ماه اگست سال ۲۰۱۷ کاهش را می نمایاند. به همین ترتیب، شاخص تولیدات صنعتی در ماه اگست به اندازه ۴.۳ درصد افزایش را نشان می دهد که دلیل آن رشد ۰.۹ درصدی ماه جولای و تورم شاخص کتگوری مواد غیر غذایی چون مواد نفتی و برق که در ماه سپتامبر به ۵.۵۶ درصد افزایش یافته، گفته شده است. همچنان، در زمان تحت بررسی سایر تولیدات مهم چون محصولات لبنی به اندازه ۳.۸۷ درصد، گوشت و ماهی به اندازه ۳.۱۹ درصد افزایش یافته است. نرخ تورم در بخش های مواد غذایی آماده، مواد غذایی مختصر (خوارکه های سرپایی)، شیرینی باب و غیره به ۵.۰۶ درصد، شیرینی سازی، بوره به ۶.۷۷ درصد و مشروبات غیر الکولی به ۲.۲۲ درصد افزایش یافته است. شاخص عمومی

عین حال، قیمت خدمات به اندازه ۰.۷ درصد و قیمت کالاهای مصرفی به اندازه ۰.۴ درصد افزایش را می رساند. نرخ بیکاری در چین در ربع سوم سال ۲۰۱۷ همانند رقم گزارش شده ماه جون همین سال به ۳.۹۵ درصد گزارش شده، این در حالیست که اوسط نرخ آن به ۴.۰۹ درصد به ثبت رسیده است. این در حالیست که بلندترین نرخ بیکاری در این کشور در ماه دسمبر سال ۲۰۰۹ به ۴.۳۰ درصد و پائین ترین آن در ماه جون سال ۲۰۰۰ به ۳.۰۰ درصد ثبت شده است. به همین ترتیب، نفوس چین در ماه دسمبر سال ۲۰۱۶ به ۱.۳۸۲.۷۱ میلیون گزارش شده است. نرخ اشتراک نیروی کار این کشور در اواخر سال ۲۰۱۷ به ۷۰.۵۴ درصد کاهش یافته است.

مازاد تجاری چین بگونه چشمگیر از ۴۲.۹۴ میلیارد دلار امریکایی ربع سوم سال گذشته در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۲۸.۶۱ میلیارد دلار امریکایی کاهش یافته است. از اینکه واردات چین افزایش یافته، این رقم از ماه مارچ بدینسو کوچکترین مازاد تجاری را نشان می دهد. در بع تحت بررسی واردات چین طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ از سال گذشته به ۱۶۹.۷۹ میلیارد دلار امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش ۱۸.۶ درصدی را نشان می دهد. واردات سنگ آهن این کشور به ۱۰۳ میلیون تن افزایش یافته، این در حالیست که واردات مس از ماه مارچ بدینسو در بلندترین حد خود قرار داشته است. در عین حال، واردات سویا به اندازه ۱۲.۷ درصد افزایش یافته و به ۸.۱ میلیون تن می رسد که این رقم نسبت به حد متوقعه بیشتر بوده و دلیل آن تولیدات وافر لوبيا در امریکای جنوبی گفته شده است. باید گفت که صادرات این نوع از سویا به اندازه ۸.۱ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۱۹۸.۲۶ میلیارد دالر امریکایی رسیده که پائین تر از حد پیش بینی ۸.۸ درصدی بوده، ولی نسبت به ۵.۵ درصد ماه اگست افزایش را نشان می دهد.

۲.۲.۱ اقتصاد هندوستان

تولیدات ناخالص داخلی هندوستان در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به

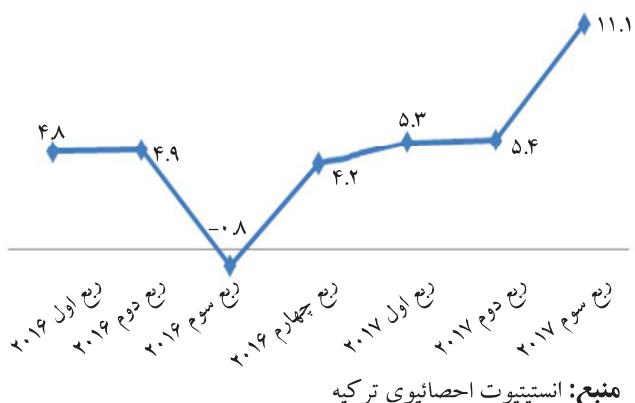
۱۳.۲.۱ اقتصاد ٿوکيہ

تولیدات ناخالص داخلی ٿوکيہ طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ در مقایسه با ربع مشابه سال گذشته به اندازه ۱۱.۱ درصد افزایش یافته است. تولیدات ناخالص داخلی اين ڪشور به اندازه ۲۴.۲ درصد افزایش یافته و ارزش آن در قیمت هاي فعلی به ۸۲۷،۲۳۰ ميليون ليره ٿوکيہ مي رسد. در زمان تحت بررسی و در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته رشد سکتور زراعت ۲.۸ درصد، سکتور صنعت ۱۴.۸ درصد، سکتور ساختمنانی ۱۸.۷ درصد، سکتور خدمات (تجارت عمده و پرچون، حمل و نقل، گدام، سريپنا و خدمات فعالیت هاي مواد غذائي) ۲۰.۷ درصد گفته شده است.

تولیدات ناخالص داخلی ٿوکيہ برايساس تقويم، نشان مي دهد که طي ربع سوم سال ۲۰۱۷ و در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته ۹.۶ درصد افزایش یافته است.

گراف ۱۴.۱: نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ٿوکيہ طی ربع اول سال ۲۰۱۶ الى ربع سوم سال ۲۰۱۷

نرخ رشد تولیدات ناخالص داخلی ٿوکيہ

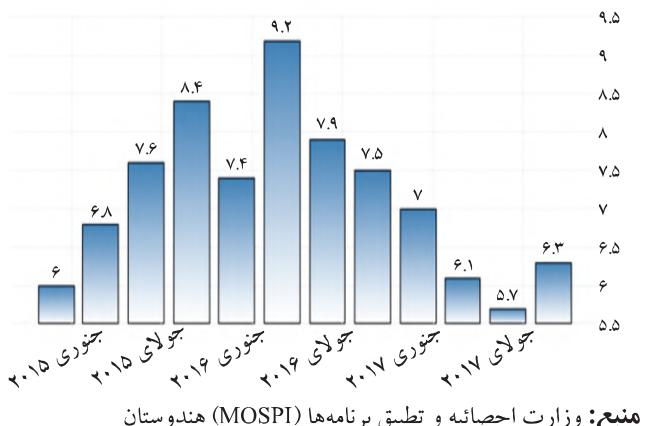
نرخ تورم در ٿوکيہ در ربع سوم سال ۲۰۱۷ از ۱۰.۹ درصد ربع گذشته به ۹.۸ درصد کاهش یافته، اين در حالیست که نرخ تورم در زمان مشابه سال گذشته ۱۱.۲۰ درصد به ثبت رسیده بود. شاخص قيم مصرفي در بخش ترانسپورت به اندازه ۱.۵۸ درصد، کالاهاي متفرقه و خدمات ۱.۳۴ درصد، هوتيل ها، کافيهها و رستورانتها ۱.۰۲ درصد و در بخش البسه و

از ماہ اپريل الى ماہ آگسٽ در مقایسه با زمان مشابه سال ۲۰۱۶ به اندازه ۲.۲ درصد افزایش یافته است.

صادرات هندوستان طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۲۵.۶۷ ميليون دالر امريکائي ربع سوم سال ۲۰۱۶ تحت بررسی ۲۲،۷۶۸.۳۵ ميليون دالر امريکائي گفته شده است. طي زمان تحت بررسی به تعداد ده گروپ صادراتي کالا نسبت به ماہ مشابه سال گذشته رشد مثبت را تجربه نموده که ۸۲.۱۴ درصد مجموع صادرات را تشکيل مي دهند. اين گروپ ها شامل زيورات و سنگ هاي پُر بها (۷.۱۰ درصد)، مواد انجيري (۴۴.۲۴ درصد)، محصولات پتروليم (۳۹.۶۹ درصد)، مواد كيمياوي عضوي و غير عضوي (۴۶.۰۶ درصد)، گروپ مواد خام تمام منسوجات (۲۹.۳۹ درصد)، ادويء جات و داروها (۱۴.۶۷ درصد)، بافتگي هاي نخي/تكه ها/ توليدات دستي و غيره (۱۵.۲۰ درصد)، محصولات دريائي (۳۲.۷۳ درصد)، برنج (۴۵.۶۶ درصد) و سامان آلات برقی (۱۴.۳۲ درصد) مي شود. كسر تجاري اين ڪشور در ماہ سپتمبر سال ۲۰۱۷ به ۸،۹۸۴.۲۹ ميليون دالر امريکائي برآورد شده بود که اين رقم نسبت به ۹،۰۷۰.۶۷ ميليون دالر امريکائي ربع سوم سال ۲۰۱۶ به اندازه ۰.۹۵ درصد کاهش یافته است.

گراف ۱۳.۱: نرخ رشد سالانه تولیدات ناخالص داخلی هندوستان طی ماہ جنوری سال ۲۰۱۵ الى ماہ سپتمبر ۲۰۱۷

نرخ رشد سالانه تولیدات ناخالص داخلی

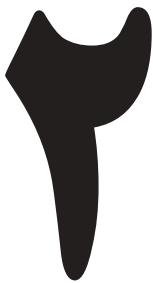
با کاهش ۱۰۴ هزار تن به ۳ میلیون و ۴۱۹ هزار کاهش یافته است.

کسر تجارت خارجی تُر کیه در مقایسه با ۴.۳۶۲ میلیارد دالر امریکایی ربع سوم سال ۲۰۱۶ در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۸.۱۳۵ میلیارد دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش ۸۵ درصدی را نشان می‌دهد.

طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ صادرات این کشور در مقایسه با ۱۰.۹۳۵ میلیارد دالر امریکایی ربع سوم سال ۲۰۱۶ با افزایش ۸.۷ درصدی به ۱۱.۸۴۸ میلیارد دالر امریکایی می‌رسد و در عین زمان واردات آن در مقایسه با ۱۵.۲۹۶ میلیارد دالر امریکایی ربع مشابه سال ۲۰۱۶ با افزایش ۳۰.۶ درصدی به ۱۹.۹۸۲ میلیارد دالر امریکایی بالغ می‌گردد. این در حالیست که در زمان تحت بررسی نسبت صادرات به واردات ۵۹.۳ درصد گزارش شده، در حالیکه این نسبت در ربع سوم سال ۲۰۱۶ به ۷۱.۳ درصد گزارش شده بود.

پاپوش‌ها ۰.۸۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد، در حالیکه شاخص مواد غذایی و مشروبات غیر الکولی در میان گروپ‌های اصلی به اندازه ۰.۲۳ درصد کاهش یافته است. شایان ذکر است که از میان ۴۱۴ قلم جنس اوسط قیم ۶۱ قلم آن بدون تغییر بوده، در حالیکه اوسط قیم ۲۸۱ قلم آن افزایش یافته و اوسط قیم ۷۲ قلم دیگر آن کاهش را نشان می‌دهد. نرخ بیکاری عیار شده براساس فصل در این کشور در ربع سوم سال ۲۰۱۷ با کاهش ۰.۰۰۷ درصدی به ۱۰.۶ درصد ثبت شده است. در عین زمان نرخ بیکاری در بخش سکتور غیر زراعی با کاهش ۰.۰۰۹ درصدی به ۱۲.۸ درصد ثبت گردیده است. این در حالیست که نرخ بیکاری برای طبقه جوان بشمول افراد بین سنین ۱۵-۲۴ با کاهش ۰.۰۰۱ درصد به ۲۰-۱۵ درصد ثبت گردیده و نرخ بیکاری برای افراد بین سنین ۱۵-۶۴ با کاهش ۰.۰۰۸ درصدی به ۱۰.۸ درصد ثبت شده است. باید گفت که تعداد افراد بیکار با عمر ۱۵ سال و بالاتر از آن در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته، طی ربع سوم سال ۲۰۱۷

چگونگی تغییرات بازار پول و سرمایه

چگونگی تغییرات بازار پول و سرمایه

د افغانستان بانک در جریان سه ربع سال ۲۰۱۷ مبلغ ۱,۵۳۸.۲۴ میلیون دالر امریکایی را بمنظور مدیریت سیالیت بیش از حد بازار و مهار نوسانات حاد نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار، بفروش رسانده است. در عین زمان، مجموع مبلغ تصفیه ناشدۀ اوراق سرمایوی در زمان تحت بررسی ۴۱.۵۷۰ میلیارد افغانی گزارش شده است.

به همین ترتیب، ارزش پول افغانی در برابر دالر امریکایی، طی زمان تحت بررسی به اندازه ۲.۱ درصد کاهش یافته است.

۱. برقنامه پولی

براساس چارچوب سیاست پولی د افغانستان بانک، پایه پولی هدف عملیاتی (معیار عملکرد) این بانک بوده، در حالیکه پول در دوران هدف ضمنی بانک مرکزی را تشکیل می‌دهد.

جهت تعیین مبلغ پایه پولی بمنظور حمایت از هدف اولیۀ افغانستان بانک که حفظ قیم داخلی می‌باشد، این بانک نظریه مقداری پولی را مورد استفاده قرار می‌دهد. به همین ترتیب، طی زمان تحت بررسی اهداف تعیین شده برای پایه پولی و پول در دوران تحت برنامه تسهیلات تمدید اعتباری صندوق بین المللی پول مطابق رشد اقتصادی مورد انتظار و نرخ تورم متوقعه می‌باشد. سقف پایه پولی و پول در دوران برای سال ۲۰۱۷ به ۱۲ درصد تعیین شده است. در اخیر زمان تحت بررسی رشد پایه پولی حقیقی به اندازه ۱.۱۱ درصد و پول در دوران حقیقی به اندازه منفی ۰.۳۳ درصد گفته شده که خیلی پائین تر از اهداف تعیین شده قرار دارند. به همین ترتیب، اوسط نرخ تورم در ربع سوم سال مالی ۴.۵ درصد گفته شده و رشد تولیدات ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۷ به ۳ درصد پیش بینی شده است. شایان ذکر است که د افغانستان بانک بمنظور مهار سیالیت بیش از حد و همچنان جلوگیری از نوسانات حاد

براساس ارقام شاخص‌های پولی، پایه پولی (RM) در مقایسه با آغاز سال روان طی زمان تحت بررسی طور اندک به اندازه ۱.۱۱ درصد افزایش یافته که این رقم نسبت به ۵.۶۳ درصد گزارش شده زمان مشابه سال ۲۰۱۶ کاهش را نشان می‌دهد. پول در دوران (CiC) که جزء اصلی پایه پولی را تشکیل می‌دهد از رشد مثبت ۰.۰ درصدی زمان گزارش دهی قبلی در زمان تحت بررسی شاهد رشد منفی ۰.۳۳ درصدی بوده است. بخش دیگری از پایه پولی را امانات بانک‌های تجاری نزد د افغانستان بانک (امانات شبانه، ذخایر اجباری و حسابات جاری) تشکیل می‌دهد که طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۸.۴۵ درصد افزایش یافته، در حالیکه این بخش در ربع قبل شاهد افزایش ۱۹.۹ درصدی بوده است.

رشد پایه پولی (RM) و پول در دوران (CiC) که اهداف عملیاتی و ضمنی د افغانستان بانک را تشکیل می‌دهد، در زمان تحت بررسی پائین تر از هدف تعیین شده بوده است. د افغانستان بانک از آغاز سال ۲۰۱۷ الی ۲۲ ماه سپتامبر طور مجموعی افزایش ۵.۶۲ درصدی (۳۸۵ میلیون دالر امریکایی) را در ذخایر خالص بین المللی خویش تجربه کرده است. پول به مفهوم محدود (M1) در اخیر ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۴۱۲,۸۴۳ میلیون افغانی رسیده که این رقم رشد ۴۸۳ درصدی سال به سال را به ثبت رسانده است. پول به مفهوم وسیع (M2) نیز روند مشابه را طی نموده که در زمان تحت بررسی به ۴۵۰,۴۳۷ میلیون افغانی رسیده و رشد ۶.۰۲ درصدی سال به سال را تجربه نموده است.

د افغانستان بانک بمنظور کنترول و مدیریت رشد پایه پولی ابزار پولی چون لیلام ارز و اوراق سرمایوی را تحت عملیات بازار آزاد، مورد استفاده قرار می‌دهد.

امانات جاری را شامل می شود، در حالیکه پول به مفهوم وسیع اجزای پول به مفهوم محدود و سایر دارایی های سیال یا شبہ پول را در بر می گیرد.

طوریکه در جدول ۱.۲ نشان داده شده، پول به مفهوم محدود طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۴۸۳ درصد رشد داشته است که نسبت به زمان مشابه سال ۲۰۱۶ نسبتاً در حد پائین قرار داشته و حدوداً ۱۹،۰۳۴ میلیون افغانی تفاوت را نشان می دهد. اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری یا پول در دوران که ۵۲ درصد پول به مفهوم محدود را تشکیل می دهد، در ربع تحت بررسی به اندازه ۳۰۳۹ درصد رشد داشته که این رقم نسبت به ۸.۴ درصد ثبت شده زمان مشابه سال گذشته کاهش را می نمایند. طی زمان تحت بررسی تفاوت اسعار خارج از سیستم سپرده گذاری در مقایسه با زمان مشابه سال ۲۰۱۶ به ۶،۹۹۵ میلیون افغانی ثبت شده است. امانات جاری که بخش دیگری از پول به مفهوم محدود به حساب می رود در مقایسه با رشد ۲.۲ درصدی زمان مشابه سال گذشته، در زمان تحت بررسی به ۶۴۲ درصد افزایش یافته که این رقم افزایش ۱۲۰۴ میلیون افغانی را در این کنگوری نشان می دهد.

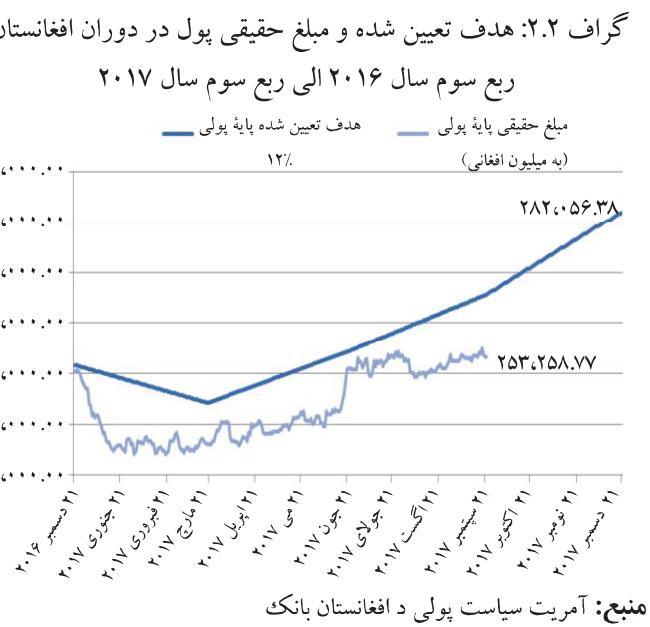
پول به مفهوم وسیع در ربع سوم سال ۲۰۱۷ از ۴۲۴،۸۷۵ میلیون افغانی به ۴۳۷،۴۵۰ میلیون افغانی افزایش یافته که این رقم تفاوت ۲۵،۵۶۳ میلیون افغانی را نشان می دهد. به همین ترتیب ارقام فوق نشان می دهد که پول به مفهوم وسیع در زمان تحت بررسی به اندازه ۶۰۲ درصد افزایش یافته که نسبت به ۷ درصد زمان مشابه سال گذشته کاهش را نشان می دهد. ارقام ارائه شده نشان می دهند که پول به مفهوم محدود با سهم ۹۲ درصدی جزء اصلی پول به مفهوم وسیع را تشکیل می دهد.

شبہ پول یا امانات میعادی بانک های تجاری که بخش دیگر از پول به مفهوم وسیع می باشد، در ربع سوم سال

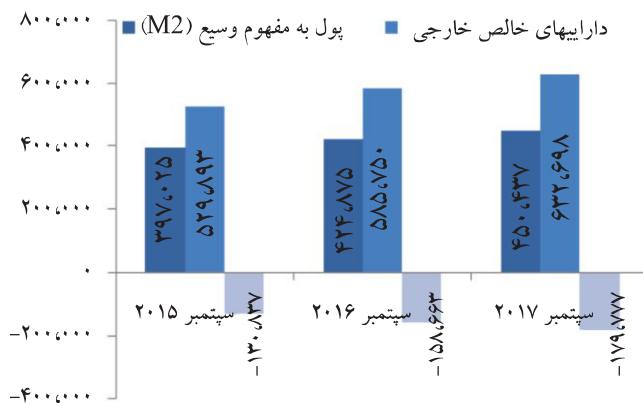
نرخ مبادله افغانی در برایر اسعار قابل مبادله بین المللی مبلغ ۱۳۲۰.۸۸ میلیون دالر امریکایی را از طریق عملیات بازار آزاد لیام نموده که مبلغ ۲۱۷.۳۶ میلیون دالر امریکایی آنرا به شرکت دولتی د افغان برشا نا شرکت بفروش رسانده است. گراف ۱.۲ و ۲.۲ سقف و مقدار حقیقی پایه پولی و پول در دوران را در ربع تحت بررسی نشان می دهد.

گراف ۱.۲: هدف تعیین شده و مبلغ حقیقی پایه پولی افغانستان، از ربع سوم سال ۲۰۱۶ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

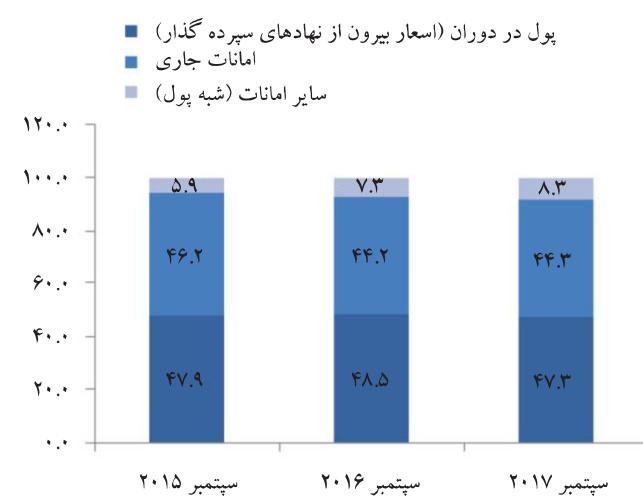
تاریخ	هدف تعیین شده پول (به میلیون افغانی)	مبلغ حقیقی پول در دوران (به میلیون افغانی)
۱۷/۰۹/۲۰۱۶	۲۱۷،۳۶	۲۱۷،۳۶
۱۷/۰۹/۲۰۱۷	۲۵۰،۴۳۱.۳۹	۲۲۲،۶۳۵.۸۵

گراف ۳.۲: دارایی‌های خالص خارجی، دارایی‌های خالص داخلی و پول به مفهوم وسیع

گراف ۴.۲: پول در دوران، امانات جاری و شبه پول منحیت سهم پول به مفهوم وسیع

منبع: آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

۲۰۱۷ به اندازه ۲۱۰۲ درصد (سال به سال) افزایش یافته است. با وجود اینکه سهم این جزء پول به مفهوم وسیع در ربع سوم سال ۲۰۱۷ از ۳ درصد ثبت شده سال گذشته به ۸.۳ درصد افزایش یافته با آنهم تغییرات آن بالای مجموع پول به مفهوم وسیع ناچیز شمرده می‌شود. امانات میعادی (افغانی) نیز در ربع سوم سال افزایش یافته است. تغییرات سال به سال امانات میعادی (افغانی) در زمان تحت بررسی به اندازه ۴۰ درصد افزایش را نشان می‌دهد که ارزش آن به ۴،۳۵۹ میلیون افغانی می‌رسد و در عین حال امانات میعادی (اسعار خارجی) به اندازه ۱۱ درصد افزایش یافته که ارزش آن به ۲،۱۷۰ میلیون افغانی می‌رسد و این رقم نسبت به سال ۳.۴ گذشته افزایش را نشان می‌دهد. امانات میعادی (افغانی) ۵ درصد و امانات میعادی (اسعار خارجی) ۵ درصد پول به مفهوم وسیع را تشکیل می‌دهد. امانات جاری منحیت بخش از پول به مفهوم وسیع در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته در اخیر زمان تحت بررسی با رشد ۴۴ درصدی (سال به سال) بدون تغییر باقی مانده است.

جدول ۱.۲: بیانس شیت تحلیلی و حجم نقدینگی نهادهای سپرده‌گذار، در اخیر ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ (دسمبر ۲۰۱۶) الی سپتامبر ۲۰۱۷ (۲۰۱۷)

تفاوت	تفاوت سال به سال	جوان-۲۰۱۷		تفاوت	تفییرات سال به سال	جوان-۲۰۱۶		جوان-۲۰۱۵		به میلیون افغانی
		مبلغ	%			مبلغ	%	مبلغ	%	
۴۶,۹۶۸	۸.۰۲%	۶۳۲,۶۹۸		۵۵,۸۰۷	۱۰.۰%	۵۸۵,۷۵۰		۵۲۹,۸۹۳		۱- دارایی‌های خالص خارجی
۴۹,۵۷۵	۸.۳۲%	۶۴۵,۵۵۶		۵۷,۵۶۳	۱۰.۷%	۵۹۵,۹۸۲		۵۳۸,۴۱۹		(الف) دارایی‌های ناخالص خارجی
۱۰۵	۰.۱۱%	۹۵,۸۲۶		۳۲۲	۰.۳%	۹۵,۷۲۰		۹۵,۳۹۸		ذخایر ارزی د افغانستان بانک
۲۸۷	۰.۴۶%	۶۲,۵۳۳		۱۱,۴۶۳	۲۲.۷%	۶۲,۲۴۶		۵۰,۷۸۳		طلا
۵۱,۳۵۴	۱۰.۶۷%	۳۸۳,۲۶۹		۳۹,۱۷۱	۱۳.۴%	۳۳۱,۹۱۵		۲۹۲,۷۴۴		ساير دارایی‌ها
-۲,۱۷۳	-۲.۰۵%	۱۰۳,۹۲۸		۶,۶۰۷	۶.۶%	۱۰۶,۱۰۱		۹۹,۴۹۳		ساير دارایی‌های خارجی
۲,۶۲۷	۲۰.۷۷%	۱۲,۸۵۸		۱,۷۰۷	۲۰.۰%	۱۰,۳۳۲		۸,۵۲۵		(ب) پدھی‌های خارجی
-۲۱,۱۱۴	۱۳.۳۱%	-۱۷۹,۷۷۷		-۲۷,۸۲۷	۲۱.۳%	-۱۵۸,۶۶۳		-۱۳۰,۸۳۷		۲- دارایی‌های خالص داخلی
-۷,۶۱۴	۱۶.۲۰%	-۵۴,۶۰۸		-۱۹,۳۹۳	۷۰.۳%	-۴۶,۹۹۴		-۲۷,۶۰۲		(الف) کریدت خالص داخلی
										کریدت خالص برای سکتور عامه غیر
-۶,۳۱۳	۶.۶۵%	-۱۰۱,۲۲۸		-۲۲,۰۴۴	۳۰.۳%	-۹۴,۹۱۵		-۷۲,۸۷۱		مالی
-۶,۳۱۳	۶.۶۵%	-۱۰۱,۳۲۳		-۲۳,۴۴۷	۳۲.۸%	-۹۵,۰۰۹		-۷۱,۵۶۲		کریدت دولت برای دولت مرکزی
-۸,۲۲۸	-۲۹.۷۲%	۱۹,۴۵۷		-۷۱	-۰.۳%	۲۷,۶۸۵		۲۷,۷۵۶		کریدت دولت مرکزی
-۱,۹۱۴	-۱.۰۶%	۱۲۰,۷۸۰		۲۳,۳۷۶	۲۳.۵%	۱۲۲,۶۹۴		۹۹,۳۱۸		بدھی‌های دولت مرکزی
										کریدت خالص برای دولت مرکزی و
										محلي
										کریدت خالص برای شرکت های غیر
										مالی عامه
-۱,۵۳۴	-۳.۱۱%	۴۷,۷۷۰.۵۶		۲,۴۸۲	۰.۳%	۴۹,۳۰۵		۴۶,۸۲۳		کریدت برای سکتور خصوصی
										کریدت خالص برای ساير شرکت های
۲۳۴	-۱۶.۸۹%	-۱,۱۵۰.۴۰		۱۶۹	-۱۰.۹%	-۱,۳۸۴		-۱,۵۵۳		مالی
۱۶,۶۵۹	۱۲.۳۳%	۱۵۱,۷۳۱		۱,۸۲۸	۱.۴%	۱۳۵,۰۷۲		۱۳۳,۲۴۴		(ب) حسابات سرمایه
۳,۱۵۹	۱۳.۰۰%	۲۶,۵۶۲		-۶,۶۰۶	-۲۲.۰%	۲۳,۴۰۳		۳۰,۰۰۹		(ج) ساير اقلام
۲۰,۵۶۳	۶.۰۲%	۴۰۰,۴۳۷		۲۷,۸۰۰	۷.۰%	۴۲۴,۸۷۵		۳۹۷,۰۲۵		۳- پول به مفهوم وسیع (M2)
۱۹,۰۳۴	۴.۸۳%	۴۱۲,۸۴۳		۲۰,۱۰۸	۵.۶%	۳۹۳,۸۰۹		۳۷۳,۷۰۱		پول به مفهوم محدود (M1)
										پول در دوران (اسعار خارج از سیستم
۶,۹۹۵	۳.۳۹%	۲۱۳,۱۷۰		۱۵,۹۸۵	۸.۴%	۲۰۶,۱۷۵		۱۹۰,۱۹۰		سپرده گذاري)
۱۲,۰۳۹	۶.۴۲%	۱۹۹,۶۷۳		۴,۱۲۳	۲.۲%	۱۸۷,۶۳۴		۱۸۳,۵۱۱		امانات جاري
۶,۵۲۹	۲۱.۰۲%	۳۷,۵۹۴		۷,۷۴۲	۳۳.۲%	۳۱,۰۶۵		۲۲,۳۲۳		ساير امانات (شبه پول)
۴,۳۵۹	۳۹.۷۶%	۱۵,۳۲۳		۲,۸۶۵	۳۰.۴%	۱۰,۹۶۴		۸,۰۹۹		امانات به افغانی
۲,۱۷۰	۱۰.۷۹%	۲۲,۲۷۱		۴,۸۷۷	۳۲.۰%	۲۰,۱۰۲		۱۵,۲۲۵		امانات به اسعار
۲۷۱	۱۲.۲۶%	۲,۶۸۳		۱۸۰	۸.۹%	۲,۲۱۲		۲,۰۳۲		بدھی‌های غیر نقدی

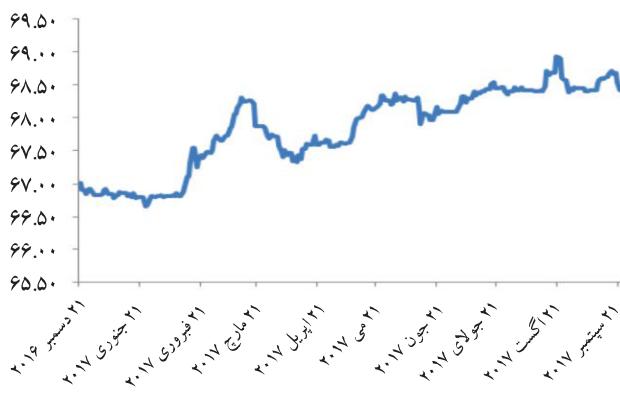
منبع: آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

افغانستان بانک بمنظور نیل به این هدف، از بازار نظارت بعمل آورده و در صورت نیاز در بازار مبادله ارز مداخله می کند.

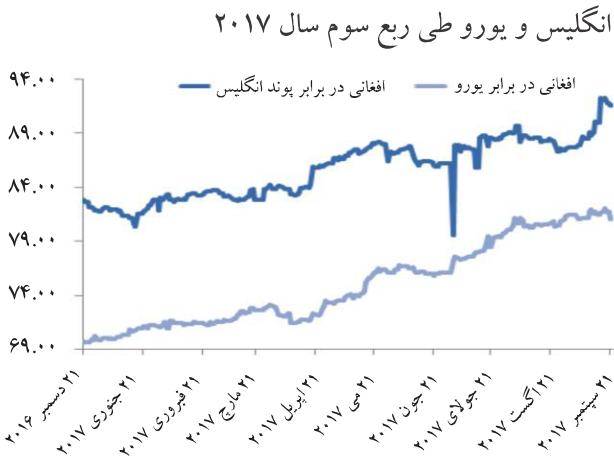
طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ ارزش پول افغانی در برابر روپیه هندی، روپیه پاکستانی و تومان ایران بدون تغییر بوده و در برابر اسعار قابل مبادله بین المللی چون دالر امریکایی، یورو و پوند انگلیس کاهش نموده است.

اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طی سه ربع سال ۲۰۱۷ در گراف‌های ذیل نشان داده شده است.

گراف ۵.۱: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر دالر امریکایی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷

گراف ۵.۲: اوسط نرخ مبادله روزمره افغانی در برابر پوند انگلیس و یورو طی ربع سوم سال ۲۰۱۷

منبع: بخش سروی پولی آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

۳. ذخایر خالص بین المللی

ذخایر خالص بین المللی د افغانستان بانک شامل ذخایر طلا، موقف ذخیره وی، دارایی ها نزد صندوق بین المللی پول، حقوق برداشت خاص (SDR) و ذخایر اسعاری معتبر مانند دالر امریکایی، یورو، پوند و سایر اسعار می شود. ذخایر خالص بین المللی (NIR) که به دالر امریکایی بیان شده و تعریف آن همانا ذخایر دارایی منفی ذخایر بدھی می باشد.

ذخایر خالص بین المللی در زمان تحت بررسی ۵.۶۲ درصد یا ۳۸۵.۳۳ میلیون دالر امریکایی افزایش را نشان می دهد. هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی در ۲۲ سپتامبر سال ۲۰۱۷ میلادی ۶,۸۹۹.۶۶ میلیون دالر امریکایی گفته شده، این در حالیست که مجموع حقیقی آن ۷,۲۳۷.۲۶ میلیون دالر امریکایی گزارش شده است. این رقم در اخیر سال گذشته ۸,۸۵۱.۹۳ میلیون دالر امریکایی گزارش شده بود.

گراف ذیل روند حقیقی و هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی را طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ نشان می دهد.

گراف ۵.۳: مبلغ حقیقی و هدف تعیین شده ذخایر خالص بین المللی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷

منبع: بخش سروی پولی آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

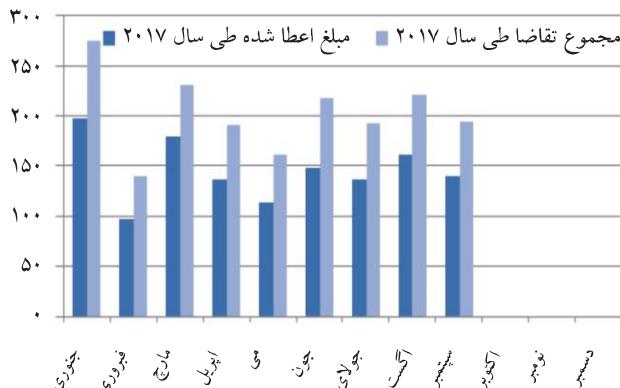
۳. بازار مبادله ارز

۱.۳ نرخ مبادله ارز

هدف اساسی د افغانستان بانک ثبات قیم داخلی می باشد. د

د افغانستان بانک در جریان سه ربیع سال ۲۰۱۷ مبلغ ۱,۳۲۰.۸۸ میلیون دالر امریکایی را تحت پروسۀ عمليات بازار آزاد لیلام نموده، در حالیکه مجموع تقاضا در اين مدت ۱,۸۳۸.۰۱ میلیون دالر امریکایی گفته شده است. باید تذکر داد که بطور اوست به تعداد ۴۴ داطلب در هر مزایده اشتراک داشته و از جمله ۳۱ تن برنده اعلام شده که بطور اوست به هر داطلب برنده مبلغ ۱۲.۲۳ میلیون دالر امریکایی بفروش رسیده است. اين در حالیست که اوست پائين ترين نرخ ۶۷.۶۲ افغانی، اوست بلندترین نرخ ۶۷.۸۱ افغانی و اوست قيمت‌های كسر شده هر لیلام ۶۷.۷۶ افغانی گزارش شده است. قابل ياد آوريست که ارقام زمان مشابه سال ۲۰۱۶ بلندتر از ارقام فعلی می‌باشد. باید گفت که مجموع مبلغ اعطای شده در سال ۲۰۱۶ به ۱,۳۶۱.۴۸ میلیون دالر امریکایی ثبت شده، در حالیکه مجموع تقاضا در آن زمان ۱,۹۱۰.۱۵۵ میلیون دالر امریکایی گفته شده بود که بطور اوست به تعداد ۴۷ داطلب اشتراک داشته و از جمله ۳۳ تن برنده اعلام شده که بطور اوست به هر کدام آنها مبلغ ۱۲.۶۱ میلیون دالر امریکایی بفروش رسیده است.

گراف ۱۰.۲: مبلغ اعطای شده و مورد تقاضا دالر امریکایی طی سه ربیع اول سال ۲۰۱۷

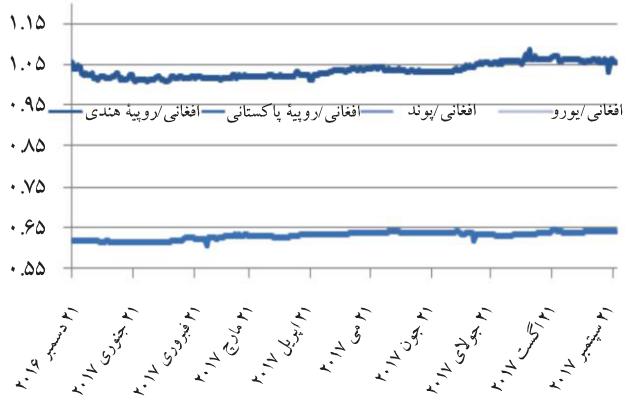

منبع: آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

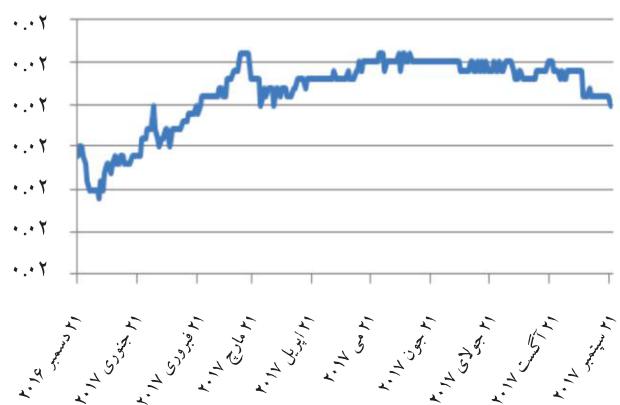
۲.۵ لیلام اوراق سرمایوی

اوراق سرمایوی عبارت از اوراق بهادر کوتاه مدت اسمی افغانی بوده که توسط د افغانستان بانک به مشتریان بازار اولیه

گراف ۱۰.۲: اوست نرخ مبادله روزمرۀ افغانی در برابر روپیه هندی و روپیه پاکستانی طی ربیع سوم سال ۲۰۱۷

گراف ۹.۲: اوست نرخ مبادله روزمرۀ افغانی در برابر تومان ایرانی طی ربیع سوم سال ۲۰۱۷

منبع: بخش سروی پولی آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

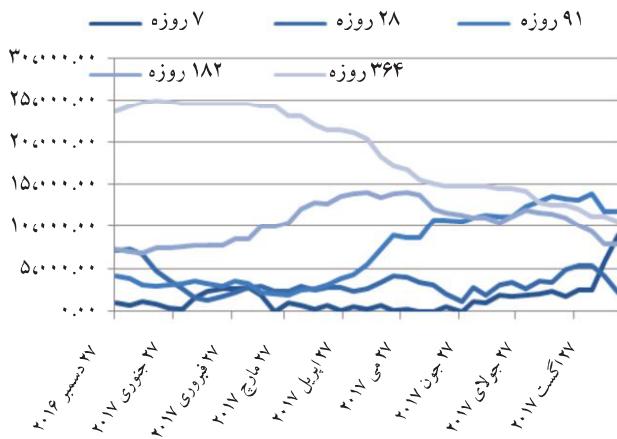
۵. عملیات بازار آزاد و وضعیت نقدینگی

۱.۰ لیلام ارز

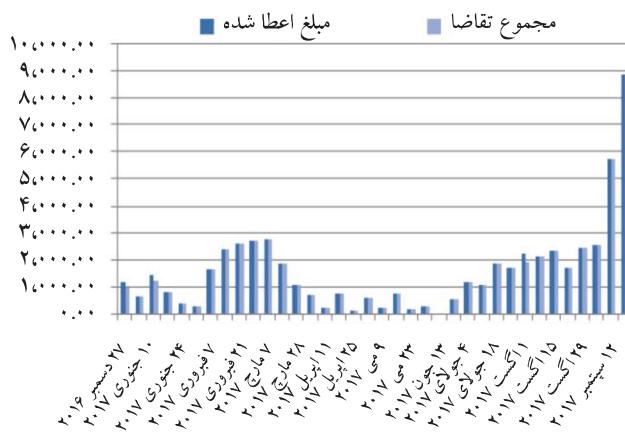
بمنظور کنترول سیالیت و عرضه پول، د افغانستان بانک با راه اندازی پروسۀ لیلام اسعار هفتۀ سه بار و لیلام اوراق سرمایوی هفته یکبار، منحیث ابزار اولیه پولی، تلاش می‌کند که پایۀ پولی خود را با هدف تعیین شده عیار سازد. د افغانستان بانک بمنظور مهار سیالیت بیش از حد بازار و جلوگیری از نوسانات نرخ مبادله افغانی در برابر اسعار مخصوصاً دالر امریکایی، لیلام اوراق سرمایوی را طی زمان تحت بررسی بگونه دوامدار انجام داده است.

سرمایوی ۳۶۴ روزه درصد ثبت گردیده است که در کل این ارقام در زمان تحت بررسی در حد پائین قرار داشته اند.

گراف ۱۱.۲: مبلغ تصفیه ناشدۀ اوراق سرمایوی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷

گراف ۱۲.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی ۷ روزه (به میلیون افغانی)

که اکثرًا بانک‌های مجوز تجاری می‌باشد، بصورت هفتۀ وار صادر می‌گردد.

د افغانستان بانک اوراق سرمایوی را بمنظور مدیریت سیالیت و کنترول عرضه پول به عنوان دومین ابزار سیاست پولی استفاده می‌کند. اوراق سرمایوی بمنظور جذب نقدینگی بیش از حد بانک‌های تجاری مورد استفاده قرار می‌گیرد.

د افغانستان بانک در حال حاضر اوراق سرمایوی یک هفته‌ای، یک ماهه، سه ماهه، شش ماهه و یک ساله را عرضه می‌نماید.

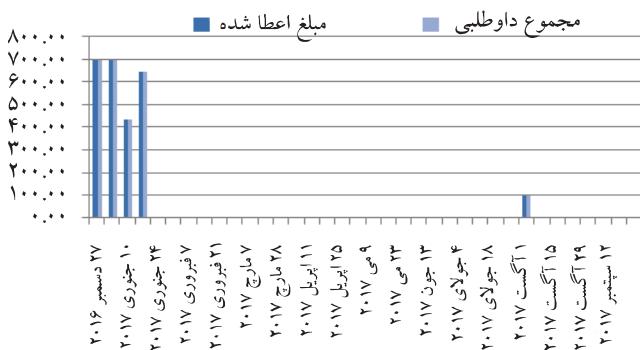
مجموع مبلغ تصفیه ناشدۀ اوراق سرمایوی در اخیر ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۴۱.۵۷۰ میلیارد افغانی ثبت گردیده که در مقایسه با ۳۱.۱۰۸ میلیارد افغانی ثبت شده زمان مشابه سال گذشته افزایش ۳۳.۶۳ درصدی را نشان می‌دهد.

طی زمان تحت بررسی سهام تصفیه ناشدۀ اوراق سرمایوی ۷ روزه به ۸۹۰ میلیون افغانی ثبت شده، در حالیکه این رقم در زمان مشابه سال ۲۰۱۶ به ۱۰۵۰ میلیون افغانی میرسید. در عین حال، سهام تصفیه نا شده اوراق سرمایوی ۲۸ روزه به ۲،۲۷۰ میلیون افغانی رسیده، این در حالیست که سهام تصفیه نا شده اوراق سرمایوی ۹۱ روزه به ۱۱،۸۰۸ میلیون افغانی می‌رسد. به همین ترتیب سهام تصفیه نا شده اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه در زمان تحت بررسی ۷۹۹۰ میلیون افغانی و سهام تصفیه نا شده اوراق سرمایوی ۳۶۴ روزه ۱۰،۶۱۲ میلیون افغانی ثبت گردیده است.

علاوه بر این، طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ او سط نرخ تکتانۀ اوراق سرمایوی ۷ روزه ۱.۸ درصد، او سط نرخ تکتانۀ اوراق سرمایوی ۲۸ روزه ۳.۲۸ درصد، او سط نرخ تکتانۀ اوراق سرمایوی ۹۱ روزه ۳.۴۷ درصد، او سط نرخ تکتانۀ اوراق سرمایوی ۱۸۲ روزه ۳.۲۳ درصد و او سط نرخ تکتانۀ اوراق

گراف ۱۳.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرمایوی

روزه (به میلیون افغانی)

منبع: بخش سروی پولی آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

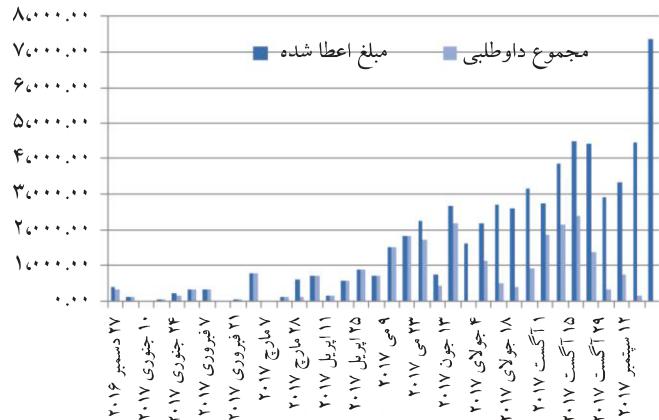
٣.٥ ذخایر اجباری و اضافی

بانک های تجارتی مکلف اند که ۸ درصد مجموع سپرده ها را برای حسابات افغانی و ۱۰ درصد مجموع سپرده های (اسعاری) خویش را در د افغانستان بانک منحیث ذخایر اجباری نگهداری کنند. باید یاد آور شد که در برابر همچو سپرده ها به بانک های تجاری هیچگونه تکتائنه پرداخت نمی شود. در این زمینه د افغانستان بانک از ۲۸ ماه جون سال ۲۰۱۵ بدینسو پرداخت تکتائنه روی ذخایر اجباری را لغو قرار داده است. بناءً از همین موعد به بعد هیچ تکتائنه در برابر همچو سپرده ها به بانک های تجاری برداخت نگذیده است.

تسهیلات سپرد گذاری شبانه: اینگونه تسهیلات بمنظور بدست آوردن تکتانه روی بیلانس اضافی و تعیین سقف نرخ اوراق سرمایوی به تمام بانک‌های تجاری فراهم گردیده است. بناءً این تسهیلات منحیت ذخایر اجباری محسوب نمی‌شود. مطابق به متحدهالمال تاریخی ۱۱ سپتember سال ۲۰۱۷ منتشره به تمام بانک‌ها که توسط شورای عالی بانک مرکزی منشور گردیده، نرخ تکتانه که روی تسهیلات سپرده گذاری شبانه وضع می‌گردد، در حال حاضر ۱۰ درصد می‌باشد.

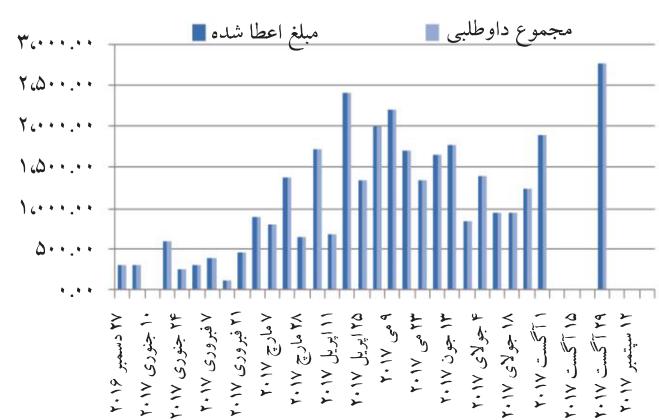
گراف ۱۴.۲: مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سرماشی

دوزه (به مسلیو ن افغانه)

گرفتاری مبلغ مورد تقاضا و اعطای شده اوراق سه مابوی

۱۸۲، وزہ (بے میلیون افغانی)

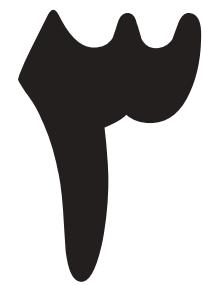
(افغانی) بدست آورند. نرخ تکنائه که بالای بانک ها هزینه می گردد ۳.۵ درصد بیشتر از آخرین نرخ لیلام اوراق ۲۸ روزه می باشد. قابل ذکر است که مطابق به متحدمالمال تاریخی ۲۷ فبروری سال ۲۰۰۷ این نوع قرضه گیری تنها با اوراق سرمایوی تصفیه نا شده تضمین می گردد.

باید تذکر داد که طی زمان تحت بررسی هیچ بانکی از اینگونه تسهیلات بهره نبرده است.

زمان تحت بررسی ۱۶،۰۱۸ میلیون افغانی گزارش شده است. در اخیر ربع سوم سال ۲۰۱۷ پرداخت نرخ تکنائه تسهیلات مذکور ۲۹.۸۷ میلیون افغانی گزارش شده است.

تسهیلات قروض شبانه: اینگونه تسهیلات در صورت نیازمندی بانک های تجاری به پول نقد در کوتاه مدت مورد استفاده قرار می گیرد. در صورتیکه بانک های تجاری در زمینه وضعیت نقدینگی خویش به مشکل مواجه می شوند، با استفاده از این سهولت می توانند از د افغانستان بانک براساس شبانه قرضه

روند و دورنمای تورم

روند و دورنمای تورم

۵۰.۲۰ دالر امریکایی گزارش شده است. قیمت مواد نفتی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ روند نزولی را نشان داده که دلیل اساسی آن موجودی‌های بزرگ، بهبود تولیدات نفت شیل در ایالات متحده امریکا و افزایش تولیدات از سوی سازمان کشورهای عضو صادرکننده نفت گفته شده است.

به همین سان، طی ربع سوم سال ۲۰۱۷، قیمت مواد نفتی در نتیجه افزایش تقاضای جهانی، بهبود وضعیت اطاعت پذیری از توافق نامه میان سازمان کشورهای صادرکننده نفت و تولید کننده‌گان کشورهای غیر عضو این سازمان و روند ثابت تولید نفت شیل در ایالات متحده، افزایش یافته است. قیمت گاز طبیعی در اروپا و قیمت گاز مایع طبیعی در آسیا که با مواد نفتی ربط دارد، بدون تغییر بوده است.

طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ قیمت کالاهای غیر انرژی نیز با تغییرات بزرگ میان گروههای بزرگ به اندازه ۲ درصد افزایش یافته است. قیمت فلزات بدلیل سطح بلند تقاضا بخصوص در سکتورهای املاک، زیربنایها و تولیدی در ربع تحت بررسی به اندازه ۱۰ درصد افزایش یافته است. قیمت فلزات گرانبها در نتیجه تقاضای سرمایه گذاری ثابت و کاهش ارزش دالر، به اندازه ۱ درصد افزایش یافته است. در عین حال، قیمت‌ها در بخش زراعت با پیمودن روند نزولی که از شروع سال آغاز گردیده تقریباً به اندازه ۱ درصد کاهش یافته است. قیمت مواد غذایی نیز به اندازه ۱ درصد کاهش داشته که دلیل آن کاهش قیمت جواری، برنج و سایر اقلام چون بوره، عنوان شده است. قیمت مواد نفتی و فلزات از این روند گذر کرده و به اندازه ۱ درصد افزایش یافته و دلیل آن افزایش قیمت سویا در نتیجه تولید کمتر از توقع در امریکای شمالی گفته شده است. قیمت مشروبات بدلیل افزایش قیمت قهوه، افزایش معتدل را می‌نمایاند. به همین ترتیب، قیمت مواد

قیمت تولیدات صنعتی طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ روند صعودی را بخود اختیار نموده، در حالیکه قیمت‌ها در بخش زراعت بصورت کلی ثابت و بدون تغییر بوده است. روند بازار مواد نفتی حاکی از آنست که انبارها بدلیل تقاضای بلند کاهش یافته و تولیدات کشورهای صادرکننده نفت نیز کاهش داشته، اما تولیدات مواد نفت شیل در ایالات متحده امریکا ثابت بوده است. توقع می‌رود که اوسط قیمت مواد نفت خام طی سال ۲۰۱۷ به ۵۳ دالر فی بشکه برسد که این رقم نسبت به ۴۳ دالر فی بشکه سال ۲۰۱۶ افزایش را نشان می‌دهد و قرار است در سال ۲۰۱۸ به ۵۶ دالر فی بشکه افزایش یابد که این رقم نسبت به پیش‌بینی ماه اپریل سال ۲۰۱۷ اندکی تجدید نظر نزولی را نشان می‌دهد. در عین حال، انتظار می‌رود که قیمت فلزات بدلیل سطح بلند تقاضا و محدودیت‌های تولیدی بخصوص کاهش تولیدات برخاسته از عوامل محیطی در چین، افزایش یابد. به استثنای قیمت سنگ آهن قیمت سایر فلزات طی سال ۲۰۱۸ به افزایش معتدل پیش‌بینی شده است.

قیمت‌ها در سکتور زراعت در سال ۲۰۱۷ بصورت کل بدون تغییر بوده و انتظار می‌رود که طی سال ۲۰۱۸ این قیمت‌ها بگونه‌ای اندک افزایش یابد. به همین ترتیب، روند تولیدات در اکثر بازارهای مواد غذایی خوب گزارش شده و انتظار می‌رود که نسبت ذخایر برای استفاده برخی از حبوبات برای چندین سال افزایش داشته باشد.

قیمت بخش انرژی در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به اندازه ۲ درصد افزایش یافته که دلیل آن افزایش ۱۷ درصدی قیمت زغال سنگ بالاثر سطح بلند تقاضا در چین و همچنان محدودیت‌های متعدد تولیدی گفته شده است. همچنان، در زمان تحت بررسی قیمت مواد نفت خام به اندازه ۱.۶ درصد افزایش یافته که در این زمان اوسط قیمت فی بشکه نفت

۱.۱ تغییرات در شاخص قیم مصرفی عمومی ملی

۱.۱.۱ تغییرات سالانه

شاخص قیم مصرفی عمومی در ربع سوم سال ۲۰۱۷ کاهش قابل ملاحظه سال به سال را نشان می‌دهد. براساس ارقام دست داشته، تورم عمومی براساس سنجش سال به سال طور اوست از ۷.۲ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۴.۵ درصد کاهش یافته است، در حالیکه سنجش ماهوار نرخ تورم در ماه جولای ۵.۱ درصد، ماه اگست ۴.۵ درصد و ماه سپتember ۳.۸ درصد گزارش شده است.

در بخش مواد غیر غذایی، افزایش نرخ تورم بالاشر افزایش قیمت خانه سازی و حمل و نقل بیان آمده است، این در حالیست که در کتگوری یاد شده نرخ تورم سایر اقلام چون تنبک، البسه، فرنیچر و اثاثیه خانه، صحت، مخابرات، اطلاعات و فرهنگ، تعلیم و تربیه، رستورانت‌ها و هتل‌ها در زمان تحت بررسی کاهش را نشان می‌دهد. در کتگوری متذکره بلندترین نرخ طی ربع تحت بررسی در شاخص قیمت حمل و نقل به نظر رسیده که بطور اوست از (۱.۰- درصد) زمان مشابه سال گذشته به ۶.۲ درصد افزایش یافته است. این در حالیست که پائین ترین نرخ در شاخص قیمت تعلیم و تربیه به مشاهده رسید که طور اوست از ۱۷.۶ درصد ربع مشابه سال سال ۲۰۱۶ در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۳.۱ درصد کاهش یافته است.

سنجش اصلی تورم نیز در مقایسه با ربع سوم سال گذشته روند نزولی را نشان می‌دهد. به همین ترتیب، روش اوست یابی تورم (Trimmed Mean) که از اساسی ترین روش سنجش تورم اصلی بحساب می‌رود در زمان تحت بررسی از ۷.۸ درصد زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۳.۱ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و حمل و نقل از ۸.۰ درصد زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۴.۳ درصد کاهش یافته است.

خام عمدتاً در یوریا (مواد کیمیاوی) به اندازه ۲ درصد افزایش یافته که دلیل آن وقفاتی بیشتر تولیدی در افریقای شمالی و آسیای میانه گفته شده است.

همچنان، طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ قیمت اجناس در بازارهای جهانی نیز روند صعودی داشته که به نوبه خود روى قیمت‌های داخلی در افغانستان تأثیر وارد کرده است.

۱. قیم مصرفی در افغانستان

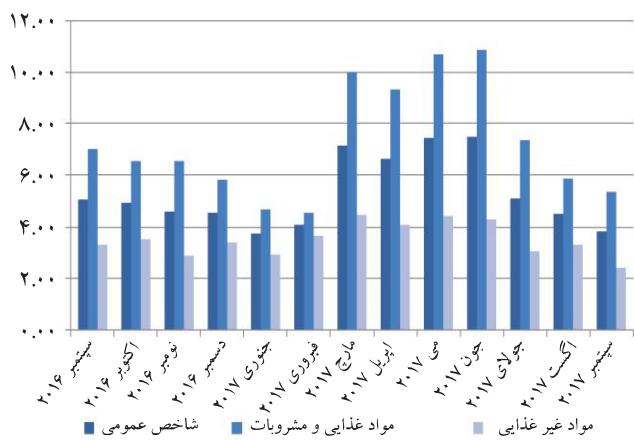
در حال حاضر شاخص قیم مصرفی در افغانستان براساس قیمت‌های ماه اپریل سال ۲۰۱۵ گردآوری شده است، این در حالیست که این روند قبل از سال ۲۰۱۱ مارچ سال ۲۰۱۱ محاسبه می‌شد. لذا، در این تجدید نظر اجزای شاخص قیم مصرفی با وزن‌های جدید نیز همراه می‌باشند. براساس ارقام دفتر مرکزی احصایی و تحلیل د افغانستان بانک نتایج آتی در شاخص قیم مصرفی افغانستان بدست آمده است.

محاسبه تغییرات سال به سال شاخص قیم مصرفی نشان می‌دهد که نرخ تورم طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۴.۵ درصد ثبت گردیده که این رقم نسبت به ۷.۲ درصد ثبت شده ربع مشابه سال گذشته کاهش را نشان می‌دهد. کاهش نرخ تورم با کاهش قیمت اجناس در بازارهای جهان توأم بوده است. براساس گزارش‌ها، قیمت اکثر اجناس جهانی در ربع سوم سال ۲۰۱۷ کاهش را نشان می‌دهد.

همانند مقایسه سال به سال، محاسبه ربع به ربع نرخ تورم نیز در ربع تحت بررسی روند نزولی را پیموده است.

شاخص قیم مصرفی کابل نیز طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ شاهد نرخ دفلاسیونی بوده است. با توجه به شاخص قیم مصرفی عمومی کابل، اوست نرخ تورم طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ از ۷.۴ درصد ربع سوم سال گذشته به ۴.۶ درصد کاهش یافته است. این شاخص براساس ربع به ربع بطور اوست از ۷.۱ درصد ربع گذشته در زمان تحت بررسی به ۴.۶ درصد کاهش یافته است.

گراف ۱.۳: نرخ تورم عمومی ملی (سال به سال)

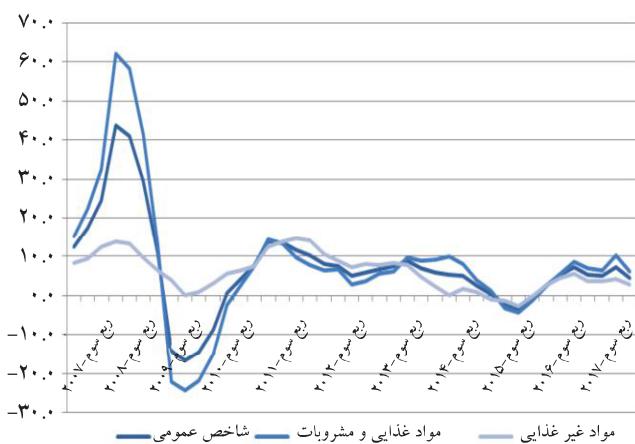
منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

جدول ۱.۳ تفکیک تورم ملی، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶

زمان	وزن	سال ۲۰۱۶				سال ۲۰۱۷				وزن
		ربيع سوم ۲۰۱۷	سپتامبر ۲۰۱۷	اگست ۲۰۱۷	جولای ۲۰۱۷	ربيع سوم ۲۰۱۶	سپتامبر ۲۰۱۶	اگست ۲۰۱۶	جولای ۲۰۱۶	
شاخص عمومی	100.0	7.2	6.9	7.3	7.4	100.0	5.1	4.8	4.5	100.0
مواد غذایی و مشروبات غیر الکولی	52.0	8.6	8.3	8.9	8.7	47.8	7.4	7.3	7.0	54.0
نان خشک و حبوبات	17.7	6.0	4.0	6.0	7.9	14.6	3.9	3.8	3.9	17.7
گوشت	7.2	10.9	11.3	11.9	9.4	7.0	5.5	5.3	5.2	7.2
شیر، پنیر و تخم مرغ	4.8	2.6	2.2	2.6	3.1	4.2	2.1	2.0	2.1	4.8
روغنیات و شحومیات	4.0	8.4	9.8	7.7	7.6	4.0	9.6	9.1	9.0	4.0
میوه تازه و میوه خشک	4.8	7.2	10.0	4.3	7.3	4.0	6.3	6.0	6.0	4.8
سبزیجات	7.9	12.6	13.3	14.9	9.5	6.0	18.0	24.7	4.5	7.9
بوره و شیرینی	2.9	24.1	27.3	27.3	23.7	2.7	-0.4	5.9	5.4	2.9
چاشنی‌ها	0.9	20.1	20.0	20.4	19.9	-7.5	-3.7	1.1	1.3	-3.4
مشروبات غیر الکولی	1.1	6.1	6.9	6.9	6.9	2.7	2.3	2.7	2.7	2.7
مواد غذایی، تباکو و خدمات	48.0	5.2	5.6	5.9	5.9	2.4	2.3	2.3	2.3	2.4
تبناکو	0.6	14.0	12.9	15.9	15.9	8.8	8.5	8.5	8.5	8.8
البسه	7.0	8.5	9.4	9.4	9.4	0.8	2.5	1.6	1.6	0.8
خانه سازی	20.7	3.4	4.1	3.8	3.8	5.3	5.3	5.3	5.3	5.3
فرنیجر و اثاثیه خانواردها	7.0	9.6	9.3	9.3	9.3	1.9	1.9	2.3	2.3	1.9
صحت	3.3	8.6	9.8	9.8	9.8	1.2	1.2	1.2	1.2	1.2
حمل و نقل	4.7	-1.2	-1.2	-1.2	-1.2	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3
ارتباطات	1.1	0.4	0.6	1.1	1.1	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3	-2.3
معلومات و فرهنگ	0.1	3.1	3.5	3.5	3.5	-5.1	-3.8	-3.8	-3.8	-5.1
تعلیم و تربیه	0.7	10.9	13.6	13.6	13.6	0.1	3.7	5.7	5.7	0.1
رستورانت‌ها و هتل‌ها	1.0	0.9	0.4	0.4	0.4	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3
متفرقه	1.8	8.5	9.5	9.5	9.5	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7
شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک-حبوبات، روغنیات و شحومیات و تباکو	8.8	8.3	8.3	8.3	8.3	8.0	8.0	8.0	8.0	8.0
اوسط ۳۰ درصدی تورم (Trimmed Mean 30%)	7.8	7.8	7.8	7.8	7.8	4.3	3.7	4.2	5.0	4.3

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی د افغانستان بانک

گراف ۲.۳: اوست نرخ ربuar تورم عمومی ملی

منبع: دفتر مرکزی احصایی/ آمریت عمومی سیاست پول د افغانستان بانک

۱.۳.۱ تغییرات در شاخص قیم مصرفی کابل

۱.۳.۱.۱ تغییرات سالانه

شاخص قیم مصرفی عمومی کابل طور اوست از ۷.۴ درصد ربع سوم سال گذشته در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۴.۶ درصد کاهش یافته است.

تورم شاخص مواد غذایی که ۳۷.۲ درصد شاخص عمومی را می‌سازد طی یک سال کاهش را نشان می‌دهد. در این کتگوری فشارهای کاهش دهنده نرخ تورم از کاهش قیم گوشت، بوره و شیرینی باب، میوه تازه و میوه خشک، چاشنی‌ها و مشروبات غیر الکولی نشأت گرفته است. در نتیجه، تورم مواد غذایی طور اوست از ۹.۳ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۶ طی زمان تحت بررسی به ۷.۷ درصد کاهش یافته است.

گفتنی است که تورم مواد غیر غذایی که در بر گیرنده ۶۲ درصد شاخص عمومی می‌باشد، از ۶۰.۰ درصد زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۲.۷ درصد کاهش یافته است. دلیل اساسی که در پی این کاهش نهفته است، کاهش قیم البسه، فرنیچر و اثاثیه خانواده‌ها، مخابرات، رستورانت‌ها و هتل‌ها، اطلاعات و فرهنگ و اقلام متفرقه گفته شده است.

۲.۱ تغییرات ربuar شاخص قیم مصرفی ملی

سنجدش کوتاه مدت تورم، روند مشابه سنجدش سالانه را نشان می‌دهد. تورم عمومی که براساس ربع به ربuar سنجدش گردیده، در زمان تحت بررسی طور اوست به ۴.۵ درصد افزایش یافه، در حالیکه این رقم در ربuar قبلی به ۷.۲ درصد افزایش ثبت شده بود. این کاهش هم‌دیف با کاهش نرخ تورم در اقلام مواد غذایی بوده است. در عین حال، تورم در بخش مواد غذایی در مقایسه با ربuar مشابه سال گذشته کاهش را نمایاند.

تورم مواد غذایی براساس ربع به ربuar طور اوست از ۰.۳ درصد به ۶.۲ درصد کاهش یافته است. شاخص قیم در بخش مواد غذایی چون سبزیجات، روغنیات و شحمیات، میوه تازه و میوه خشک، بوره و شیرینی باب و چاشنی‌ها بگونه‌قابل ملاحظه کاهش یافته، ولی قیمت گوشت در مقایسه با ربuar افزایش اند کی را نشان می‌دهد. باید گفت که در این کتگوری بزرگترین کاهش ربuar در قیمت چاشنی‌ها، بوره و شیرینی باب به نظر رسیده که به ترتیب به (۳.۴-درصد) و ۰.۱ درصد ثبت گردیده اند.

از سوی دیگر، تورم مواد غیر غذایی نیز بطور اوست از ۴.۳ درصد به ۲.۹ درصد ربuar قبلی کاهش داشته است. در این کتگوری قیمت تعلیم و تربیه و اقلام متفرقه کاهش قابل ملاحظه را به ثبت رسانده است. شاخص قیمت تعلیم و تربیه از ۷.۰ درصد ربuar قبلی در زمان تحت بررسی به ۳.۱ درصد کاهش یافته و در عین زمان شاخص قیمت سایر اقلام متفرقه از ۶.۳ درصد ربuar گذشته در زمان تحت بررسی به ۲.۷ درصد کاهش یافته است. علاوه بر این، تورم در شاخص مخابرات در مقایسه با (۴.۰-درصد) ربuar گذشته در زمان تحت بررسی به ۲.۸ درصد کاهش یافته است.

تورم شاخص قیم مصرفی کتگوری مواد غیر غذایی نیز در ربع سوم سال ۲۰۱۷ کاهش داشته است. نرخ تورم در این کتگوری در مقایسه با ۴.۳ درصد ربع قبلی در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۲.۷ درصد کاهش یافته است. کاهش نرخ تورم در بخش مواد غیر غذایی عمدتاً کاهش قیم البسه، خانه سازی، فریزیر، حمل و نقل، تعلیم و تربیه و اقلام متفرقه عنوان شده که بزرگترین کاهش در تورم اقلام متفرقه مشاهده گردیده و نرخ آن از ۱۵.۸ درصد ربع قبلی در زمان تحت بررسی به ۲.۰ درصد کاهش یافته است.

قیمت اکثریت مواد غیر غذایی بالاًثر تغییرات موسمی متأثر گردیده، در حالیکه قیم خانه سازی و گوشت بدلیل تقاضای پائین، کاهش یافته است. طی زمان تحت بررسی تغییرات نزولی و صعودی قیم به نظر رسیده که دلیل آن افزایش تولیدات گاز و مواد نفتی، انکشاف فارم‌ها و تسهیل تجارت میان کشورهای همسایه گفته شده است. افزون بر این، وضعیت سالم تولیدات ناخالص داخلی و همچنان برقراری تعادل خوب میان عرضه و تقاضاً نیز باعث کاهش تورم شده است.

باتوجه به تأثیرات فوق، دولت اقدامات سریع را روی دست گرفته و بندر چابهار را در ایران منحیث بدیل راه وارداتی، افتتاح نموده است. علاوه بر این، دولت افغانستان همچنان در زمینهٔ تسهیل تجاری و رسیدگی به کاستی‌های عرضه کلی موافقت نامه‌های را با تاجیکستان، ازبکستان و قرگزستان امضاء نموده است. به همین سان، دولت افغانستان با همکاری بین‌المللی کشورهای هم پیمان در خصوص پیشرفت‌های بیشتر در سکتورهای زراعت و صنعت کار کرده است تا واردات را کاهش داده و تولیدات داخلی اجناس و خدمات را گسترش دهد.

تورم در افغانستان با تغییرات در سکتورهای زراعت، صنعت و خدمات و افزایش قیم اجناس در بازارهای جهان، متأثر می‌گردد. براساس گزارش بانک جهانی، انتظار می‌رود که

شایان ذکر است که در این کتگوری تورم خانه سازی و حمل و نقل به ترتیب بطور اوسط از ۲.۹ درصد و ۱.۰ درصد زمان مشابه سال گذشته به ۶.۳ درصد و ۴.۶ درصد افزایش یافته است.

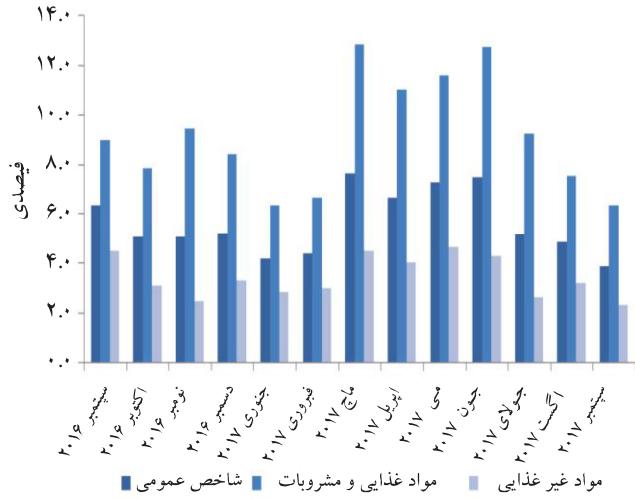
از سوی هم، تورم اصلی به استثنای نان خشک و حبوبات، روغنیات و شحمیات و حمل و نقل نیز در این زمان مشابه سال گذشته طی زمان تحت بررسی کاهش را نشان می‌دهد. طی زمان تحت بررسی اوسط نرخ تورم اصلی ۴.۵ درصد گزارش شده، در حالیکه این رقم در ربع سوم سال ۲۰۱۶ به ۱۰.۲ درصد ثبت گردیده بود. روش اوسط یابی تورم (Trimmed Mean 30%) در مقایسه با ۸.۸ درصد ربع مشابه سال ۲۰۱۶ در ربع سوم سال ۲۰۱۷ بگونه اوسط به ۲.۶ درصد کاهش یافته است.

۲.۳.۱ تغییرات ربوعار

سنجدش ربع به ربع تورم عمومی کابل روند نزولی را نشان داده که در هر دو بخش یعنی مواد غذایی و مواد غیر غذایی کاهش را می‌نمایاند. تورم عمومی کابل طور اوسط از ۷.۱ درصد ثبت شده ربع قبلی در زمان تحت بررسی به ۴.۶ درصد کاهش یافته است.

در این میان، تورم شاخص مواد غذایی طور اوسط از ۱۱.۸ درصد ربع قبلی در ربع تحت بررسی به ۷.۷ درصد کاهش یافته است. در این کتگوری قیم گوشت، سبزی‌ها، میوه تازه و میوه خشک، روغنیات، شحمیات، بوره و شیرینی باب کاهش داشته که منتج به کاهش نرخ تورم شده است. در این بخش بزرگترین کاهش در شاخص قیمت بوره و شیرینی باب مشاهده گردیده که نرخ آن از ۱۸.۶ درصد ربع مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۶.۰ درصد کاهش یافته است. در عین زمان، تورم شاخص نان خشک و حبوبات براساس ربوعار افزایش را نشان می‌دهد که نرخ آن از ۲.۵ درصد ربع قلی در ربع تحت بررسی به ۳.۵ درصد افزایش یافته است.

گراف ۵.۳: تورم عمومی کابل از سپتامبر سال ۲۰۱۶ الی سپتامبر سال ۲۰۱۷

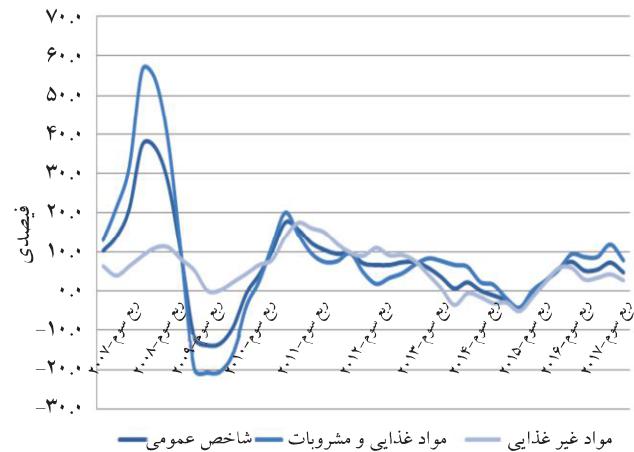

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/ آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

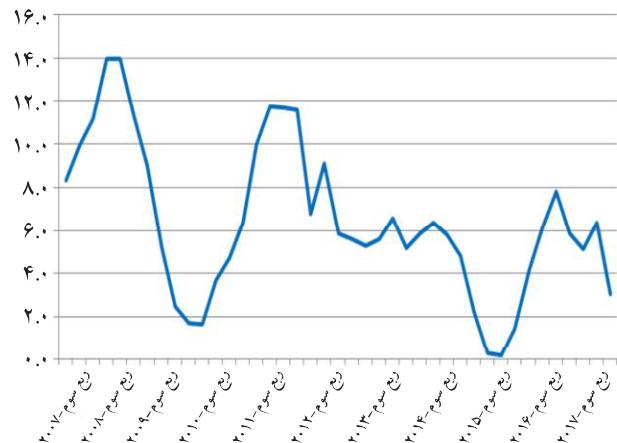
قیمت انرژی پس از رقم پیش بینی شده ۲۴ درصدی سال ۲۰۱۸ در سال ۲۰۱۸ به اندازه ۴ درصد افزایش یابد. در عین زمان، پیش بینی ها برای قیمت مواد غیر انرژی در سال ۲۰۱۸ به اندازه ۱ درصد افزایش گفته شده که این رقم نسبت به شروع سال ۲۰۱۷ تجدید نظر صعودی را نشان می دهد.

احتمال می رود که تورم افغانستان در کوتاه مدت ثابت باقی بماند. د افغانستان بانک تورم عمومی ملی را برای ربع چهارم سال ۲۰۱۷ میان ۳ تا ۴ درصد پیش بینی می کند.

گراف ۳.۳: اوسط نرخ تورم کابل طی ربع سوم سال ۲۰۰۸ الی ربع سوم سال ۲۰۱۷

گراف ۴.۳: روند اوسط یابی تورم (Trimmed Mean)

جدول ۲.۳: تفکیک تورم عمومی کابل طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶

سال ۲۰۱۷					وزن	سال ۲۰۱۶					زمان
براساس سنجش های ماه اپریل سال ۲۰۱۵				جولای ۲۰۱۷		براساس سنجش های ماه مارچ سال ۲۰۱۱				جولای ۲۰۱۶	
ربع سوم سال ۲۰۱۷	سپتامبر ۲۰۱۷	اگست ۲۰۱۷	جولای ۲۰۱۷			ربع سوم سال ۲۰۱۶	سپتامبر ۲۰۱۶	اگست ۲۰۱۶	جولای ۲۰۱۶		
۴.۶	۳.۹	۴.۸	۵.۱	۱۰۰.۰		۷.۴	۶.۳	۷.۸	۸.۰	۱۰۰	شاخص عمومی
۷.۷	۶.۴	۷.۵	۹.۲	۳۷.۲		۹.۳	۸.۹	۹.۸	۹.۲	۵۲.۰	مواد غذایی و مشروبات
۳.۵	۲.۴	۴.۵	۳.۶	۹.۸		۰.۰	-۲.۹	۰.۵	۲.۳	۱۷.۷	نان خشک و جویات
۸.۱	۷.۱	۶.۳	۱۰.۹	۶.۴		۱۷.۳	۱۶.۶	۱۹.۳	۱۶.۱	۷.۲	گوشت
۰.۵	۱.۱	-۰.۱	۰.۵	۳.۲		۴.۴	۳.۱	۴.۸	۵.۲	۴.۸	شیر، پنیر و تخم مرغ
۱۱.۱	۴.۷	۱۴.۸	۱۳.۷	۳.۶		۱.۸	۴.۷	-۰.۳	۱.۱	۴.۰	روغنیات و شحمیات
۷.۹	۸.۷	۹.۴	۵.۶	۰.۲		۱۰.۵	۱۳.۷	۹.۳	۱۱.۵	۴.۸	میوه تازه و میوه خشک
۲۷.۱	۲۶.۹	۲۲.۷	۳۱.۹	۴.۲		۱۲.۰	۱۴.۸	۱۴.۸	۶.۳	۷.۹	سبزی ها
۶.۰	۲.۹	۴.۸	۱۰.۳	۲.۸		۴۴.۰	۴۰.۴	۴۹.۱	۴۲.۴	۲.۹	بوره و شیرینی
-۶.۰	-۹.۵	-۶.۷	-۱.۷	۱.۰		۳۴.۹	۳۳.۳	۳۶.۱	۳۵.۴	۰.۹	چاشنی ها
-۱.۶	-۳.۳	-۲.۱	۰.۵	۰.۹		۱۳.۱	۱۲.۰	۱۴.۶	۱۲.۷	۱.۸	مشروبات غیر الکلی
۲.۷	۲.۳	۳.۲	۲.۶	۶۲.۸		۶.۰	۴.۵	۶.۳	۷.۲	۴۸.۰	مواد غیر غذایی
۱۴.۲	۱۱.۳	۱۵.۷	۱۵.۵	۰.۳		۱۱.۴	۹.۱	۱۱.۲	۱۳.۹	۰.۶	تبناکو
۰.۱	-۱.۳	۲.۲	-۰.۷	۴.۸		۱۳.۲	۱۱.۴	۱۲.۸	۱۵.۵	۷.۰	لبسه
۶.۳	۵.۸	۷.۲	۵.۹	۲۳.۰		۲.۹	۱.۰	۳.۶	۴.۲	۲۰.۷	خانه سازی
۱.۹	۱.۵	۱.۹	۲.۳	۱۷.۶		۱۲.۷	۹.۹	۱۳.۶	۱۴.۶	۷.۰	اثانیه و فرنچرخانه
-۲.۲	-۰.۷	-۲.۵	-۳.۳	۰.۳		۲.۳	۱.۴	۲.۶	۲.۹	۳.۳	صحت
۴.۶	۴.۲	۴.۶	۵.۰	۴.۶		-۱.۰	-۰.۵	-۱.۶	-۰.۹	۴.۷	ترانسپورت
-۴.۳	-۴.۳	-۴.۲	-۴.۴	۲.۰		۰.۳	۰.۱	۰.۳	۰.۵	۱.۱	ارتباطات
-۶.۷	-۸.۱	-۶.۰	-۵.۹	۱.۷		۲۱.۹	۲۹.۷	۱۹.۶	۱۶.۵	۰.۱	علمی و تربیه
۴.۶	۰.۴	۵.۴	۸.۰	۰.۷		۳۸	۱.۹	۴.۷	۴.۹	۰.۷	سرگرمی و فرهنگ
-۴.۵	-۵.۰	-۵.۳	-۳.۳	۱.۰		۰.۹	۰.۸	۱.۶	۰.۴	۱.۰	رسوتورانت و هتل ها
۲.۰	۱.۶	۱.۹	۲.۴	۱.۳		۱۵.۸	۱۴.۹	۱۵.۳	۱۷.۳	۱.۸	منفره
											شاخص قیم مصرفی به استثنای نان خشک و حبوبات روغنیات و شحمیات و تباکو
											منبع: آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک ۳۰ درصدی Trimmed Mean

منبع: آمریت سیاست پولی د افغانستان بانک

چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

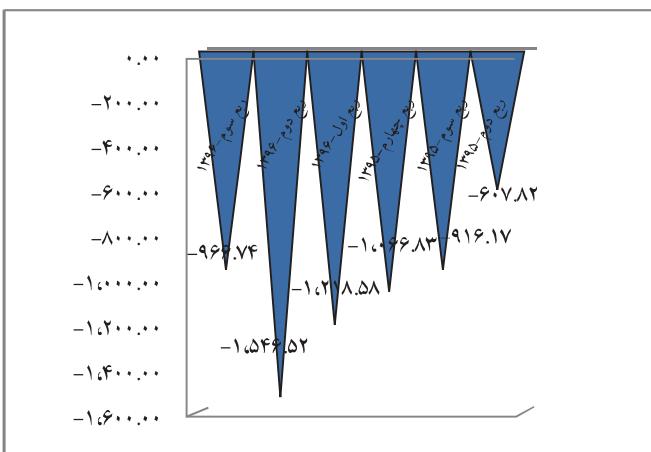
چگونگی تغییرات در سکتور خارجی

افزایش یافته است. در عین زمان واردات کشور طی زمان تحت بررسی به اندازه ۹ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱،۳۹۳.۴۱ میلیون دالر امریکایی به ۱،۵۱۷.۰۹ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶، کسر حساب خدمات به اندازه ۷۰ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱۹۳.۲۴ میلیون دالر امریکایی زمان مشابه سال گذشته به ۳۲۹.۱۷ میلیون دالر امریکایی گزارش شده است. دلیل این افزایش به پرداخت ها در خصوص خدمات حمل و نقل که ۳۹ درصد افزایش را در ربع تحت بررسی نشان می دهد، ربط می گیرد. مازاد حساب عواید به اندازه ۴۹ درصد کاهش یافته که ارزش آن در مقایسه با ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ از ۱۷.۵۰ میلیون دالر امریکایی در ربع تحت بررسی به ۸.۹۲ میلیون دالر امریکایی می رسد.

به همین ترتیب، مازاد انتقالات جاری که عمدها بالاثر کمک ها و دستمزدهای کارگران خارج از کشور حمایه می گردد، در ربع تحت بررسی از ۴۸۰.۴۸ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵، به ۶۱۵.۰۷ میلیون دالر امریکایی می رسد که افزایش ۲۸ درصدی را نشان می دهد.

گراف ۱.۴: بیلانس حساب جاری

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

این فصل بولتن، تغییرات عمده سکتور خارجی را در اقتصاد افغانستان، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ ارائه داشته و آنرا با ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ مقایسه می کند. ارقام دست داشته نشان می دهد که طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ عملکرد سکتور خارجی به دلیل کسر حساب جاری و کاهش جریانات ورودی سرمایه، ضعیف بوده است. افزایش کسر تجاری توأم با کاهش جریانات ورودی به حساب اولیه عواید طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶، باعث افزایش کسر حساب جاری شده است. در عین زمان، بیلانس تادیات (BOP) کسر بزرگ ۸۴۹.۳۹ میلیون دالری را ثبت نموده که دلیل آن افزایش کسر حساب جاری، کاهش جریانات ورودی سرمایه (انتقالات سرمایه‌ی) و جریانات ورودی حساب مالی از بابت سرمایه گذاری مستقیم خارجی در کشور عنوان شده است.

۱.۴ بیلانس تادیات

۱.۴.۱ بیلانس حساب جاری

ارقام دست داشته نشان می دهد که کسر حساب جاری در مقایسه با کسر ۹۱۶.۱۷ میلیون دالری ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵، به اندازه ۶ درصد افزایش یافته که ارزش آن در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۹۶۶.۷۴ میلیون دالر امریکایی می رسد. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۱.۴ و جدول ۱.۴ مراجعه شود)

شایان ذکر است که دلیل رشد سکتور خارجی افزایش معتمد صادرات کالاهای، کاهش جریانات ورودی در حساب عواید اولیه در نتیجه کاهش مزد کارمندان داخلی و خارجی، عواید سرمایه گذاری و افزایش پرداخت ها در حساب خدمات طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ عنوان شده است.

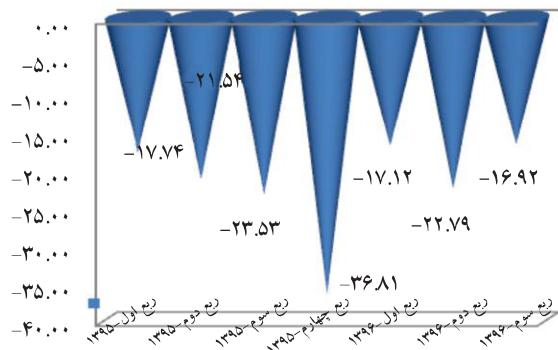
در زمان تحت بررسی صادرات کشور در مقایسه با ربع مشابه سال گذشته به اندازه ۴۸ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱۷۲.۵ میلیون دالر امریکایی به ۲۵۵.۵۳ میلیون دالر امریکایی

گیری های خالص تجارتی خارجی در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ در مقایسه با ۷۱.۰ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ به ۵۱.۱۲ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

در مجموع بیلانس حساب مالی، در مقایسه با ۸۲.۶ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵، در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۲۵۱.۱۳ میلیون دالر امریکایی ثبت گردیده است.

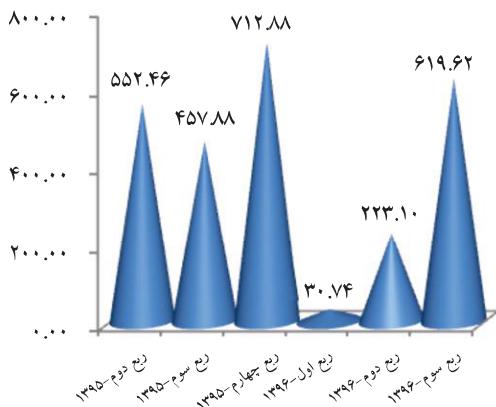
(جهت وضاحت بیشتر به جدول ۱.۴ و گراف ۳.۴ مراجعه شود).

گراف ۲.۴: جریانات ورودی سرمایه گذاری های مستقیم خارجی افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۳.۴: حساب سرمایه و حساب مالی (به میلیون دالر امریکایی)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴.۱.۲ حساب سرمایه

حساب سرمایه بیلانس تادیات در مقایسه با ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۵، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ کاهش اندک ۲ درصدی را نشان می دهد که دلیل آن کاهش انتقالات داخلی سرمایه گفته شده است.

جریانات خالص ورودی حساب سرمایه از ۳۷۵.۲۳ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۳۶۸.۴۸ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته است. دلیل عمدۀ این کاهش انتقالات خالص سرمایه که توسط دولت، تصدی ها و خانواده ها دریافت گردیده اند، عنوان شده است.

۴.۲.۱ حساب مالی

تحت حساب مالی بیلانس تادیات (BOP)، سرمایه گذاری خارجی جزء مهم آنرا تشکیل می دهد که سرمایه گذاری مستقیم خارجی (FDI)، پورتفولیوی سرمایه گذاری خارجی (FPI) و سایر سرمایه گذاری ها شامل آن می باشد.

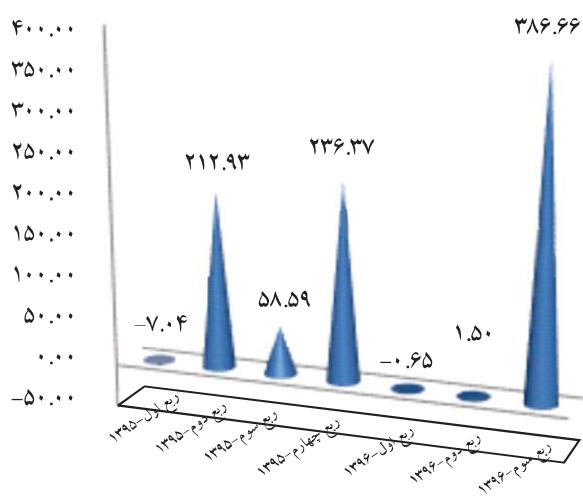
جریانات ورودی خالص سرمایه گذاری مستقیم خارجی از ۳۳.۵ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع تحت بررسی به ۱۶.۹۲ میلیون دالر امریکایی میرسد که ۲۸ درصد کاهش را نشان می دهد. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۲.۴ مراجعه شود).

به همین ترتیب، پورتفولیوی خالص سرمایه گذاری در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ در مقایسه با ۲۰.۳۳ میلیون دالر امریکایی جریانات خالص خروجی زمان مشابه سال گذشته به ۱۱.۷۷ میلیون دالر امریکایی جریانات خروجی میرسد. مجموع سرمایه گذاری های خالص خارجی (مجموع جریانات خالص خروجی) در جریان ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ که از -۳ میلیون دالر امریکایی به ۵ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است، تغییر اندکی را نشان می دهد.

قرضه گیری های تجاری خارجی (ECBs) یکی از اقلام دیگری حساب مالی را تشکیل داده که در مقایسه با سرمایه گذاری های خارجی تغییر بزرگی را نشان می دهد. قرضه

در صد یا ۵۷۸.۸۳ میلیون دالر امریکایی) کاهش یافته است. جهت وضاحت بیشتر به جدول ۲.۴ منضمه که تحلیل احصائیه مال التجاره خارجی را برای ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ ارائه می دارد، مراجعه نمائید.

گراف ۴.۴: ذخایر دارایی ها، ربع اول سال ۱۳۹۵ الی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶

۲.۴. طرف تجارت

طرف تجارت خارجی افغانستان از لحاظ سهم صادرات و واردات کشور های مختلف مورد مطالعه قرار می گیرد. در این خصوص، شرکای بزرگ تجاری افغانستان کشور های چون پاکستان، ایران، هندوستان، چین و کشور های مستقل مشترک المنافع (CIS) می باشند.

۱.۲.۴ طرف صادرات

پاکستان طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ اولین بزرگترین طرف صادراتی افغانستان به حساب می رود. سهم صادرات افغانستان به پاکستان از ۶۴.۱۳ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در زمان تحت بررسی به ۵۱.۶۲ درصد کاهش یافته است. از لحاظ ارزش، صادرات کشور به پاکستان به اندازه ۱۷ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱۱۰.۶۰ میلیون دالر امریکایی ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۵ طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۱۲۹.۷۵ میلیون دالر امریکایی می رسد.

۴.۱.۴. مال التجاره

این بخش بولتن چگونگی عملکرد تجارت اموال افغانستان، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ را ارائه داشته و آنرا با ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ مقایسه می کند.

طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶، مجموع ارزش صادرات و واردات کشور افزایش ربع به ربع را نشان می دهد.

ارزش مجموعی صادرات اجنباس داخلی به اندازه ۴۶ درصد افزایش داشته و ارزش مجموع واردات در ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۵ به اندازه ۱۸ درصد افزایش داشته است. بنابراین با در نظر داشت این ارقام در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ارزش ۱،۴۶۹.۵۷ میلیون دالر امریکایی که معادل ۱۵ درصد می شود، کسر تجاری رونما گردیده است. (جهت وضاحت بیشتر به گراف ۴.۴ مراجعه شود).

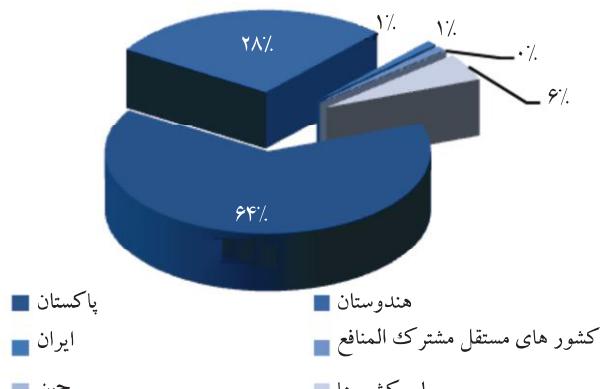
تحلیل وضعیت تجارت بر اساس اقلام بزرگ تجاری

در مقایسه با ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ ارزش مجموع صادرات برخی از اجنباس عمدہ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ افزایش یافته که شامل مواد غذایی "نباتات روغنی، میوه تازه و میوه خشک" (با افزایش ۱۳۶ درصدی یا ۱۵۴.۱۱ میلیون دالر امریکایی)، قالین و فرش (با افزایش ۴۳ درصدی یا ۶.۵۶ میلیون دالر امریکایی) و "نباتات طبی" (با افزایش ۱۷ درصدی یا ۸۷.۶۶ میلیون دالر امریکایی) می باشد.

این در حالیست که مجموع ارزش صادرات "چرم و پشم" کاهش (۸۹-۸۹ درصدی یا ۳۰.۵ میلیون دالر امریکایی) را به ثبت رسانیده است.

در زمان تحت بررسی ارزش مجموع واردات برخی از اجنباس عمدہ افزایش داشته که شامل "اجنباس مصرفی" (با افزایش ۶۵ درصدی یا ۶۸۱.۶۶ میلیون دالر امریکایی)، "تولیدات صنعتی" (با افزایش ۳۹ درصدی یا ۲۳۵.۱۳ میلیون دالر امریکایی) و "نفت و روغنیات" (با افزایش ۵ درصدی یا ۲۲۵.۳۳ میلیون دالر امریکایی) می باشد. باید گفت که مجموع ارزش واردات "اجنباس سرمایوی" (به اندازه ۱۲-

گراف ۴.۶: طرف صادرات (سهم درصدی) ربع سوم سال ۲۰۱۶

منبع: دفتر مرکزی احصایی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۲.۴ طرف واردات

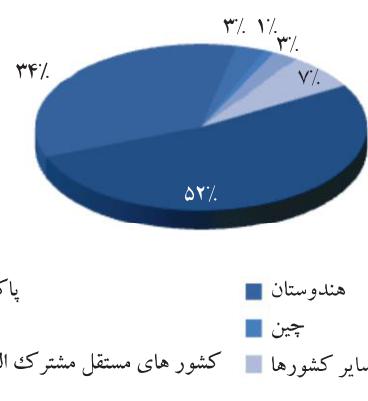
کشورهای مستقل مشترک المنافع در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ بزرگترین منبع وارداتی افغانستان به حساب رفته است. ارزش مجموعی واردات از کشورهای مستقل مشترک المنافع در ربع تحت بررسی به اندازه ۵۰ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۳۲۰.۶۰ میلیون دالر امریکایی با سهم ۲۲۰.۵ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ با سهم ۲۷۸.۶ درصد به ۴۷۹.۴۰ میلیون دالر امریکایی میرسد. عمدۀ ترین اقلام وارداتی از کشورهای مستقل مشترک المنافع را در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶، آرد گندم با سهم ۱۰ درصدی، نفت پترولیم و برق با سهم ۸ درصدی و روغن نباتی با سهم ۲ درصدی، تشکیل می دهد.

شایان ذکر است که ایران، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ دومین بزرگترین کشور وارداتی برای افغانستان به حساب رفته است. ارزش مجموعی واردات از ایران در ربع تحت بررسی به اندازه ۷ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۲۶۵.۸۸ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۸.۲۸ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ با سهم ۱۶.۵۳ درصد به ۲۸۴.۴۴ میلیون دالر امریکایی میرسد.

در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ نفت پترولیم با سهم ۶ درصدی، تولیدات صنعتی مانند (مواد فلزی و کود کیمیاوی) با سهم ۴

هندوستان در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ دومین طرف صادراتی افغانستان شناخته شده است. سهم صادرات کشور به هندوستان از ۲۸.۲۷ درصد ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۳۳.۶۷ درصد افزایش یافته است. از لحاظ ارزش، صادرات کشور به هندوستان در مقایسه با ۴۸.۷۵ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در سال مالی ۱۳۹۶ به ۸۴.۶۴ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش قابل ملاحظه ۷۴ درصدی را نشان می دهد. به همین ترتیب، ایران و کشورهای مستقل مشترک المنافع سومین و چهارمین کشورهای صادراتی افغانستان محسوب می شوند. سهم صادرات کشور به ایران از ۱.۷۵ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۶.۹۸ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. سهم صادرات کشور به ایران از ۱ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در سال مالی ۱۳۹۶ به ۲.۷۸ درصد افزایش یافته است. به همین ترتیب، مجموع صادرات به کشورهای مستقل مشترک المنافع از ۱.۷۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در زمان تحت بررسی به ۶.۱۹ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم افزایش ۲۵۸ درصدی را می نمایاند. در عین حال، سهم صادرات افغانستان به کشورهای مستقل مشترک المنافع نیز از ۱ درصد ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع تحت بررسی به ۲.۴۶ درصد افزایش یافته است.

گراف ۵.۴: طرف های صادرات (% سهم) ربع سوم سال مالی ۲۰۱۷

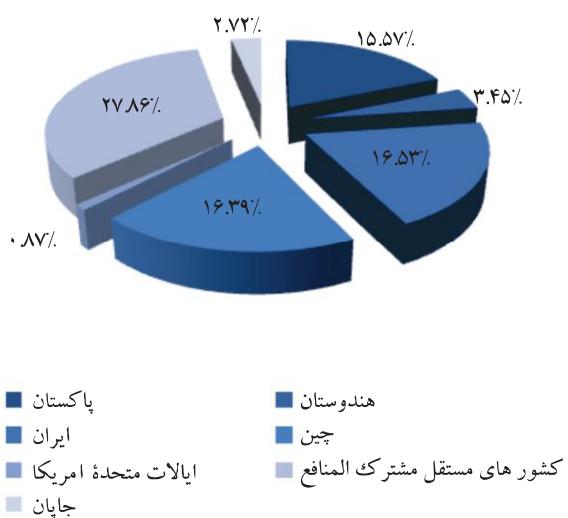

منبع: دفتر مرکزی احصایی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

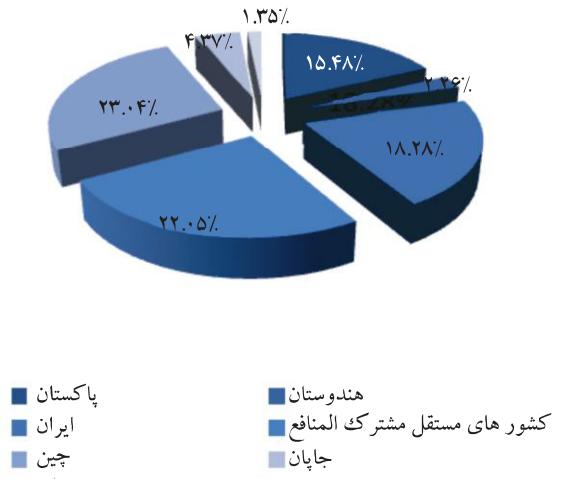
رخت، پرزه جات، ادویه جات، لباس، تایر و تیوب، مواد کیمیاوى و چای تشکیل می دهند.

با این حال، مجموع ارزش واردات از چاپان در ربع تحت بررسی به اندازه ۲۶ درصد کاهش داشته که ارزش آن از ۶۳.۵۸ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۴۶.۸۷ میلیون دالر امریکایی میرسد.

گراف ۷.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶

گراف ۸.۴: طرف واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵

درصدی و کالا های مصرفی با سهم ۲ درصدی از جمله عمدہ ترین اقلام وارداتی از این کشور، گفته شده اند.

این در حالیست که چین در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ سومین بزرگترین کشور وارداتی برای افغانستان گفته شده است. ارزش مجموعی واردات از کشور چین در ربع تحت بررسی به اندازه ۱۶ درصد کاهش یافته که ارزش آن از ۳۳۵.۰۹ میلیون دالر امریکایی با سهم ۲۳.۰۴ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ با سهم ۱۶.۳۹ درصد به ۲۸۲.۰۶ میلیون دالر امریکایی میرسد. عمدہ ترین اقلام وارداتی از این کشور را در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ کالاهای مصرفی و کالاهی سرمایوی (پرزه جات) با سهم ۷ و ۳ درصدی، تشکیل می دهد.

در این میان، پاکستان چهارمین بزرگترین منبع وارداتی در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ برای افغانستان به حساب رفته است.

ارزش مجموعی واردات از پاکستان در ربع تحت بررسی به اندازه ۱۹ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۲۲۵.۱۵ میلیون دالر امریکایی با سهم ۱۵.۴۸ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ با سهم ۱۵.۵۷ درصد به ۲۶۸ میلیون دالر امریکایی میرسد. عمدہ ترین اقلام وارداتی از این کشور در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ کالاهای مصرفی، تولیدات صنعتی، کالاهای سرمایوی و نفت پترولیم گفته شده اند.

باید گفت که طی زمان تحت بررسی هندوستان پنجمین کشور با سهم ۳.۴۵ درصدی، چاپان با سهم ۲.۷۲ درصدی ششمین بزرگترین کشور وارداتی برای افغانستان به حساب رفته اند. این در حالیست که ارزش مجموعی واردات از هندوستان در ربع تحت بررسی به اندازه ۸۰ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۳۲.۹۰ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۵۹.۳۲ میلیون دالر امریکایی میرسد. عمدہ ترین اقلام وارداتی از این کشور در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ را

۴.۳. ترکیب تجارت

۱.۳.۴. ترکیب واردات

ترکیب واردات، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ حاکی از آنست که:

- کالاهای مصرفی بزرگترین سهم را طی ربع سوم سال مالی

۱۳۹۶ در سبد واردات به ثبت رسانده است. سهم کالاهای

مصرفی از ۲۸.۴ درصد به ۳۹.۶ درصد افزایش یافته است.

از لحاظ ارزش، واردات این کالاهای افزایش قابل ملاحظه

۶۵ درصدی را نشان می دهد که ارزش آن از ۴۱۳.۲۷

میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال گذشته طی

ربيع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۶۸۱.۶۶ میلیون دالر امریکایی

افزایش یافته است.

- دومین بزرگترین سهم را کالاهای سرمایوی در سبد

واردات، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به خود

اختصاص داده است. سهم این کالا در زمان گزارش

دهی از ۴۵.۲ درصد به ۳۳.۶ درصد کاهش یافته است.

از لحاظ ارزش، واردات این کالاهای از ۶۵۷.۳۹

میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در

ربيع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۵۷۸.۸۳ میلیون دالر

امeriکایی کاهش یافته که این رقم کاهش ۱۲ درصدی

را نشان می دهد.

- تولیدات صنعتی سومین بزرگترین حصة سبد واردات

افغانستان را در زمان تحت بررسی تشکیل داده است.

طی سال روان، واردات این جزء سبد وارداتی از ۱۱.۷

درصد ربع مشابه سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی

۱۳۹۶ به ۱۳.۷ درصد افزایش یافته است. از لحاظ

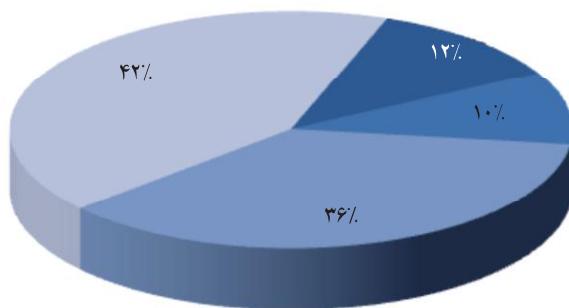
ارزش، واردات این موارد در مجموع سبد واردات به

اندازه ۳۹ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱۶۹.۶۶

میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع

سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۲۳۵.۱۳ میلیون دالر امریکایی

افزایش یافته است.

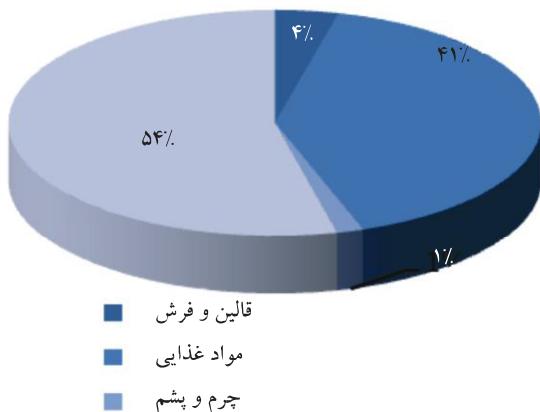
منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

دالر امریکایی افزایش یافته است. قالین و فرش سومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات افغانستان به ثبت رسانده است. در مجموع صادرات سهم قالین و فرش در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ بدون تغییر (۳ درصد) باقی مانده است، اما از لحاظ ارزش، صادرات قالین و فرش به اندازه ۴۳ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۴.۵۹ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۶.۵۶ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

چرم و پشم کوچکترین سهم را در سبد صادرات کشور به خود اختصاص داده که سهم آن بطور قابل ملاحظه از ۱۶ درصد ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ طی زمان تحت بررسی به ۱۲ درصد کاهش یافته است. ارزش این اقلام به اندازه ۸۹ درصد از ۲۷.۹۲ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۳۰.۵ میلیون دالر امریکایی کاهش قابل ملاحظه را به ثبت رسانده است.

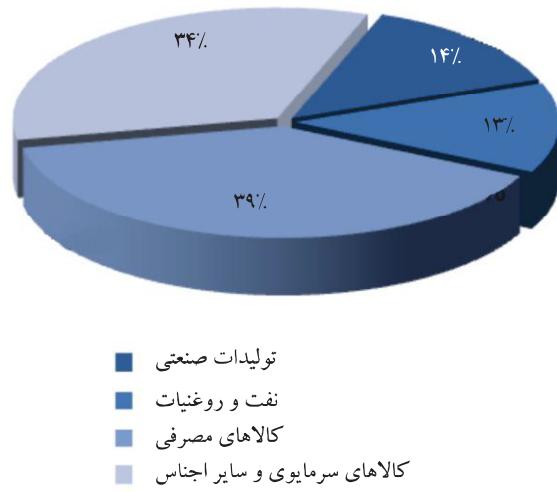
(جهت وضاحت بیشتر به جدول ۲.۴ و گراف های ۱۱.۴ - ۱۲.۴ مراجعه شود)

گراف ۱۱.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

گراف ۱۰.۴: ترکیب واردات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴.۲.۳.۴ ترکیب صادرات

ترکیب صادرات، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ نشان می دهد که صادرات مواد غذایی (نباتات روغنی، میوه تازه و خشک) بزرگترین سهم را در سبد صادرات افغانستان به ثبت رسانده است که سهم آن از ۳۸ درصد ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵، طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۶۱ درصد افزایش یافته است.

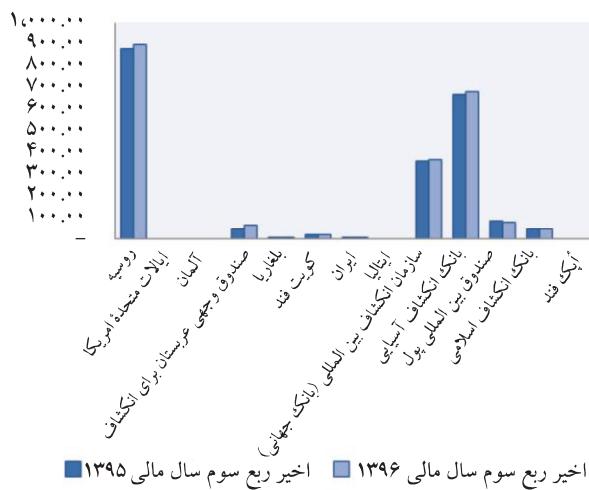
از لحاظ ارزش، صادرات همچو اقلام در مجموع صادرات از ۶۵.۲۸ میلیون دالر امریکایی ربع سوم مالی ۱۳۹۵ در ربع تحت بررسی به ۱۵۴.۱۱ میلیون دالر امریکایی می رسد که این رقم افزایش قابل ملاحظه ۱۳۶ درصدی را نشان می دهد. نباتات طبی با آنکه سهم آن از ۴۳ درصد ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵، در ربع تحت بررسی به ۳۴.۹ درصد کاهش یافته، دومین بزرگترین سهم را در سبد صادرات افغانستان به خود اختصاص داده است. از لحاظ ارزش، صادرات نباتات طبی، به اندازه ۱۸ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۷۴.۶۶ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع تحت بررسی به ۸۷.۶۶ میلیون

انکشاف، بلغاریا، کویت فند و ایران می‌شود)، به اندازه ۲۱ درصد افزایش یافته است که ارزش آن از ۸۷.۲۳ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۱۰۵.۳۰ میلیون دالر امریکایی می‌رسد. مجموع قرضه قابل پرداخت به پاریس کلب در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۹۰۱.۴۰ میلیون دالر امریکایی رسیده که باید به فدراسیون روسیه پرداخت شود.

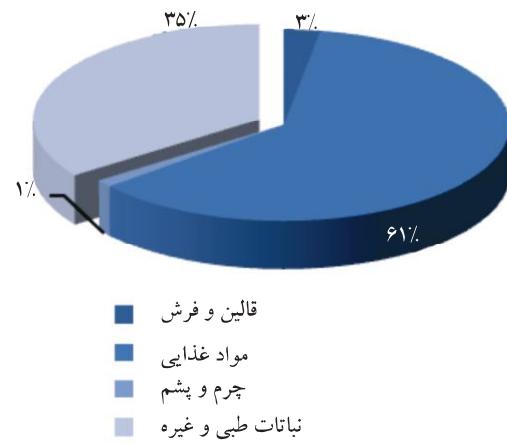
از سوی هم، قروض چندین جانبه افغانستان بگونه اندکی از ۱,۱۷۷.۷۲ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در جریان ربع تحت بررسی به ۱,۱۷۹.۰۷ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته که این رقم در مجموع قرضه خارجی کشور افزایش ۱.۳۵ میلیون دالری را نشان می‌دهد.

(جهت وضاحت بیشتر به جدول ۶.۴ و گراف های ۱۳.۴ مراجعه شود)

گراف ۱۳.۴: مقایسه بدهی خارجی، برای ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ و ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دالر امریکایی)

گراف ۱۲.۴: ترکیب صادرات (سهم درصدی) طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶

منبع: دفتر مرکزی احصایی/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

۴.۴. بدهی خارجی

مجموع سهم بدهی خارجی افغانستان در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۲,۱۸۵.۸۷ میلیون دالر امریکایی گزارش شده که این رقم در مقایسه با ۲,۱۴۷.۲۷ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ افزایش ۲ درصدی را نشان می‌دهد. دلیل کاهش بدهی خارجی در زمان تحت بررسی به عوامل چون کاهش در قرضه‌های تجارت خارجی، قرضه‌های دراز مدت و کوتاه مدت و امانت افراد غیر ساکن نسبت داده شده است.

طی زمان تحت بررسی، بازپرداخت اصل قرضه افغانستان به بانک انکشاف آسیایی، بانک انکشاف اسلامی، اپک فند و صندوق بین المللی پول صورت گرفته، در حالیکه هزینه خدمات به بانک جهانی، بانک انکشاف آسیایی و بانک انکشاف اسلامی پرداخت شده است.

بانک جهانی و بانک انکشاف آسیایی منحیث بزرگترین قرضه دهنده‌گان چندین جانبه افغانستان در زمان تحت بررسی بخشی از اصل قرضه و هزینه خدمات را بخشنام نموده اند.

علاوه براین، مجموع بدهی قرضه دهنده گان خارج از اعضا پاریس کلب که شامل (صندوق وجهی سعودی برای

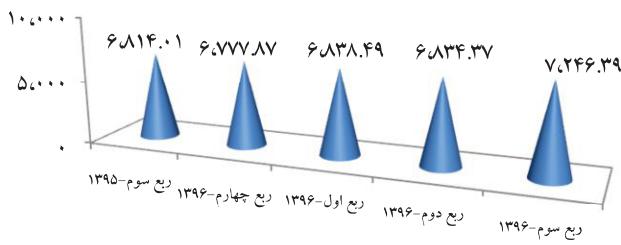
۴.۵. ذخایر خالص بین المللی

براساس آخرین آمار دست داشته، ذخایر خالص بین المللی (NIR) از ۶,۸۱۴.۰۱ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۷,۲۴۶.۳۹ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است. افزایش ذخایر

سپرده‌های اسعاری افراد غیر ساکن در زمان تحت بررسی بدون تغییر باقی مانده است.

باید گفت که وضعیت فعلی ذخایر خالص بین المللی متکای خوب برای پالیسی پولی بوده و بیلانس تادیات را حمایت می‌کند. در حال حاضر، ذخایر خالص بین المللی بطور اوسط ۲۵ ماه وارداتی را تحت پوشش قرار می‌دهد، این در حالیست کشورهای که ۶ ماه پوشش وارداتی دارند، از وضعیت ذخایر مناسب برخوردارند.

جدول ۱۴.۴ و گراف ۱۴.۴ نمایانگر ذخایر خالص بین المللی افغانستان، از ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ بدینسو می‌باشند.
گراف ۱۴.۴: ذخایر خالص بین المللی، ربع سوم ۱۳۹۵ الی ربع سوم ۱۳۹۶ (به میلیون دالر امریکایی)

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی / د افغانستان بانک

خالص بین المللی عمدتاً به افزایش دارایی‌های ذخیروی بر می‌گردد که به اندازه ۷ درصد افزایش یافته و ارزش آن در مقایسه با ۷,۴۹۸.۸۴ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۷,۹۹۴.۸۱ میلیون دالر امریکایی رسیده است.

به همین ترتیب، ذخایر بدھی نیز افزایش ۹ درصدی را نشان می‌دهد که ارزش آن از ۶۸۴.۸۳ میلیون دالر امریکایی ثبت شده ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۷۴۸.۴۲ میلیون دالر امریکایی رسیده است. این بدین معنی است که ذخایر بدھی‌ها نسبت به ذخایر دارایی‌ها بیشتر است. دلیل افزایش ذخایر بدھی‌ها عمدتاً به افزایش سپرده‌های اسعاری بانک‌های تجاری ربط می‌گیرد که به اندازه ۱۳ درصد افزایش یافته، ارزش آن در زمان تحت بررسی از ۶۱۱.۷۹ میلیون دالر امریکایی به ۶۸۸.۴۹ میلیون دالر امریکایی افزایش یافته است.

استفاده از منابع وجهی، از ۷۲.۹۰ میلیون دالر امریکایی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ به ۵۹.۸۰ میلیون دالر امریکایی کاهش یافته که این رقم کاهش ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد. در عین زمان، ذخایر بدھی

جدول ۱.۴: بیلанс تادیات افغانستان (به میلیون دالر امریکایی)

اقلام/سال ها								
ربع سوم - سال ۱۳۹۶	ربع دوم - سال ۱۳۹۶	ربع اول - سال ۱۳۹۶	ربع چهارم - سال ۱۳۹۵	ربع سوم - سال ۱۳۹۵	ربع دوم - سال ۱۳۹۵	ربع اول - سال ۱۳۹۵		
- ۹۶۶.۷۴	- ۱۰۴۶.۰۲	- ۱۲۱۸.۰۸	- ۱۰۶۶.۸۳	- ۹۱۶.۱۷	- ۶۰۷.۸۲	- ۱۱۱۴.۲۹	حساب جاری	
۹۸۴.۳۵	۷۰۰.۹۴	۶۹۹.۸۸	۱۰۹۵.۳۸	۸۱۱.۲۹	۱۱۷۷.۲۶	۸۶۷.۹۷	کریدت	
۱۹۵۱.۰۹	۲۲۴۷.۴۶	۱۸۶۸.۴۵	۲۱۶۲.۲۱	۱۷۲۷.۴۶	۱۷۸۵.۰۸	۱۹۸۲.۲۷	دیbet	
- ۱۰۹۰.۷۳	- ۱۹۸۰.۹۷	- ۱۶۰۵.۶۸	- ۱۷۹۰.۲۷	- ۱۴۱۴.۱۵	- ۱۴۰۸.۲۵	- ۱۶۶۸.۶۹	حساب اجنبان و خدمات	
۳۳۰.۰۲	۲۳۱.۹۸	۲۱۳.۷۷	۳۳۲.۴۸	۲۸۹.۴۷	۲۵۰.۹۴	۲۶۲.۳۵	کریدت	
۱۹۲۰.۷۵	۲۲۱۲.۹۵	۱۸۱۹.۴۵	۲۱۲۲.۷۵	۱۷۰۳.۶۲	۱۷۰۹.۱۹	۱۹۳۱.۰۳	دیbet	
- ۱۲۶۱.۰۶	- ۱۶۶۸.۲۴	- ۱۳۹۰.۹۶	- ۱۰۰۲.۱۸	- ۱۲۲۰.۹۱	- ۱۲۸۶.۲۷	- ۱۴۸۱.۲۰	حساب اجنبان	
۲۵۵.۵۳	۱۲۵.۸۷	۱۱۷.۱۳	۱۹۵.۷۱	۱۷۲.۵۰	۱۱۶.۹۹	۱۳۳.۹۴	کریدت	
۱۵۱۷.۰۹	۱۷۹۴.۱۱	۱۵۱۳.۰۹	۱۷۴۷.۸۹	۱۳۹۳.۴۱	۱۴۰۳.۲۵	۱۶۱۵.۱۳	دیbet	
- ۳۲۹.۱۷	- ۳۱۲.۷۳	- ۲۰۹.۷۲	- ۲۳۸.۰۹	- ۱۹۳.۲۴	- ۱۷۱.۹۸	- ۱۸۷.۶۹	حساب خدمات	
۷۴.۴۹	۱۰۸.۱۰	۹۶.۶۵	۱۳۶.۷۷	۱۱۶.۹۶	۱۳۳.۹۵	۱۲۱.۴۱	کریدت	
۴۰.۳۶۶	۴۱۸.۸۴	۳۰۶.۳۶	۳۷۴.۸۶	۳۱۰.۲۰	۳۰۵.۹۳	۳۱۵.۹۰	دیbet	
۸.۹۲	۳۳۰.۳۳	۱۴۰.۴۰	۲۰۰.۴۹	۱۷۰.۰	۲۰۰.۰۴	- ۶.۸۲	حساب عواید اولیه	
۲۰.۷۸	۴۵.۶۰	۲۹.۴۱	۴۱.۸۶	۲۸.۷۵	۳۷.۷۴	۱۶.۰۱	کریدت	
۱۱.۸۶	۱۲.۲۷	۱۴.۹۶	۲۱.۳۷	۱۱.۲۵	۱۷.۲۰	۲۰.۱۹	دیbet	
۶۱۰.۰۲	۴۰۱.۱۲	۳۷۲.۶۰	۷۰۲.۹۰	۴۸۰.۴۸	۸۲۹.۸۹	۵۶۱.۲۱	حساب عواید ثانویه	
۶۳۳.۵۴	۴۲۳.۳۷	۴۰۶.۶۹	۷۲۱.۰۴	۴۹۳.۰۷	۸۸۸.۵۸	۵۹۱.۵۵	کریدت	
۱۸.۴۷	۲۲.۲۵	۳۴.۰۴	۱۸.۰۹	۱۲.۰۹	۵۸.۷۰	۳۰.۳۶	دیbet	
۶۱۹.۶۲	۲۷۴۰.۰۶	۱۹.۰۴	۷۱۲۰.۸۸	۲۹۲۰.۵۸	۲۲۳۰.۷۳	۲۳۸۰.۶	حساب سرمایه و مالی	
۳۶۸.۴۸	۲۴۸۰.۰۸	۲۰۱۴	۵۲۰۰.۰۴	۳۷۰۰.۲۳	۳۸۸۰.۱۰	۳۰۹۰.۸۵	حساب سرمایه	
۳۶۸.۴۸	۲۴۹۰.۵۵	۲۵۱۴	۵۲۶۹.۶	۳۷۵۰.۲۳	۳۹۰۰.۹۵	۳۱۲۰.۷۶	کریدت	
۰.۰۰	۰.۹۷	۰.۰۰	۱.۹۲	۰.۰۰	۲.۸۵	۲.۹۱	دیbet	
۳۶۸.۴۸	۲۴۹۰.۰۰	۲۰۱۴	۵۲۶۹.۶	۳۷۵۰.۲۳	۳۹۰۰.۹۵	۳۱۲۰.۷۶	انتقالات سرمایه	
۳۶۸.۴۸	۲۴۹۰.۵۵	۲۵۱۴	۵۲۶۹.۶	۳۷۵۰.۲۳	۳۹۰۰.۹۵	۳۱۲۰.۷۶	کریدت	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	دیbet	
۲۰۱.۱۳	- ۲۰۰.۴۸	۰.۶۰	۱۸۷۰.۸۴	۸۲۰.۶	۱۶۴.۴	۷۱.۳	حساب مالی	
- ۱۶۹۲	- ۲۲۰.۷۹	- ۱۷۱۲	- ۳۶۸۱	- ۲۲۰.۰۳	- ۲۱۰۴	- ۱۷۷۴	سرمایه گذاری مستقیم	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	اکتساب خالص دارایی های مالی	
۱۶.۹۲	۲۲۰.۷۹	۱۷۱۲	۳۶۸۱	۲۲۰.۰۳	۲۱۰۴	۱۷۷۴	مشمولیت خالص بدھی ها	
- ۱۱.۷۷	- ۲۹۰.۰۰	۳۲۰.۶۱	۱۲۹۰	۲۰۰۳۳	۳۹۰۱۰	۱۸۰۴۷	پورتفولیوی سرمایه گذاری	
- ۱۱.۷۷	- ۲۹۰.۰۵	۳۲۰.۶۱	۱۲۹۰	۲۰۰۳۳	۳۹۰۱۵	۱۱۰۴۷	اکتساب خالص دارایی های مالی	
۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۰	مشمولیت خالص بدھی ها	
- ۱۰۰.۸۴	۲۰۰.۳۰	- ۹۰۲۳	- ۲۴۰۶۳	۲۷۰۲۶	- ۷۶۱۹	۷۷۰۹	سایر سرمایه گذاری ها	
- ۹۶۰۰	۰۵۱۲	۳۵۰۸۴	- ۱۸۲	۹۹۳	- ۷۶۴۳	۱۳۰۱	دارایی های	
۱۰.۶۴	- ۲۰۰۲۳	۴۵۰۰۷	۲۲۰۸۱	- ۱۷۰۳۳	- ۱۰۰۲۴	۵۰۴۹	بدھی های	
۳۸۰۶۶	۱۰۰	- ۰۷۰	۲۳۰۳۷	۵۰۰۰۹	۲۱۰۹۳	- ۷۰۴	دارایی های ذخیره	
۸۴۹۰۳۹	۱۲۷۲۰۶	۱۱۹۹۰۳	۷۲۹۰۶۲	۶۲۳۰۵۸	۳۸۴۰۰۸	۸۷۰۰۷۳	خطاها و اشتباہات خالص در بیلанс	
							بیلанс عمومی	

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان افغانستان بانک

جدول ۲.۴: مال التجاره (به میلیون دالر امریکایی)

سال ها		ربع سوم - سال ۱۳۹۶		ربع دوم - سال ۱۳۹۶		ربع اول - سال ۱۳۹۶		ربع چهارم - سال ۱۳۹۵		ربع سوم - سال ۱۳۹۵	
		سهم درصدی	مجموع	سهم درصدی	مجموع	سهم درصدی	مجموع	سهم درصدی	مجموع	سهم درصدی	مجموع
واردات		۱۰۰%	۱,۷۲۰.۹۰	۱۰۰%	۲,۰۸۹.۹۱	۱۰۰%	۱,۵۰۸.۶۶	۱۰۰%	۱,۸۴۴.۴۵	۱۰۰%	۱,۴۵۴.۱۷
تولیدات صنعتی		۱۳.۷%	۲۳۵.۱۳	۱۱.۶%	۲۴۱.۵۰	۱۰.۲%	۱۵۳.۲۴	۵.۲%	۹۶.۲۴	۱۱.۷%	۱۶۹.۶۶
نفت و روغنیات		۱۳.۱%	۲۲۵.۳۳	۹.۹%	۲۰۷.۶۲	۱۳.۴%	۲۰۲.۰۵	۱۶.۶%	۳۰۵.۷۲	۱۴.۷%	۲۱۳.۸۵
کالاهای مصرفي		۳۹.۶%	۶۸۱.۶۶	۳۶.۴%	۷۶۰.۸۷	۳۶.۷%	۵۵۳.۷۷	۳۱.۵%	۵۸۱.۵۰	۲۸.۴%	۴۱۳.۲۷
کالاهای سرمایوی و سایر اجنبان		۳۳.۶%	۵۷۸.۸۳	۴۲.۱%	۸۷۹.۹۲	۳۹.۷%	۶۰۰	۴۶.۷%	۸۶۰.۹۹	۴۵.۲%	۶۵۷.۳۹
صادرات		۱۰۰%	۲۵۱.۳۸	۱۰۰%	۱۲۴.۱۷	۱۰۰%	۱۱۰.۰۴	۱۰۰.۰%	۱۹۴.۷۷	۱۰۰%	۱۷۲.۴۵
قالین و فرش		۳%	۶.۵۶	۳.۸%	۴.۷۷	۶.۱%	۷.۰	۲.۴%	۴.۶۵	۳%	۴.۵۹
مواد غذایی		۶۱%	۱۵۴.۱۱	۴۰.۸%	۵۰.۶۵	۳۷.۵%	۴۳.۱۴	۴۶.۶%	۹۰.۷۰	۳۷.۹%	۶۵.۲۸
چرم و پشم		۱.۲%	۳.۰۵	۱.۶%	۲.۰۲	۵.۶%	۶.۴۹	۴.۰%	۷.۷۷	۱۶%	۲۷.۹۲
نباتات طبی و سایر اقلام		۳۴.۹%	۸۷.۶۶	۵۳.۷%	۶۶.۷۳	۵۰.۸%	۵۸.۴۱	۴۷.۱%	۹۱.۶۵	۴۳%	۷۴.۶۶
بیلانس تجاری		-۱,۴۶۹.۵۷		-۱,۹۶۰.۷۴		-۱,۳۹۳.۶۲		-۱,۶۴۹.۶۸		-۱,۲۸۱.۷۲	
بیلانس تجاری منحیث درصد تولیدات ناخالص داخلی		+%		- ۳۴%		- ۳۰%		- ۸%		- ۶%	

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۳.۴: طرف تجارت خارجی برای ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ (به میلیون دالر امریکایی)

نام کشور	صادرات	واردات	سهم درصدی	بیلانس تجاری
پاکستان	۱۲۹.۷۵	۵۱.۶۲%	۲۶۸.۰۰	۱۳۸.۲۵
هندوستان	۸۴.۶۴	۳۳.۶۷%	۵۹.۳۲	۲۵.۳۲
ایران	۶.۹۸	۲.۷۸%	۲۸۴.۴۴	- ۲۷۷.۴۶
آلمان	۳.۵۲	۱.۴۰%	۹.۱۷	- ۵.۶۵
چین	۲.۵۵	۱.۰۱%	۲۸۲.۰۶	- ۲۷۹.۵۱
انگلستان		۰.۰۰%	۱.۱۳	- ۰.۱۳
عربستان سعودی	۰.۷۱	۰.۲۸%		۰.۷۱
ایالات متحده امریکا		۰.۰۰%	۱۴.۹۶	- ۱۴.۹۶
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۶.۱۹	۲.۴۶%	۴۷۹.۴۰	- ۴۷۳.۲۱
چابان		۰.۰۰%	۴۶.۸۷	- ۴۶.۸۷
سایر کشورها	۱۷.۰۴	۹.۷۸%	۲۷۵.۶۴	- ۲۵۸.۶۰
مجموع	۲۵۱.۳۸	۱۰۰%	۱,۷۲۰.۹۹	(۱,۴۶۹.۶۱)

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۴.۴: طرف تجارت خارجی برای ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ (به میلیون دالر امریکایی)

نام کشور	صادرات	واردات	سهم درصدی	بیانس تجاری
پاکستان	۱۱۰.۶۰	۲۲۵.۱۵	۱۵.۴۸%	-۱۱۴.۵۵
هندوستان	۴۸.۷۵	۳۲۹.۰	۲.۲۶%	۱۵۸۵
ایران	۱.۷۵	۲۶۵.۸۸	۱۸.۲۸%	-۲۶۴.۱۳
آلمان	۰.۲۵	۷.۰۲	۰.۴۸%	-۶.۷۷
کشورهای مستقل مشترک المنافع	۱.۷۳	۳۲۰.۶۰	۱۰۰%	-۳۱۸۸۷
چین	۰.۰۶	۳۳۵.۰۹	۲۳.۰۴%	-۳۳۵.۰۳
عربستان سعودی	۰.۰۳		۰.۰۰%	۰.۰۳
جاپان		۶۳.۵۸	۴.۳۷%	-۶۳.۵۸
انگلستان		۲.۲۱	۰.۱۵%	-۲.۲۱
ایالات متحده امریکا		۱۹.۵۹	۱.۳۵%	-۱۹.۵۹
سایر کشورها	۹.۲۸	۱۸۲.۱۹	۱۲.۵۳%	-۱۷۲.۹۱
مجموع	۱۷۲.۴۵	۱,۴۵۴.۲۱	۱۰۰.۰۰%	-۱,۲۸۱.۷۶

منبع: دفتر مرکزی احصائیه/محاسبه کارمندان د افغانستان بانک

جدول ۵.۴: بدھی خارجی برای ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ (به واحد های ذکر شده)

مجموع فیصی	به میلیون دالر امریکایی	مجموع بدھی خارجی
۱۰۰.۰۰	۲,۱۸۵.۸۷	دو جانبی
۴۶.۰۶	۱,۰۰۶.۷۶	پاریس کلب
۴۱.۲۴	۹۰۱.۴۶	فرداسیون روسيه
۴۱.۲۴	۹۰۱.۴۶	ایالات متحده امریکا
۰.۰۰	-	آلمان
۰.۰۰	-	اعضای خارج از کلب پاریس
۴.۸۲	۱۰۵.۳۰	چندین جانبی
۵۳.۹۴	۱,۱۷۹.۱۱	از جمله: سازمان اکشاف بین المللی (بانک جهانی)
۱۶.۷۸	۳۶۹.۸۵	بانک اکشاف آسیا
۳۱.۲۷	۶۸۳.۵۷	صندوق بین المللی پول
۳.۶۱	۷۹.۰۱	بانک اکشاف اسلامی
۲.۲۰	۴۸.۰۰	اپک فند
۰.۰۸	۱.۶۹	

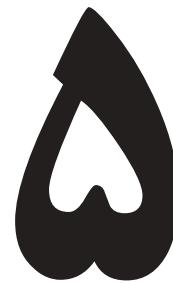
منبع: واحد مدیریت بدھی-دارایی، وزارت مالیه افغانستان

جدول ۶.۴: ذخایر خالص بین المللی طی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۶ (به میلیون دالر امریکایی)

روند تغییرات در گذشته	ربع سوم سال - ۱۳۹۶	فیضی تغییرات	ربع سوم سال - ۱۳۹۶	فیضی تغییرات	ربع دوم سال - ۱۳۹۶	فیضی تغییرات	ربع اول سال - ۱۳۹۶	فیضی تغییرات	ربع چهارم سال - ۱۳۹۵	فیضی تغییرات	ربع سوم سال - ۱۳۹۵	فیضی تغییرات
ذخایر خالص بین المللی (به میلیون دالر امریکایی)	۷,۲۴۶.۳۹	-۰.۰۶	۶,۸۳۴.۳۷	۰.۰۹	۶,۸۳۸.۴۹	-۰.۰۵۳	۶,۷۷۷.۸۷	۲۳.۲۲	۶,۸۱۴.۰۱			
ذخایر دارایی ها	۷,۹۹۴.۸۱	-۲.۵	۷,۴۰۶.۴۴	۰.۱۵	۷,۵۹۳.۱۲	۱.۱۱	۷,۵۸۱.۹۸	۲۲.۷۱	۷,۴۹۸.۸۴			
ذخایر بدھی ها	۷۴۸.۴۲	-۲۴	۵۷۲.۰۸	-۶.۱۵	۷۵۴.۶۳	۱۷.۴۲	۸۰۴.۱۱	۱۰.۹۱	۶۸۴.۸۳			
امانات اسعاری بانک های تجاری	۶۸۸.۴۹	-۲۷	۵۰۶.۵۸	-۵.۵۲	۶۹۲.۱۹	۱۹.۷۶	۷۳۲.۶۶	۴.۰۰	۶۱۱.۷۹			
امانات اسعاری افراد غیر ساکن	۰.۱۴	۰.۰۰	۰.۱۴	۰.۰۰	۰.۱۴	۰.۰۰	۰.۱۴	-۸۹.۵۷	۰.۱۴			
استفاده از منابع تمویلی	۵۹.۸۰	۵	۶۵.۳۶	-۱۲.۶۳	۶۲.۳۱	-۲.۱۸	۷۱.۳۱	۱۷.۵۳	۷۲.۹۰			
ذخایر ناخالص بین المللی (در ماه های وارداتی)	۵۰.۷۵		۴۲.۵۳		۶۰.۴۰		۴۹.۳۳		۶۱.۸۸			
ذخایر خالص بین المللی (در ماه های وارداتی)	۲۵		۲۰		۲۷		۴۴		۵۶			

منبع: آمریت عمومی سیاست پولی، د افغانستان بانک

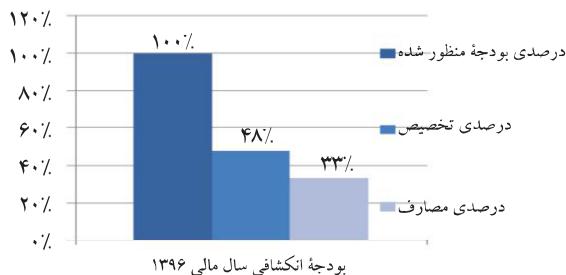

چگونگی تغییرات سکتور مالیاتی

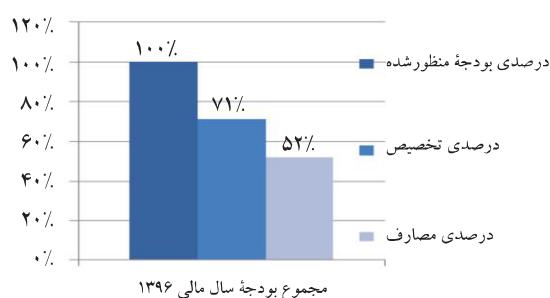

چگونگی تغییرات سکتور مالیاتی

گراف ۲.۵: بودجه انکشافی سال مالی ۱۳۹۶

گراف ۳.۵: مجموع بودجه سال مالی ۱۳۹۶

۲.۵ کسر بودجه

بودجه عمومی، در ربع سوم سال مالی ۲۰۱۷ بدون کمک مالی کشور های تمویل کننده دارای کسر ۳۴.۱۵ میلیارد افغانی بوده، این در حالیست که مجموع بودجه بشمول منابع تمویلی خارجی و عواید داخلی در ربع تحت بررسی نشان دهنده مازاد ۲۹.۲۶ میلیارد افغانی می باشد.

۳.۵ جمع آوری عواید

طی ربع سوم سال ۲۰۱۷، عواید داخلی افزایش قابل ملاحظه را نشان می دهد که ارزش آن از ۳۴.۵۱ میلیارد افغانی به ۵۳.۱۸ میلیارد افغانی می رسد که در مقایسه با ربع مشابه سال ۲۰۱۶ افزایش چشمگیر ۵۰ درصدی را نشان می دهد. دلیل افزایش جمع آوری عواید در زمان تحت بررسی اصلاحات در سیستم جمع آوری عواید، تطبیق اقدامات جدید مالیاتی، افزایش در اجزای مالیاتی و سایر اصلاحات مهم نهادی در مدیریت گمرکات و عواید عنوان شده است.

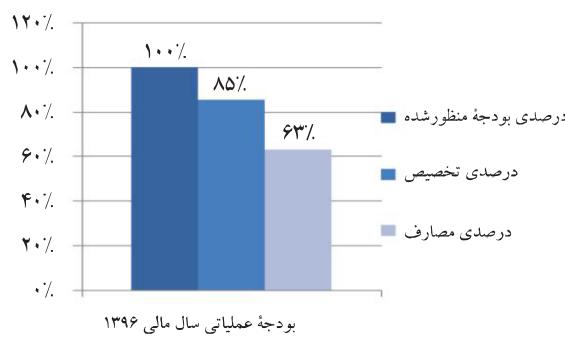
طی ربع سوم سال ۲۰۱۷، عملکرد سکتور عامه در خصوص جمع آوری عواید داخلی قابل توجه بوده است. مصارف عامه افغانستان در مقایسه با ربع سوم سال ۲۰۱۶ نسبتاً در نتیجه کاهش نرخ اجرای بودجه که دلیل آن تداوم و خامت اوضاع امنیتی در ولایات و کابل که در عین زمان باعث تضعیف سرمایه گذاری های خصوصی شده، کاهش یافته است.

۱.۵ نرخ اجرای بودجه

از آغاز سال ۲۰۱۷ الی پایان ربع سوم، دولت توانسته است تا ۵۲ درصد بودجه تخصیص شده را به مصرف برساند، در حالیکه این رقم طی زمان مشابه سال گذشته به ۴۷ درصد میرسید. نرخ اجرای بودجه عادی در مقایسه با ۵۶ درصد گزارش ربع سوم سال ۲۰۱۶ در ربع تحت بررسی به ۶۳ درصد شده است. در عین زمان، نرخ اجرای بودجه انکشافی در زمان تحت بررسی به ۳۳ درصد می رسد، در حالیکه این رقم در پایان ربع مشابه سال گذشته ۳۰ درصد ثبت گردیده بود. در مقایسه با پایان ربع سوم سال مالی ۲۰۱۶، نرخ اجرای بودجه عمومی افزایش اندکی ۵ درصدی را نشان می دهد.

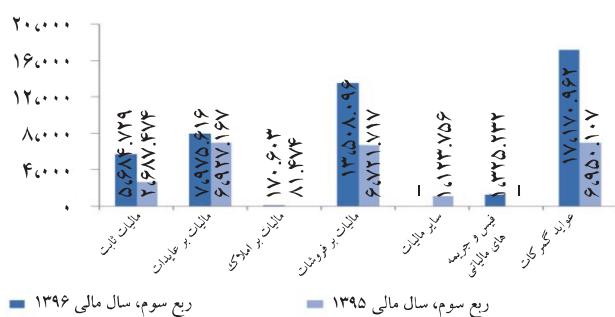
کاهش نرخ اجرای بودجه اصلی عمدتاً به عوامل مانند پروسه زمانگیر تدارکات و منظوری مصارف توسط اداره ملی تدارکات، تأخیر در تصویب بودجه، و خامت شرایط امنیتی در ولایات کشور و عملکرد نامطلوب ادارات بودجوي نسبت داده میشود.

گراف ۱.۵: بودجه عملیاتی سال مالی ۱۳۹۶

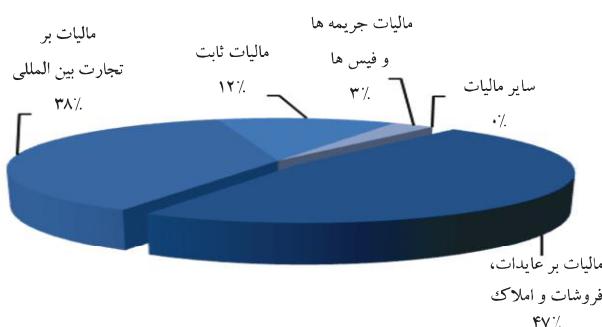
مستقیم در مقایسه با ۱۳.۷۳ میلیارد افغانی ربع سوم سال مالی ۱۳۹۵ در زمان تحت بررسی به ۲۱.۶۵ میلیارد افغانی افزایش یافته است و در عین زمان در بخش مالیات ثابت عواید جمع آوری شده از ۲.۶۹ میلیارد افغانی زمان مشابه سال گذشته در زمان تحت بررسی به ۵.۶۸ میلیارد افغانی افزایش یافته است.

گراف ۶.۵: مقایسه عواید مالیاتی

منبع: وزارت مالیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

گراف ۷.۵: ترکیب عواید مالیاتی - ربع سوم سال ۲۰۱۷

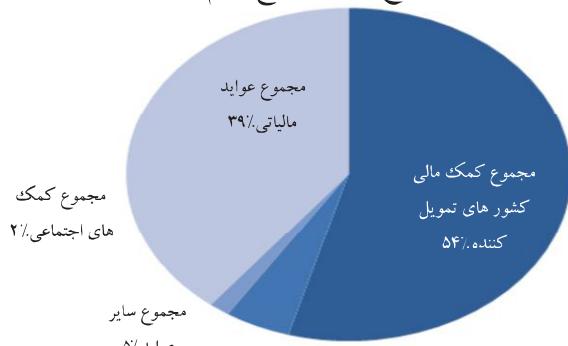

منبع: وزارت مالیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

۲.۳.۵ عواید غیر مالیاتی

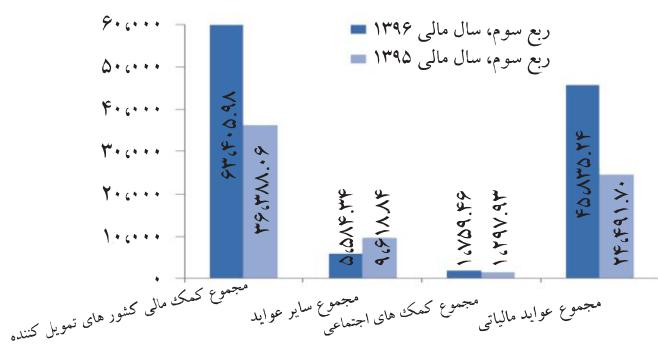
جزء مهم دیگری مجموع عواید داخلی را عواید غیر مالیاتی تشکیل داده که در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته عملکرد ضعیف را نشان می دهد. سایر عواید جمع آوری شده از ۹.۶۲ میلیارد افغانی در ربع تحت بررسی به ۵.۵۸ میلیارد افغانی می رسد که کاهش ۴۲ درصدی را نشان می دهد. این کاهش اساساً در نتیجه کاهش عواید املاک سرمایه‌ی و جرمیه‌ها و وفیس‌های غیر مالیاتی بیان آمده است.

گراف ۴.۵: ترکیب مجموع عواید - ربع سوم سال ۲۰۱۷

منبع: وزارت مالیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

گراف ۵.۵: مقایسه مجموع عواید طی ربع سوم سال ۲۰۱۷، در مقابل ربع سوم سال ۲۰۱۶ (میلیون افغانی)

منبع: وزارت مالیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

۱.۳.۵ عواید مالیاتی

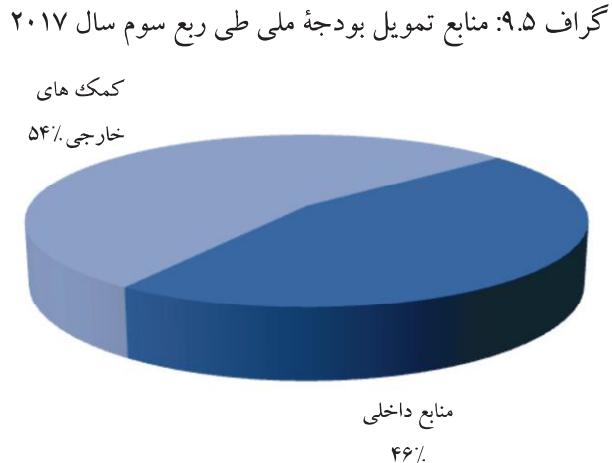
بر اساس ارقام دست داشته، مجموع مالیات جمع آوری شده بشمول گمرکات از ۲۴.۴۹ میلیارد افغانی به ۴۵.۸۴ میلیارد افغانی افزایش یافته که در مقایسه با ربع مشابه سال ۲۰۱۶ به اندازه ۸۷ درصد یا ۲۱.۳۴ میلیارد افغانی افزایش را نشان می دهد. اجزای اساسی مجموع عواید را گمرکات، مالیات مستقیم و مالیات ثابت تشکیل می دهد.

مجموع عواید از گمرکات افزایش قابل ملاحظه ۱۴۷ درصدی را نشان می دهد که ارزش آن از ۶.۹۵ میلیارد افغانی دوره مشابه سال گذشته به ۱۷.۱۷ میلیارد افغانی می رسد.

به همین ترتیب، مالیات مستقیم (مالیات بر فروشات، املاک و عواید) و مالیات ثابت عملکرد مثبت داشته که بخش مالیات

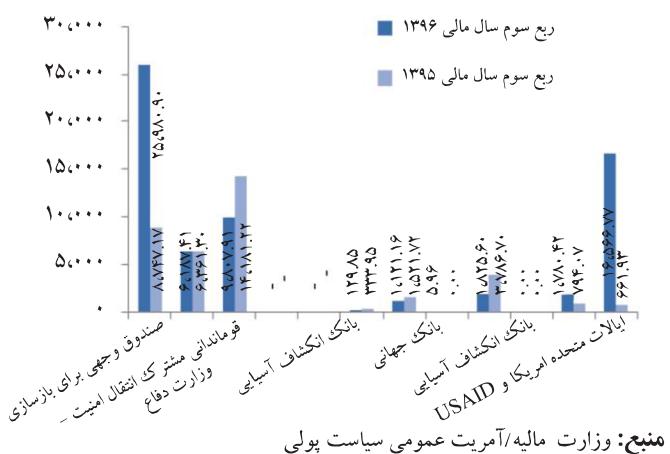
های مالی که تحت برنامه صندوق وجهی برای بازسازی (ARTF) بدست آمده اند به ۲۵.۹۸ میلیارد افغانی می رسد که در مقایسه به دوره مشابه سال گذشته افزایش قابل ملاحظه ۱۹۷ درصدی را نشان می دهد، اما کمک های مالی که از صندوق وجهی برای قانون و نظم افغانستان بدست آمده اند، در مقایسه با ۶.۳۶ میلیارد افغانی زمان گزارش دهی قبلی در ربع تحت بررسی به ۶.۱۹ میلیارد افغانی می رسد که کاهش اندکی ۳ درصدی را نشان می دهد.

طی ربع سوم سال ۲۰۱۷ دولت توانسته است که ۴۶ درصد مجموع مصارف را از طریق عواید داخلی و ۵۴ درصد آن را از طریق کمک های مالی خارجی تمویل نماید.

منبع: وزارت مالیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

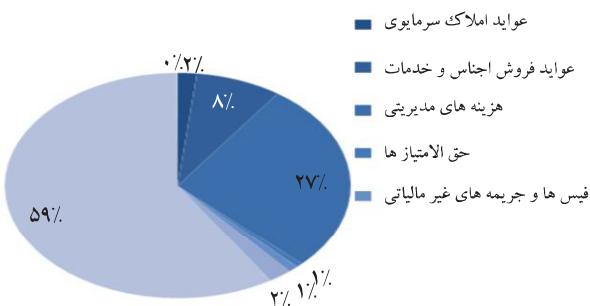
گراف ۱۰.۵: مقایسه کمک مالی کشور های تمویل کننده

منبع: وزارت مالیه/آمریت عمومی سیاست پولی

این در حالیست که عواید متفرقه که بخش اعظم عواید غیر مالیاتی را تشکیل می دهد، بطور قابل ملاحظه به اندازه ۵۲ درصد افزایش یافته که ارزش آن از ۱۲.۱۶ میلیارد افغانی ربع مشابه سال ۲۰۱۶ به ۱۸.۴۷ میلیارد افغانی می رسد.

گراف ۱۰.۶: ترکیب سایر عواید، ربع سوم سال ۲۰۱۷

منبع: وزارت مالیه/محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

کمک های اجتماعی که تنها ۲ درصد مجموع عواید داخلی را تشکیل می دهد، افزایش ۳۶ درصدی را نشان می دهد. مجموع مبلغ جمع آوری شده کمک های اجتماعی از ۱.۳۰ میلیارد افغانی سال ۲۰۱۶ در ربع تحت بررسی به ۱.۷۶ میلیارد افغانی می رسد.

۴.۵ کمک مالی کشور های تمویل کننده

دولت افغانستان از کشور های تمویل کننده مختلف چون مؤسسات خیریه و کمیته های بین المللی کمک های مالی را بمنظور تمویل پروژه های متنوع در هر دو بخش (مصارف عملیاتی و انکشافی) بدست می آورد. مجموع کمک مالی کشور های تمویل کننده در مقایسه با زمان مشابه سال گذشته در ربع سوم سال ۲۰۱۷ افزایش اندکی را نشان می دهد.

مجموع کمک های انکشافی و عملیاتی در ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۶۳.۴۱ میلیارد افغانی می رسد که در مقایسه با ۳۶.۳۹ میلیارد افغانی ربع مشابه سال ۲۰۱۶ افزایش قابل ملاحظه ۷۴ درصدی را نشان می دهد. با این حال، کمک

۵.۰ مصارف

مصارف مجموعی دولت در جریان ربع سوم سال ۲۰۱۷ به ۸۷.۳۳ میلیارد افغانی میرسد که در مقایسه با ۸۹.۱۶ میلیارد افغانی دوره مشابه سال گذشته ۲ درصد کاهش را نشان می دهد.

باید خاطر نشان ساخت که طی ربع تحت بررسی مصارف عملیاتی و انکشاپی هر دو با کاهش توأم بوده اند.

در جریان ربع سوم سال ۲۰۱۷، مصارف عملیاتی کاهش اند کی ۱ درصدی را نشان می دهد که ارزش آن از ۶۵.۰۹ میلیارد افغانی به ۶۴.۲۲ میلیارد افغانی می رسد.

به همین ترتیب، مصارف انکشاپی دولت از ۲۴.۰۷ میلیارد افغانی به ۲۳.۱۰ میلیارد افغانی کاهش نموده که ۴ درصد کاهش را نشان می دهد.

منبع: وزارت مالیه / محاسبه کارمندان آمریت عمومی سیاست پولی

۶

چگونگی عملکرد نظام بانکی

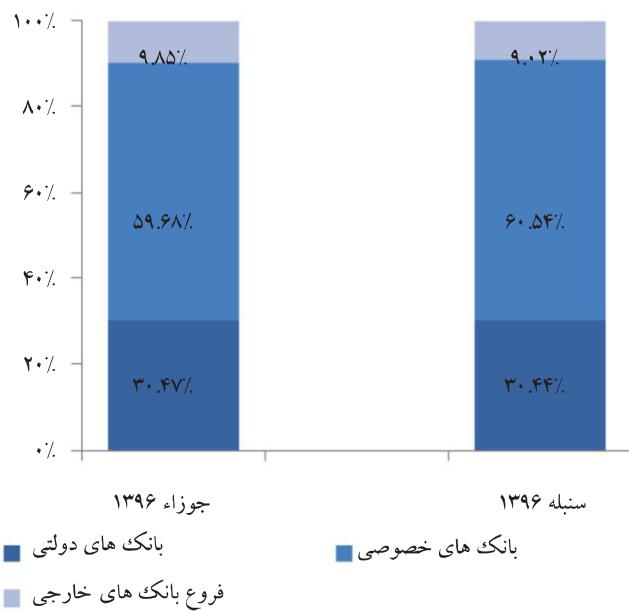
چکونگی عملکرد نظام بانکی

- مقایسه با ٤٠. درصد افزایش ماه جون سال ٢٠١٧ در زمان تحت بررسی افزایش ٩.١٣ درصدی را نشان میدهد. امانات دالری در مقایسه با ٧.٣٠ درصد کاهش ماه جون سال ٢٠١٧ افزایش ٣.٨٧ درصدی را به ثبت رسانیده است.
- سرمایه نظام بانکی در زمان تحت بررسی از وضعیت خوبی برخوردار بوده و ارزش آن با داشتن افزایش ٢.٢٣ درصدی، به ٣٥.١٦ میلیارد افغانی میرسد. سرمایه مالی دو بانک کمتر از حد اکثر تعیین شده ثبت گردیده است، در حالیکه، تحلیل از وضعیت کفايت سرمایه بانک ها نشان می دهد که تمام بانک ها از حد تعیین شده سیستم ثبت شده کفايت سرمایه (١٢ درصد دارایی های عیار شده براساس خطر)، در موقف بالاتر قرار دارند. این در حالیست که معیار خطر کمیته بازل برای سرمایه ٨ درصد می باشد. نسبت کفايت سرمایه (CAR) نظام بانکی در ربع سوم سال مالی ١٣٩٦ به ٣٠.٤٣ درصد ثبت گردیده است.
- نظام بانکی در مقایسه با ٩٨ میلیون افغانی فایده خالص ماه جون سال ٢٠١٧ در ربع سوم سال ٢٠١٧ به اندازه ٧٤٣ میلیون افغانی فایده خالص را بدست آورده است. به همین ترتیب، برگشت بر دارایی (ROA) به اندازه ٥.٥١ درصد و برگشت بر صاحبان سهم (ROE) نظام بانکی به اندازه ٢.٣٨ درصد طور سالانه رشد داشته است. دلیل اساسی افزایش نافعیت نظام بانکی عمدتاً به کاهش تدارک قرضه نسبت داده شده است که در این خصوص، نظام بانکی در ربع تحت بررسی مبلغ ٦٣ میلیون افغانی قروض تدارکاتی

- دارایی های نظام بانکی طی زمان تحت بررسی در مقایسه با کاهش ٣.٨١ درصد ماه جون سال ٢٠١٧ به اندازه ٣.٢٩ درصد افزایش یافته است که ارزش آن در اخیر ماه سپتامبر سال ٢٠١٧ به ٢٩٨.٢١ میلیارد افغانی میرسد. افزایش دارایی های نظام بانکی در زمان تحت بررسی عمدتاً به پول نقد در خزانه، طلبات بالای د افغانستان بانک، دارایی های دوباره تملک شده، دارایی های ثابت و سایر دارایی ها نسبت داده شده است.
- پورتفولیوی قرضه ناخالص نظام بانکی در اخیر ماه سپتامبر سال ٢٠١٧ به ٤١.٠٥ میلیارد افغانی میرسد، که در مقایسه با ٤٥. درصد افزایش ماه جون سال ٢٠١٧ در زمان تحت بررسی به اندازه ١٧.٠ درصد کاهش یافته است. دلایل عمدۀ کاهش پورتفولیوی قرضه ناخالص سکتور بانکی تصفیه قروض، حذف قروض و قرضه های دوباره تملک شده (دوباره بدست آمده) که در عین زمان نیز شامل بازپرداخت قروض جدید بوده، عنوان شده است.
- امانات منحیث منع اساسی تمویل سکتور بانکی که ٩٦.١٥ درصد مجموع بدھی های این سکتور را تشکیل می دهد، در زمان تحت بررسی به ٢٥٢.٩٢ میلیارد افغانی می رسد که در مقایسه با ٤٥.٠ درصد رشد ماه جون سال ٢٠١٧ به اندازه ٤.١٣ درصد افزایش یافته است. دلیل افزایش امانات سکتور بانکی عمدتاً به امانات جاری نسبت داده میشود. امانات نظام بانکی بیشتر به دالر امریکایی (٦٠.٧٣ درصد) صورت گرفته، این درحالیست که امانات افغانی ٣٢.٤٧ درصد مجموع امانات را تشکیل می دهد. امانات افغانی در

خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک (۵۱.۰۱ درصد)، طلبات بین البانکی (۲۰.۸۴ درصد)، قروض خالص (۱۱.۹۷ درصد)، "سایر دارایی ها" (۴.۷۳ درصد) و دارایی های ثابت ۲.۵۷ درصد تشکیل می دهد. برای جزئیات بیشتر به گراف ۱.۶ مراجعه نمائید.

گراف ۱.۶: سهم مجموع دارایی های نظام بانکی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی / د افغانستان بانک

دوباره جمع آوری شده (که به بازپرداخت قرضه ربط می گیرد) را به ثبت رسانیده است. ضمناً، یکی از عوامل دیگر کاهش تدارک قرضه، کاهش مصارف غیر تکتانه ای عنوان شده است. این در حالیست که طی ربع تحت بررسی عواید خالص تکتانه و عواید غیر تکتانه ای کاهش و مصارف معاشات افزایش را به ثبت رسانیده اند. بانک های دولتی، بانک های خصوصی و فروع بانک های خارجی طی ربع تحت بررسی از نافعیت برخوردار بوده اند.

۱.۶ دارایی های نظام بانکی

دارایی های نظام بانکی در مقایسه با ۳.۸۱ درصد کاهش ماه جون سال ۲۰۱۷ در زمان تحت بررسی به اندازه ۳.۲۹ درصد افزایش یافته است. جهت وضاحت بیشتر به گراف ۱.۶ مراجعه نمائید.

از تحلیل و تفکیک دارایی های نظام بانکی چنین بر می آید که عمدۀ ترین افزایش در پول نقد خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک (به اندازه ۲۲.۹۴ میلیارد افغانی یا ۱۷.۷۶ درصد) که اکثرًا در بخش پول نقد در خزانه و حساب جاری نزد د افغانستان بانک، امانات شبانه و ذخایر الزامی، سایر دارایی ها (به اندازه ۶۲۱ میلیون افغانی یا ۴.۶۰ درصد)، دارایی های ثابت (به اندازه ۲۳۹ میلیون افغانی یا ۳.۲۱ درصد)، دارایی های دوباره تملک شده (به اندازه ۱۴۹ میلیون افغانی یا ۱۴.۵۳ درصد) مشاهده گردیده و در این میان افزایش دارایی های ناملموس و قروض خالص ناچیز بوده است. این در حالیست که در زمان تحت بررسی طلبات بین البانکی و سرمایه گذاری ها به تنیب ۱۳.۶۹ میلیارد افغانی یا ۱۸.۰۵ درصد و ۹۳۵ میلیون افغانی یا ۳.۶۷ درصد کاهش را نشان میدهند.

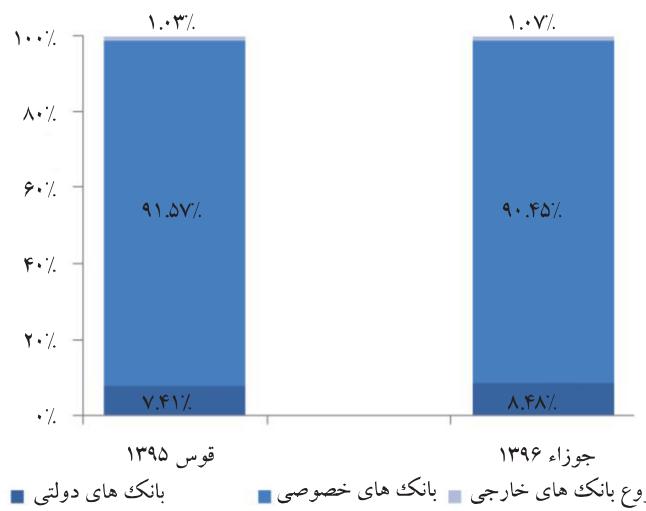
مهمنترین اجزای مجموع پورتفولیوی دارایی ها را پول نقد در

جدول ۱.۶: ترکیب دارایی ها و بدهی های نظام بانکی

رشد	فیصدی مجموع دارایی ها/بدهی ها	سنبله ۱۳۹۶ سپتامبر ۲۰۱۷	جوزاء ۱۳۹۶ جون ۲۰۱۷	مبلغ به میلیون افغانی
دارایی ها				
۱۷.۷۶	۵۱.۰۱	۱۵۲,۱۰۶	۱۲۹,۱۶۵	پول نقد در خزانه و طلبات بالای داغستان بانک
-۱۸.۰۵	۲۰.۸۴	۶۲,۱۵۴	۷۵,۸۵۱	طلبات بین البانکی (خالص)
-۳.۶۷	۸.۲۱	۲۴,۴۸۱	۲۵,۴۱۶	سرمایه گذاری ها (خالص)
۰.۲۵	۱۱.۹۷	۳۵,۶۸۷	۳۵,۵۹۷	قرض (خالص)
۱۱.۶۷	۰.۲۸	۸۳۲	۷۴۵	دارایی های ناملموس
۱۴.۵۳	۰.۳۹	۱,۱۷۴	۱,۰۲۵	دارایی های دوباره تملک شده
۳.۱۹	۲.۵۷	۷,۶۷۷	۷,۴۳۹	دارایی های ثابت
۴.۶۰	۴.۷۳	۱۴,۰۹۸	۱۳,۴۷۷	سایر
۳.۲۹		۲۹۸,۲۰۹	۲۸۸,۷۱۵	مجموعه
بدهی ها				
۴.۱۳	۹۶.۱۵	۲۵۲,۹۲۶	۲۴۲,۸۹۶	امانت
-۲۱.۴۹	۱.۳۵	۳,۵۵۷	۴,۵۳۱	قرضه گیری
۰.۰۰	۰.۰۰	۱۱	۱۱	بدهی های فرعی
-۴.۷۹	۲.۴۹	۶,۵۵۰	۶,۸۸۰	سایر
۳.۴۳		۲۶۳,۰۴۴	۲۵۴,۳۱۸	مجموعه
۲.۲۳		۳۵,۱۶۵	۳۴,۳۹۷	سرمایه مالی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، داغستان بانک

گراف ۲.۶: سهم پورتفولیوی قروض ناخالص میان بانکها

۱.۶ قروض ناخالص

پورتفولیوی مجموع قروض ناخالص در ربع تحت بررسی به ۴۱.۰۵ میلیارد افغانی می رسد که از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو کاهش ۷۳ میلیون افغانی یا ۰.۱۷ درصدی رانشان داده و ۱۳.۷۷ درصد مجموع دارایی های نظام بانکی را تشکیل می دهد.

دلایل عمده کاهش مجموع پورتفولیوی قرضه ناخالص سکتور بانکی به تصفیه قروض، حذف قروض و قرضه های دوباره تملک شده که در عین زمان نیز شامل بازپرداخت قروض جدید بوده، نسبت داده شده است.

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، داغستان بانک

مالی جدید، چگونگی توزیع قروض در سکتور، بانک های تجاری را به ۳۰ سکتور دیگر درجه بندی نموده است.^(۱) از تحلیل سکتوری قروض چنین بر می آید که بزرگترین بخش پورتفولیوی قرضه در زمان تحت بررسی را "سایر قروض تجاری" بخود اختصاص داده است که در مقایسه با ۹۰.۹۵ درصد ماه جون سال ۲۰۱۷ به ۹۱.۲۰ درصد افزایش یافته که عمدتاً در بخش پترولیم و روغنیات با سهم ۱۰.۱۳ درصدی، تجارت پرچون با سهم ۸.۴۵ درصدی، سایر خدمات با سهم ۷.۵۲ درصدی، مواد ساختمانی و تعمیراتی با سهم ۷.۴۹ درصدی، مواد غذایی با سهم ۷.۳۳ درصدی و مخابرات با سهم ۴.۹۷ درصدی اختصاص یافته است.

باید یاد آور شد که افزایش چشمگیر در بخش های تجارت پرچون، منسوجات، تولیدات، خدمات و مواد غذایی در اصل مبلغ و درصدی مجموع قروض ناخالص رونما گردیده، در حالیکه سایر خدمات، هتل و رستورانت ها، سایر پروژه های زیربنایی، ماشین آلات و پترولیم و روغنیات در میان سکتور های بوده که افزایش را تجربه نموده اند. قروض که به شرکت های کوچک قرضه دهی اختصاص داده شده است، با داشتن کاهش ۱۳۵ میلیون افغانی به ۴.۷۷ میلیارد افغانی می رسد که توسط یک بانک فراهم گردیده است. این در حالیست که مجموع قروض به شرکت های کوچک و متوسط در زمان تحت بررسی افزایش ۵۷ میلیون افغانی داشته و به ۲.۷۲ میلیارد افغانی می رسد که این رقم توسط پنج بانک اعطای گردیده است. تمرکز قروض بالای چند سکتور اقتصادی، بانک ها را حین بروز بحران در این سکتور ها به خطر اعتباری مواجه خواهد ساخت. بناءً توصیه میشود تا خطرات بالقوه مربوط در سکتور های کلیدی را که بلندترین نسبت قرضه های صعب الحصول را دارند، همواره تحت نظارت داشته باشند. تحلیل های قروض نشان می دهند که بخش عمده قروض صعب الحصول را سکتور تجاری داشته که ۴۷.۱۸ درصد مجموع قروض صعب الحصول نظام بانکی را تشکیل می دهد.

در زمان تحت بررسی قروض صعب الحصول سکتور های

کاهش در پورتفولیوی قرضه در هشت نهاد بانکی مشاهده گردیده، این در حالیست که چهار نهاد بانکی در پورتفولیوی قرضه خویش افزایش را تجربه نموده و متباقی دو بانک دیگر در پروسه قرضه دهی اشتراک ننموده اند.

پورتفولیوی قروض ناخالص در بانک های خصوصی کاهش یافته، در حالیکه بانک های دولتی و فروع بانک های خارجی در پورتفولیوی خویش افزایش را به ثبت رسانیده اند. در ربع تحت بررسی، بانک های خصوصی با داشتن سهم ۸۹.۹۴ درصدی در مجموع پورتفولیوی قروض ناخالص کاهش ۲۷۱ میلیون افغانی یا ۰.۷۲ درصدی و فروع بانک های خارجی با داشتن سهم ۱۰.۳ درصدی کاهش ۳.۴۰ درصدی را به ثبت رسانیده، در حالیکه طی زمان تحت بررسی بانک های دولتی با داشتن سهم ۹.۰۱ درصدی در مجموع پورتفولیو افزایش ۲۱۳ میلیون افغانی یا ۶.۱۰ درصدی را نشان میدهد.

۲.۱.۶ ذخایر جبران خسارة قروض

حین ارزیابی سطح خطرات اعتباری، بانک ها باید روش ها و ابزاری را در چارچوب ارزیابی خود برای کاهش خطرات اعتباری در نظر داشته باشند. بانک ها ملکف اند تا به منظور کاهش خطرات اعتباری ذخایر عامه (بالای دارایی های معیاری) و تدارکات ویژه (بالای دارایی های غیر معیاری) را در نظر داشته و بکار گیرند و مطابق مقررة تجدید شده صنف بندی دارایی ها و جبران خسارة قروض، از ماه سپتامبر سال ۲۰۱۶ بانک ها مکلف اند تا حداقل ۱ درصد مجموع ذخایر خویش را به دارایی های معیاری خویش اختصاص بدهنند.

در اخیر ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷، مجموع ذخایر تدارکاتی نظام بانکی کشور در مقایسه با ۱۳.۴۵ درصد ثبت شده ماه جون سال ۲۰۱۷ میلادی ۱۳.۰۷ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل می دهد.

۳.۱.۶ توزیع قروض

د افغانستان بانک بمنظور گسترش سطح پورتفولیوی قروض و تنوع در این روند جهت کاهش دامنه خطرات احتمالی و در ضمن بر علاوه دسترسی به عواید، جهت استفاده بیشتر از منابع

(۱) متحددالمال محاسبی شماره ۹۳/۰۱ مورخ ۲۶/۰۶/۱۳۹۳

نسبت قروض اجراء شده در سایر ولایات ناچیز می باشد. توزیع قروض از لحاظ سکتوری، جغرافیایی و نهادی بگونه مناسب صورت نگرفته، اما انتظار می رود که اعطای قروض به مرور زمان بهبود یابد. بهتر است که تمام بانک ها در قسمت اعطای قروض سهم فعال داشته و با عرضه خدمات ارزشمند نقش خود را منحیت وساطت گر مالی بخوبی انجام دهند.

تجاری، مخابرات و سایر سکتور ها کاهش را نشان می دهد، در حالیکه خدمات، سهولت های عامه و تولیدات در میان سکتور های بوده که افزایش را تجربه نموده اند.

کابل با داشتن ۶۸.۳۲ درصد سهم قرضه مقام نخست و ولایات هرات و بلخ به ترتیب، در رده های دومی و سومی و همچنان کندهار و بادغیس در رده های چهارم و پنجم قرار دارند.

جدول ۲.۶: توزیع سکتوری قروض

سکتور ها	حوت ۱۳۸۹ (ماраж) (۲۰۱۱)	حوت ۱۳۸۸ (ماраж) (۲۰۱۰)	حوت ۱۳۹۰ (ماраж) (۲۰۱۲)	قوس ۱۳۹۱ (سپتامبر) (۲۰۱۲)	قوس ۱۳۹۲ (دسمبر) (۲۰۱۳)	قوس ۱۳۹۳ (دسمبر) (۲۰۱۴)	قوس ۱۳۹۴ (دسمبر) (۲۰۱۵)	سنبله ۱۳۹۶ (سپتامبر) (۲۰۱۷)
قروض ساختمانی و اموال غیر متنقل	۱۹.۹۲		۲۵.۹۸	۲.۸۵	۲.۹۹	۲.۰۲%	۱.۸۰%	۲.۵۹%
سایر قروض تجاری	-	-	-	-	-	-	-	-
معدن			۰.۰۲	۰.۷۲	۰.۱۱	۰.۰۷%		
تولیدی			۱.۲۲	۲.۷۲	۱۱.۸۸	۹.۳۶%		
تجاری			۳۲.۲۹	۴۴.۱۶	۲۸.۳	۲۹.۸۱%		
ارتباطات			۱.۰۴	۱.۲۳	۰.۹۴	۲.۳۵	۳.۷۰%	
خدمات			۴.۸۴	۶.۷۲	۱۱.۹۵	۲۲.۱۱%		
تسهیلات			۲.۴۷	۰.۰۳	۰.۰۷	۰.۰۵%		
قروض همگانی								۰.۲۷%
مواشی و مزرعه								۰.۲۲%
تولیدی و صنعتی (تولید فلزات، چوب، پلاستیک، رابر)								
محصولات تولیدی، دستی و ماشینی								
سمنت و مواد ساختمانی								۳.۶۳٪
منسوجات								۴.۵۵٪
برق								۴.۴۲٪
ساختمان و تعمیر								۷.۴۹٪
خدمات								۴.۱۷٪
هتل و رستورانت ها								۱.۲۳٪
مخابرات								۴.۹۷٪
ترانسپورت زمینی								۲.۵۲٪
ترانسپورت هوایی								۳.۳۱٪
صحت و حفظ الصحه								۱.۴۳٪
مطبوعات، اعلانات و مطبعه								۰.۶۴٪
سایر خدمات								۷.۵۲٪
فروشات عمده								۵.۵۳٪
ماشین آلات								۰.۲۲٪
پترولیم و روغنیات								۱۰.۱۳٪
پرژه جات اضافی								۰.۲۵٪
سامان آلات برقی								۲.۹۷٪
سمنت و سایر مواد ساختمانی								۲.۷۳٪
مواد غذایی								۷.۳۳٪

۳.۳۱٪	۳.۴۷٪	۵.۷۲٪						سایر اقلام
۸.۴۵٪	۳.۲۸٪	۳.۹۲٪						تجارت پروژون
۰.۸۵٪	۱.۱۷٪	۲.۴۱٪						سرک و خط آهن
۰.۰۰٪	۰.۰۹٪	۰.۶۱٪						بند ها
۰.۵۱٪	۱.۴۸٪	۰.۰۸٪						معدن
۲.۰۷٪	۲.۴۴٪	۱.۸۱٪						سایر پروژه های زیربنایی
۰.۰۰٪	۰.۰۰٪	۰.۰۰٪						نهاد های مالی و قرضه دهی
۳.۸۸٪	۲.۳۵٪	۲.۳۴٪	۲.۳۸٪	۲.۶۶	۲.۰۶	۰.۷۵	۰.۸۸	قروض رعاعتی
۰.۸۷٪	۰.۳۰٪	۰.۲۶٪	۰.۲۴٪	۰.۷۴	۰.۸۲	۱.۰۱	۱.۳۳	قروض به مستهلكین
۰.۹۱٪	۲.۶۸٪	۷.۱۴٪	۱۰.۸۴٪	۱۴.۴۶	۱۵.۶۵	۸.۹۵	۷.۳	قروض رهن مسکن به افراد
۰.۵۵٪	۰.۰۰٪	۶.۶۸٪	۹.۴۱٪	۱۰.۷۱	۱۲.۶۵	۱۰	۳.۶۹	سایر قروض

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۶.۱ صنف بندی قروض

مجموع سرمایه مقرراتی نظام بانکی را تشکیل می دهند.

قابل یاد آوریست که آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک با نهاد های مالی که دارای عملکرد ضعیف قرضه می باشند، یکجا کار کرده و بمنظور تقویت دارایی آنها پلان های را طرح و عملی می نماید. این وضعیت به نظارت مقرراتی و اقدام سریع اصلاحی نیاز دارد که از این طریق می توان مدیریت خطرات اعتباری را تقویت بخشد و از تأثیرات منفی آن بالای نافعیت و کفایت سرمایه بانک های با کیفیت اعتباری ضعیف، جلوگیری نماید. توزیع گسترده قروض صعب الحصول نشان می دهد که بخش عمدۀ این قروض را قروض سکتور تجاری ۴۷.۱۸ درصد و سایر سکتور ها ۲۱.۰۹ درصد تشکیل می دهند، در حالیکه سهم خدمات، تسهیلات و سکتور های تولیدی در جریان زمان تحت بررسی به ترتیب ۱۳.۵۷ درصد، ۱۰.۸۵ درصد و ۷.۱۳ درصد ثبت شده اند.

قروض صعب الحصول سکتور های خدمات، تسهیلات و مخابرات افزایش داشته، این در حالتی که سکتور های تجاری، ارتباطات و سایر سکتور ها کاهش را نشان می دهند.

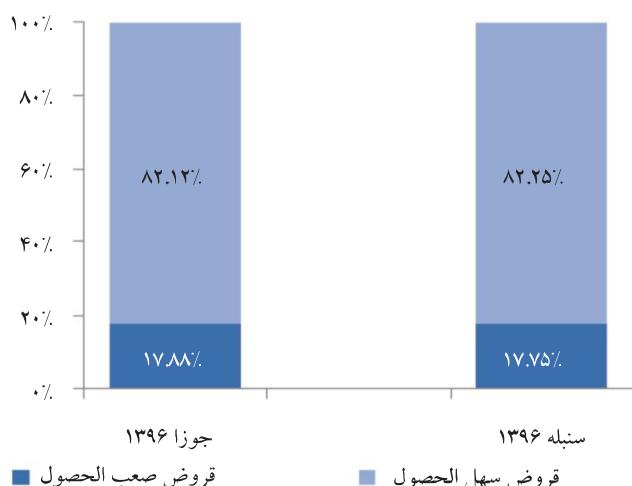
۶.۲ قروض صعب الحصول

از آنجاکه سطح بلند قروض صعب الحصول برای بانک ها پذیرفتنی نیست، بانک ها به منظور کاهش قابل ملاحظه آن باید اقدامات لازم مدیریت خطرات را مد نظر داشته باشند. علاوه بر این، کیفیت مدیریت خطرات در بانک های که دارای عملکرد نامرغوب اعتباری می باشند، ضعیف بوده است. بانک های که دارای کیفیت ضعیف قرضه می باشند، مکلف اند تا درخواست های قرضه گیرنده گان را به دقت ارزیابی کرده تا با قوانین قابل الاجراء، مقررات، نشریه های متعدد المآل، پالیسی های داخلی و طرز العمل ها مطابقت داشته و وضعیت مالی آنها را از نزدیک مورد مطالعه قرار دهند و اطمینان حاصل کنند که گسترش اعتباری به ثبات نظام مالی تهدیدی را مواجه نسازد.

از لحاظ ارزش پولی، در پایان ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ سطح قروض صعب الحصول ۷.۲۸ میلیارد افغانی یا ۱۵.۷۵ درصد مجموع قروض ناخالص و ۲۳.۳۸ درصد سرمایه مقرراتی نظام بانکی گفته شده که این رقم در ماه جون سال ۲۰۱۷ به ۷.۳۵ میلیارد افغانی یا ۱۷.۸۸ درصد مجموع قروض ناخالص، گزارش شده است.

از میان ۱۷.۷۵ درصد قروض صعب الحصول، ۱۶.۰۶ درصد آن به پنج بانک تجاری ربط می گیرد که این بانک ها ۶۷.۹۶

گراف ۳.۶: کیفیت پورتفولیوی قرضه

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی / د افغانستان بانک

۴.۲.۶ قروض معکوساً صنف بندی شده

قرض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری یا مشکوک) طی ربع تحت بررسی، با داشتن کاهش ۴۰۳ میلیون افغانی به ۱۰.۸۷ میلیارد افغانی می رسد که ۲۶.۴۹ درصد مجموع قروض ناخالص و ۳۴.۸۹ درصد سرمایه مقرراتی را تشکیل می دهد. روی این ملحوظ درآوردن قرض معکوساً صنف بندی شده به یک حالت قابل قبول، مستلزم طرح برنامه های نظارتی و اقدامات اصلاحی می باشد. افزون بر آن، در عرصه تقویت اداره خوب، بانک های دارای کیفیت پائین قرضه باید توجه بیشتر صورت گرفته که در پی آن به مؤثریت اداره افروده و تفتیش داخلی بیشتر تقویت شده که در نتیجه از دامنة خطرات که متوجه این نهاد ها می باشد، جلوگیری می شود. مدیریت بانک ها حسب مقررات احتیاطی، به منظور رسیدگی به مشکلات و نقاط ضعف که باعث عملکرد اعتباری ضعیف شده، اقدامات لازم را روی دست گیرند.

از آنجاییکه خطر سیستماتیک و رکود اقتصادی باعث تضعیف و کاهش کیفیت دارایی مهم بانک بخصوص قروض

می شود. مدیریت بانک ها باید میکانیزم های را در اختیار داشته باشند تا همچو خطرات را پیش بینی و از اثرات ناگوار این خطرات بالقوه جلوگیری نموده و طبق مقررات احتیاطی تدبیر پیشگیرانه را اتخاذ نمایند.

۳.۲.۶ قروض در کتگوری تحت نظر

قرض در کتگوری "تحت نظر"^(۲) به ۳.۷۸ میلیارد افغانی می رسد که ۹.۲۱ درصد تمام قروض ناخالص را تشکیل میدهد و از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو کاهش ۰.۳۸ درصدی را به ثبت رسانیده است. دلیل این کاهش اساساً به یک بانک خصوصی تجاری نظام بانکی نسبت داده شده است. برای آنکه از ازدیاد قروض معکوساً صنف بندی شده (غیر معیاری، مشکوک) و خسارات محتمل آینده جلوگیری شود، این کتگوری قروض باید بطور دقیق تحت نظارت باشد.

۴.۲.۶ قروض در کتگوری خساره

قرض در کتگوری خساره در زمان تحت بررسی به ۶۲ میلیون افغانی می رسد که ۰.۱۵ درصد تمام قروض ناخالص نظام بانکی را تشکیل داده و از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو کاهش ۱۲۴ میلیون افغانی را نشان می دهد. این کاهش اساساً به چهار بانک ربط می گیرد. بانک ها مکلف اند که بمنظور جبران خسارات ناشی از قرض در این کتگوری، حین حذف آن از بیلانس شیت، دارای سرمایه کافی باشند.

۵.۲.۶ طلبات بین البانکی

طلبات ناخالص بین البانکی در میان سایر کتگوری های دارایی دومین سهم را بخود اختصاص داده که در حال حاضر به ۶۲.۴۸ میلیارد افغانی می رسد و ۲۰.۹۵ درصد مجموع قروض ناخالص را تشکیل میدهد که از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو کاهش ۱۸.۱۴ میلیارد افغانی یا ۵.۳۶ درصدی را نشان میدهد. این کاهش به چهار بانک نسبت داده شده است و نشان می دهد که نظام بانکی

(۲) دارایی و پیش پرداخت های که پرداخت اصل مبلغ و تکثنه آنها در مدت ۹۰-۳۱ روز صورت نگرفته باشد (در کتگوری غیر معیاری) قرار می گیرند. عدم پرداخت دارایی ها و پیش پرداخت های که اصل مبلغ و یا تکثنه آنها از ۳۶۰-۹۱ روز نا تصفیه باشند، نظر به احکام و مقررات جدید تصنیف دارایی ها و جبران خساره در کتگوری (مشکوک) قرار می گیرند.

(۳) دارایی و پیش پرداخت های که پرداخت اصل مبلغ و یا تکثنه آنها در مدت ۳۰-۱ روز صورت نگرفته، نظر به احکام و مقررات جدید تصنیف دارایی ها و جبران خساره در کتگوری (تحت نظر) قرار می گیرند.

(۴) دارایی های که پرداخت اصل مبلغ یا تکثنه آنها در مدت ۵۴۰ روز یا بیشتر از آن صورت نگرفته باشد، نظر به متعدد المال محاسبوی شماره ۰۳۹۲۰۰۹۱۶ در کتگوری (خساره) قرار می گیرند.

۷.۲.۶ پول نقد در خزانه و طلبات بالای ۵ افغانستان بانک
 پول نقد در خزانه و طلبات بالای د افغانستان بانک بزرگترین کنگوری دارایی نظام بانکی بوده که ۵۱.۰۱ درصد مجموع دارایی ها را تشکیل می دهد و افزایش ۲۲.۹۴ میلیارد افغانی را در هر دو بخش اصل مبلغ و فیصی مجموع دارایی ها نشان می دهد که در اخیر ماه جون سال ۲۰۱۷ ارزش آن به ۱۵۲.۱۰ میلیارد افغانی می رسد. دلیل اصلی این افزایش پول نقد در خزانه، ذخایر الزامی و سپرده های شبانه گفته شده است. در عین زمان، نظام بانکی کاملاً مطابق با مقررة ذخایر اجباری عمل نموده و وجوده مالی را محاطانه و با دقت به سایر انواع دارایی ها صنف بندی می کند.

۳.۶ بدهی ها

مجموع بدهی های نظام بانکی به اندازه ۸.۷۲ میلیارد افغانی یا ۳.۴۳ درصد افزایش یافته که ارزش آن در مقایسه با ۲۵۴.۳۱ میلیارد افغانی ماه جون سال ۲۰۱۷ به ۲۶۳.۰۴ میلیارد افغانی می رسد. تمام اجزای مجموع بدهی ها بجز سپرده ها طی زمان تحت بررسی کاهش را نشان می دهد.

سپرده های نظام بانکی با سهم ۹۶.۱۵ درصدی بزرگترین بخش بدهی ها را تشکیل داده و سایر بدهی ها و قروض به نوبه خود در جایگاه دوم و سوم قرار دارند. (جهت وضاحت بیشتر به جدول ۶.۶ مراجعه شود)

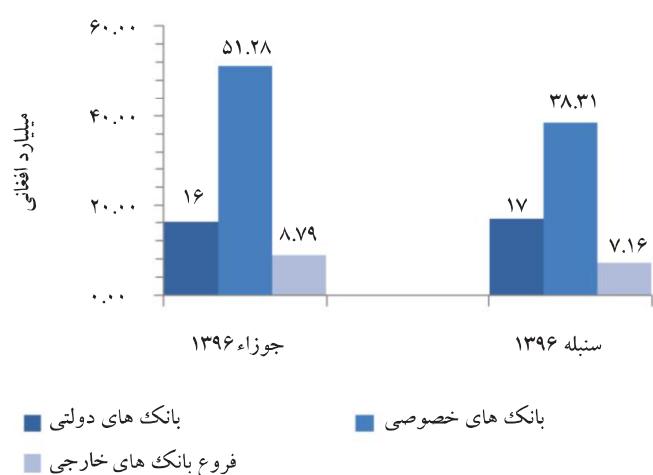
گراف ۵.۶ افزایش ۳.۴۳ درصدی یا ۸.۷۲ میلیارد افغانی بدهی ها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

قسمتی از طلبات بالای بانک ها را به حسابات جاری و سپرده های شبانه انتقال داده است. سرانجام، در صورت بهبود وضعیت امنیتی و اقتصادی کشور، نظام بانکی می تواند همچو دارایی ها را به دارایی های با عواید بلندتر مبدل سازند. بانک ها باید تنها خطرات شخصی خویش را بگونه مناسب مد نظر گیرند، بلکه باید خطرات که مواجه کشور یا کشور های که در آن وجوده خویش را سرمایه گذاری نموده اند، نیز مورد ارزیابی قرار دهند. جهت وضاحت بیشتر به گراف ۴.۶ مراجعه نمایید.

گراف ۴.۶: سهم طلبات بین البانکی میان بانکها

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۶.۲.۶ سرمایه گذاری

پورتفولیوی خالص سرمایه گذاری^(۵) نظام بانکی شامل اوراق قرضه، اوراق بهادر دولتی و سرمایه گذاری در شرکت های وابسته می شود. سرمایه گذاری نظام بانکی، از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو شاهد کاهش ۳.۶۷ درصدی یا ۹۳۵ میلیون افغانی بوده است که ارزش آن در زمان تحت بررسی به ۲۴.۴۸ میلیارد افغانی رسیده و ۸.۲۱ درصد مجموع دارایی را تشکیل میدهد. این کاهش به یک بانک نسبت داده شده است. شایان ذکر است که بخش اعظم از این سرمایه گذاری ها خارج از افغانستان صورت گرفته است. پورتفولیوی سرمایه گذاری به دو بانک دولتی، پنج بانک تجاری و سه فروع بانک های خارجی تعلق می گیرد.

(۵) سرمایه گذاری های که روی اوراق قرضه، اوراق بهادر، شرکت های وابسته، فرع شرکت ها و در یک بانک صورت می گیرد.

۱۰.۶ امانات

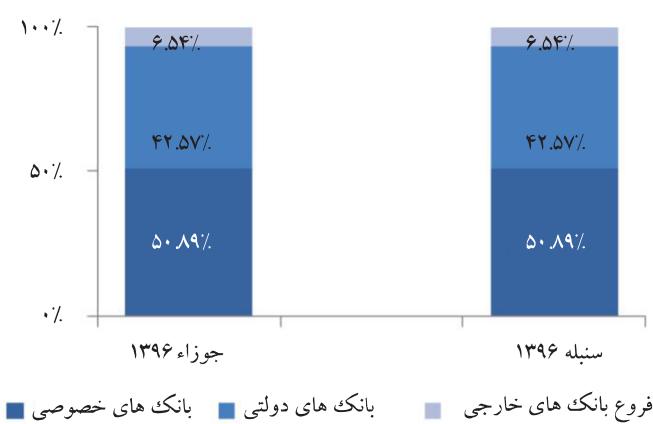
سپرده ها را تشکیل داده که به اندازه ۵.۸۸ درصد افزایش یافته، امانات میعادی ۷.۷۴ درصد مجموع سپرده ها با افزایش ۶.۸۹ درصدی در جایگاه دوم قرار داشته، این در حالیست که امانات پس انداز از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو ۱۹.۵۴ درصد مجموع سپرده ها را تشکیل داده که به اندازه ۲۸۳ درصد کاهش یافته است.

گراف ۶.۶: ترکیب اسعاری امانات

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

گراف ۷.۶: امانات به افغانی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

امانات که منبع اساسی تمویل نظام بانکی را تشکیل می دهند، در ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ به ۲۰۱۷ ۲۵۲.۹۲ میلیارد افغانی میرسد که در مقایسه با ماه جون سال ۲۰۱۷ افزایش ۱۰.۰۳ میلیارد افغانی یا ۴.۱۳ درصدی را نشان می دهد. مجموع سپرده های بانکی را سپرده های بین بانکی با ۲۴۴.۱۹ میلیارد افغانی و سپرده های مشتریان با ۸.۷۳ میلیارد افغانی تشکیل می دهد. این افزایش عمدتاً به سطح امانات جاری افغانی و دالر امریکایی نسبت داده می شود. تحلیل اسعاری امانات نظام بانکی نشان می دهد که سپرده های این سکتور به افغانی به اندازه ۴.۹۵ درصد افزایش یافته و ۳۲.۴۷ درصد مجموع سپرده ها را تشکیل می دهد. این در حالیست که امانات دالری به اندازه ۲.۷۰ درصد افزایش یافته که ۶۰.۷۴ درصد مجموع امانات نظام بانکی کشور را تشکیل می دهد.

بانک های خصوصی ۱۵۵.۳۷ میلیارد افغانی را در حساب امانات جذب نموده که به اندازه ۵.۵۰ درصد افزایش یافته و ۶۱.۴۳ درصد مجموع امانات نظام بانکی را تشکیل می دهد.

سهم بانک های دولتی در مجموع امانات نظام بانکی در زمان تحت بررسی به ۷۳.۲۸ میلیارد افغانی می رسد که از ماه جون سال ۲۰۱۷ بدینسو به اندازه ۳.۴۸ درصد افزایش یافته و ۲۹.۹۸ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی را تشکیل می دهد.

در همین حال، سهم فروع بانک های خارجی طی زمان تحت بررسی به ۲۱.۷۰ میلیارد افغانی می رسد که به اندازه ۲.۸۳ درصد کاهش یافته و ۸.۵۸ درصد مجموع سپرده های نظام بانکی را بخود اختصاص داده است.

از لحاظ انواع سپرده ها، امانات جاری ۷۲.۷۲ درصد مجموع

٤.٦ سیالیت

خطر نقدینگی را می توان به عنوان خطر نداشتن دارایی سیال کافی که تقاضای قرضه گیرنده و سپرده گذاران را برآورده سازد، تعریف نمود. تمام بانک ها مکلف اند تا جهت جلوگیری از هر گونه مشکل نقدینگی سطح مناسب سیالیت یا نقدینگی را حفظ نمایند. بنابراین، بانک ها مکلف به تشکیل کمیته دارایی و بدھی (ALCO) می باشند که یکی از وظایف این کمیته، مطابق به پالیسی های بانک متشكل از مدیریت نقدینگی بانک ذریعه تحلیل خلاها، سناریو، جریان نقدینگی، ارزیابی حساسیت و غیره امور می باشد.

١.٤.٦ نسبت نقدینگی (به پیمانه وسیع)

بانک ها باید سطح نسبت نقدینگی خود را حفظ نمایند که این نسبت نباید کمتر از ١٥ درصد باشد. این امر زمینه دستیابی را در صورت عدم کفايت نقدینگی مطلوب فراهم می سازد.

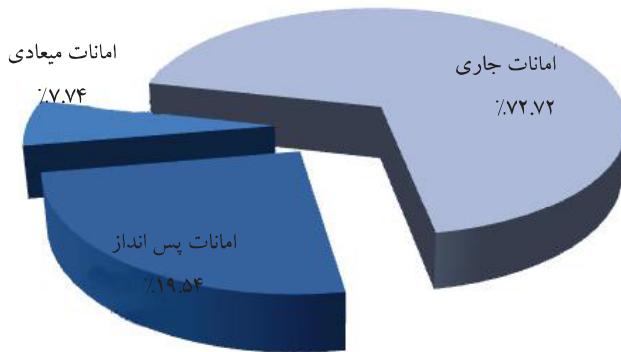
نظام بانکی کشور در جریان این مدت بصورت کُل مازاد نقدینگی داشته که ٧٢.٠٧ درصد مجموع دارایی های این نظام را دارایی سیال تشکیل می دهد. نسبت دارایی های وسیع سیال نظام بانکی کشور بطور اوسط به اندازه ٦٢.٥٤ درصد ثبت گردیده است. شایان ذکر است که تمام بانک ها از حد تعیین شده برای نقدینگی در سطح بالا قرار داشته اند.

گراف ٨.٦: کاهش ٤.٢٣ درصدی یا ١٠.٠٣ میلیارد افغانی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

گراف ٩.٦: دسته بندی امانات

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی / د افغانستان بانک

٤.٧ روند قرضه گيری

سهم قرضه در مجموع ساختار تمویلی نظام بانکی با داشتن ٢١.٥٠ درصد کاهش در اخیر ماه سپتامبر سال ٢٠١٧ به ٣.٥٥ میلیارد افغانی می رسد که ١.٣٥ درصد مجموع بدھی ها را تشکیل می دهد. وضعیت فعلی قرضه گیری به چهار بانک ربط می گیرد.

جدول ۳.۶: مهمترین شاخصه‌های استحکام مالی نظام بانکی

نسبت درصدی	مارچ ۲۰۱۰	مارچ ۲۰۱۱	مارچ ۲۰۱۱*	مارج ۲۰۱۱	مارج ۲۰۱۱*	مارج ۲۰۱۲	مارج ۲۰۱۳	مارج ۲۰۱۴	مارج ۲۰۱۵	مارج ۲۰۱۶	مارج ۲۰۱۷	جون ۲۰۱۷	
مجموع نسبت کفایت سرمایه	۲۵.۸۱	-۱۴.۴۶	۳۰.۳۹	۲۳.۰۶	۲۱.۸۴	۲۶.۳۴	۲۶.۴۶	۱۹.۹۴	۱۹.۹۶	۲۰.۱۰	۲۰.۱۶	۲۷.۶۸	۳۰.۴۳
سرمایه اصلی نسبت کفایت سرمایه	۲۴.۱۹	-۱۴.۵۱	۳۰.۲۹	۲۳.۹۸	۱۹.۹۷	۲۴.۶۵	۲۶.۰۹	۲۶.۰۹	۱۹.۶۶	۱۹.۹۴	۲۰.۱۰	۲۲.۹۳	۲۸.۹۹
نسبت قروض صعب الحصول بر مجموع قروض ناخالص	۰.۵	۴۸.۴	۳.۷۵	۵.۱۵	۵.۳۱	۵.۱	۸.۰۹	۱۲.۳۴	۱۲.۶۷	۰.۵۱	۰.۱۱	۰.۲۰	۰.۵۱
برگشت بر دارایی	۱.۴۱	-۲۰.۰۸	۰.۲۴	-۱.۲۱	-۰.۵۴	۰.۷۴	۰.۹۰	۰.۹۰	۱.۶۹	۱.۰۸	۲.۳۸	۱.۰۸	۲.۳۸
برگشت بر سرمایه	۱۰.۳۵	-۵۲۰.۶۶	۱.۹	-۱۷.۹	-۷.۱۷	۱۰.۰۳	۷.۳۵	۷.۳۵	۱.۶۹	۱.۰۸	۲.۳۸	۹۷.۷۴	۶۲.۵۴
نسبت نقدينگی (حداوسط بگونه وسیع)	۵۹.۱۹	۶۳.۳۲	۶۳.۸۳	۵۷.۳۷	۷۲.۱۳	۶۷.۹۳	۷۳.۶	۶۸.۲۲	۶۸.۲۲	۹۷.۷۴	۶۲.۵۴	۷۲.۰۷	۷۱.۹۸
نسبت دارایی های سیال بر تمام دارایی ها	۰.۳۸	۴۰.۵۸	۴۷.۰۱	۵۵.۸۲	۶۳.۷۵	۷۳.۱۸	۷۳.۲۸	۷۵.۰۵	۷۵.۰۵	۷۱.۹۸	۷۲.۰۷	*	به استثنای کابل بانک
منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی د افغانستان بانک													

۶.۶ فایده نظام بانکی

بصورت مجموعی نظام بانکی در ربع سوم سال ۲۰۱۷ در مقایسه با ۹۸ میلیون افغانی فایده خالص ماه جون سال ۲۰۱۷ به ارزش ۷۴۳ میلیون افغانی فایده خالص بدست آورده که افزایش بزرگ را طی این ربع نشان می دهد.

از آنجائیکه در جدول ۵.۶ نفع/ضرر نشان داده شده، افزایش نافیت سکتور بانکی عمدتاً به کاهش قرضه های تدارکاتی ربط می گیرد که در این خصوص سکتور بانکی در اخیر ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ مبلغ ۲۰۱۷ میلیون افغانی قرضه های دوباره جمع آوری شده را به ثبت رسانیده است. سایر عوامل افزایش نافیت سکتور بانکی را کاهش مصارف غیر تکنane ای تشکیل می دهد. این در حالیست که عواید خالص تکنانe، عواید غیر تکنانe ای کاهش و مصارف معاشات طی ربع تحت بررسی افزایش را نشان می دهد. (برای وضاحت بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه نمائید).

برگشت بر دارایی نشانگر این است که یک بانک در نتیجه

۶.۷ سرمایه

نظام بانکی کشور از سرمایه کافی برخوردار است. سرمایه نظام بانکی در زمان تحت بررسی به ۳۵.۱۶ میلیارد افغانی می رسد که در ربع اخیر بالغ بر ۷۶۸ میلیون افغانی یا ۰۰۲۲۳ درصد افزایش داشته است. این افزایش در مجموع وجهه مالی به نافعیت ها و تزریق سرمایه ربط می گیرد.

بصورت عموم، نسبت کفایت سرمایه نظام بانکی ۲۰.۴۳ درصد گزارش شده است. برای معلومات بیشتر به جدول ۵.۶ مراجعه شود.

تحلیل و تجزیه سرمایه نظام بانکی نشان می دهد که وجود مالی دو بانک کمتر از سطح سرمایه مقرر ای بوده است، این در حالیست که نسبت کفایت سرمایه تمام بانک ها بالاتر از حداقل تعیین شده (۱۲ درصد خطر عیار شده دارایی ها) قرار داشته است. باید یادآور شد که معیار بازل برای سرمایه براساس خطر ۸ درصد می باشد.

بر اساس عواید اصلی، شش بانک در زمان تحت بررسی خساره نموده، در حالیکه در ماه جون سال ۲۰۱۷ پنج بانک ضرر را متحمل شده بود.

تحلیل های جمعی نشان می دهد که بانک های دولتی، بانک های خصوصی و فروع بانک های خارجی در زمان تحت بررسی از نافعیت برخوردار بوده اند.

(جهت وضاحت بیشتر به گراف ۱۰.۶ مراجعه نمائید). باید یاد آور شد که در پایان ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ بزرگترین سهم نافعیت در نظام بانکی را بانک های دولتی با ارزش ۳۱۷ میلیون و بانک های خصوصی با سهم ۲۶۹ میلیون افغانی تشکیل داده، در حالیکه فروع بانک های خارجی طی این دوره ۱۵۶ میلیون افغانی فایده نموده است.

مدیریت خوب از هر دارایی خویش چه اندازه فایده را بدست آورده است. در زمان تحت بررسی برگشت بر دارایی به ۰.۵۱ درصد گزارش شده است، در حالیکه برگشت بر سرمایه که از طریق سرمایه گذاری سهم داران در بانک ها سنجش می گردد، در اخیر ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ به ۲.۳۸ درصد گفته شده است. در اخیر ماه سپتامبر سال ۲۰۱۷ نرخ برگشت بر دارایی بانک های دولتی (SOB) به ۱.۱۹ درصد، فروع بانک های خارجی (BOFB) به ۰.۵۱ درصد و بانک های خصوصی (PB) به منفی ۰.۰۴ درصد ثبت شده است. در مجموع، طی ربع تحت بررسی چهار بانک به اندازه ۲۸۶۸۷ میلیون افغانی ضرر نموده، در حالیکه در ماه جون سال ۲۰۱۷ نیز چهار بانک به ارزش ۶۸۱ میلیون افغانی ضرر را متحمل شده اند.

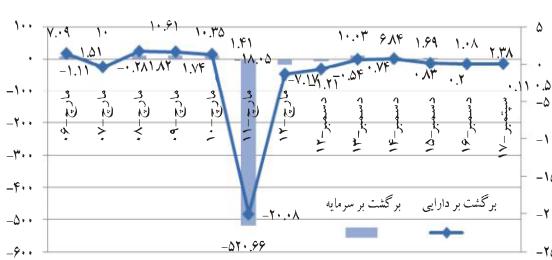
جدول ۴.۶: نفع / ضرر

اقلام	جوزاء ۱۳۹۶ (جون، ۲۰۱۷)	سنبله ۱۳۹۶ (سپتامبر، ۲۰۱۷)	فیصدی تغییرات ربع به ربع
عوايد تكتانه	۲,۴۱۶	۲,۲۱۴	- ۸.۳۶
مصارف تكتانه	۴۵۴	۴۵۰	- ۰.۸۸
عوايد خالص تكتانه	۱,۹۶۲	۱,۷۶۴	- ۱۰.۹
عوايد غير تكتانه اي	۱,۶۷۶	۱,۶۱۰	- ۳.۹۳
مصارف غير تكتانه اي	۱,۴۸۶	۱,۴۴۷	- ۲.۶۲
هزينه معاشات	۱,۰۱۰	۱,۰۵۲	۴.۱۵
توزيع كريديت	۹۱۹	(۶۳)	- ۱۰۶.۸۵
نفع/ضرر قبل از ماليه	۲۲۳	۹۳۸	۳۲۰.۶۲
نفع/ضرر بعد از ماليه	۹۸	۷۴۳	۶۵۸.۱۶

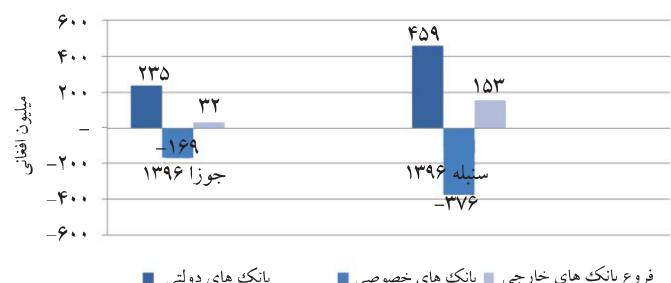
منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی / د افغانستان بانک

گراف ۱۱.۶: برگشت بر سرمایه و برگشت بر دارایی نظام بانکی

گراف ۱۰.۶: نافعیت نظام بانکی

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

(۶) SOB – بانک های دولتی (۷) BOFB – فروع بانک های خارجی (۸) PB – بانک های خصوصی

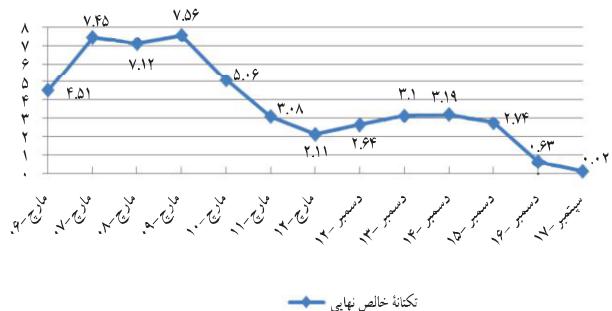
گراف ۱۲.۶: تکتانه خالص نهایی

در صدی نرخ مبادله اسعار برابر به افزایش ۳۰۷ میلیون افغانی و بر عکس آن خواهد شد.

۸.۶ خطر نرخ تکتانه

نظام بانکی کشور بصورت کلی در وضعیت حساس نرخ تکتانه قرار دارند. این در حالیست که محاسبات انجام یافته بالای جدول حساسیت نرخ تکتانه بانک‌ها نشان می‌دهد که عواید تکتانه خالص نظام بانکی بدلیل افزایش نرخ تکتانه بازار (روند سعودی نرخ تکتانه) طی ۱۲ ماه آینده به ارزش ۴۹۴.۴۵ میلیون افغانی افزایش یابد. بر عکس، اگر نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد (روند نزولی نرخ تکتانه) کاهش یابد، عواید تکتانه به ارزش ۴۹۴.۴۵ میلیون افغانی کاهش خواهد یافت. برای پنج بانک، در صورتیکه نرخ تکتانه به اندازه ۰.۰۳ درصد افزایش یابد در نتیجه عواید تکتانه خالص در ۱۲ ماه آینده کاهش خواهد یافت.

دلیل عمدۀ فشار بالای میزان حساسیت دارایی‌های نظام بانکی وفور نسبت تکتانه دارایی‌ها در برابر نسبت تکتانه بدھی‌ها عنوان شده است. هرچند این وضعیت میزان تکتانه خالص و نافعیت را در تمام بانک‌ها بالا می‌برد، اما بانک‌ها را در معرض خطر کاهش نرخ بازار قرار می‌دهد.

منبع: آمریت عمومی نظارت امور مالی، د افغانستان بانک

۸.۷ خطر مبادله اسعار

سطح عمومی وضعیت آزاد خطرات مبادله ارز که توسط بانک‌ها بگونه وسیع مورد استفاده قرار می‌گیرد، در محدوده که د افغانستان بانک برای آنها تعیین نموده، قرار دارد. در کل تمام بانک‌ها در محدوده که برای سطح عمومی وضعیت آزاد مبادله ارز تعیین شده، قرار دارند. این در حالیست که پنج بانک از محدوده وضعیت آزاد مبادله اسعار و همچنان اسعار انفرادی (وضعیت طویل مدت دالر امریکایی) تخطی نموده اند. بانک‌هایی که سطح وضعیت مبادله اسعار آنها از محدوده که برای آنها تعیین گردیده است، کمتر می‌باشد مکلف اند تا سطح وضعیت آزاد مبادله اسعار خویش را با محدوده که برای آنها تعیین گردیده، عیار نمایند. در غیر آن کاهش ارزش دالر امریکایی می‌تواند بانک‌های متذکره را با خسارات بیشتر مواجه سازد.

تأثیر تغییرات نرخ مبادله بالای سرمایه مقرراتی نظام بانکی نشان می‌دهد که ۲۰ درصد افزایش نرخ مبادله باعث افزایش سرمایه مقرراتی نظام بانکی به اندازه ۱.۵۳ میلیارد افغانی و بر عکس آن خواهد شد. به همین ترتیب افزایش ۴

هیئت تحریر

سید اسحاق علوی	آمر عمومی سیاست پولی:
خالد معراج	معاون آمریت عمومی سیاست پولی:
نایب خان جمال	معاون آمریت عمومی سیاست پولی:
عبدالله مسعود	معاون آمریت عمومی سیاست پولی:
اسدالله شریفی	سردبیر:

همکاران

عبدالاحد صمد	پژوهشگر اقتصادی
اقبال صافی	پژوهشگر اقتصادی
شفیق احمد فقیرزاده	پژوهشگر اقتصادی
خلیل اقبال	تحلیلگر ارشد سکتور حقیقی
ولی الله روحی	تحلیلگر ارشد سکتور خارجی
محمد جواد فریاد	متخصص ارشد احصائیه، سکتور پولی
زرشت معصوم	تحلیلگر ارشد سکتور مالی
مدیره بخش داخلی آمریت نظارت امور مالی	انیسه اثیر
سید نور حسین میرزاد و سید محمود هاشمی	ترجمه:
شفیق الله بارز معاون نشرات و ارتباطات آمریت عمومی دفتر ریاست	ایدیت:
خالد احمد فیضی	دیزاین:
زیر ک ملیا	عکس:
تمیم احمد صمیمی	مسئول چاپ و توزیع
+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵ / ۰۲۰۲۱۰۳۹۳۲	تلفون:
+۹۳ (۰) ۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵	فکس:
info@dab.gov.af	ایمیل:
www.dab.gov.af	صفحة انترنیتی:

آمریت عمومی دفتر ریاست

پُست الکترونیکی: info@dab.gov.af

تلفون: +۹۳ ۲۰ ۲۱۰ ۴۱۴۶